

PROJEKT

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Koziegłowy do 2020 roku

Spis treści

1. Rewitalizacja oraz Lokalny Program Rewitalizacji - wprowadzenie.....	3
1.1. Definicja rewitalizacji oraz założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji	3
1.2. Operator rewitalizacji	5
1.3. Forma prawna Lokalnego Programu Rewitalizacji	5
1.4. Współpraca z innymi samorządami	5
2. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy.....	6
3. Dotychczasowe działania rewitalizacyjne.....	9
4. Analiza uwarunkowań lokalizacyjnych gminy Koziegłowy.....	13
5. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	21
5.1. Problemy społeczne	22
5.2. Problemy gospodarcze	53
5.3. Problemy środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne	58
5.5. Podsumowanie diagnozy ilościowej	70
5.6. Pogłębiona diagnoza jakościowa obszarów problemowych na podstawie konsultacji społecznych (badań ankietowych, wywiadów oraz spotkań)	72
5.7. Analiza SWOT dla każdego z obszarów zdegradowanych	75
6. Zasięgi przestrzenne obszarów rewitalizacji.....	78
7. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji).....	87
8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.....	88
9. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.....	89
10. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.....	90
11. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji.....	91
12. Indykatywne ramy finansowe.....	93
13. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji.....	94
14. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji.....	97
14.1. Operator rewitalizacji, jego kompetencje, zadania i odpowiedzialność	97
14.2. Przejrzystość i odpowiedzialność publiczna za wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji	98
14.3. Okresowa i nadzwyczajna aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji – system wprowadzania modyfikacji	98
15. System monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji i oceny skuteczności działań.....	100
Materiały i dokumenty źródłowe	102

Załączniki:

1. Lista projektów wraz z planem finansowym
2. Karty podstawowych projektów

1. Rewitalizacja oraz Lokalny Program Rewitalizacji - wprowadzenie

1.1. Definicja rewitalizacji oraz założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie lokalnego programu rewitalizacji.

Interesariuszami rewitalizacji mogą być w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie swoich specyficznych uwarunkowań oraz wzmacnianie lokalnych potencjałów i jest procesem wieloletnim, prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością i na jej rzecz. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są spójnie wewnętrznie – poszczególne działania pomiędzy sobą oraz zewnętrznie – z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są następujące elementy:

- uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego wskazanego w programie rewitalizacji oraz zdefiniowaniu dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje łącznie kwestie społeczne, ekonomiczne, przestrzenne – infrastrukturalne i środowiskowe oraz kulturowe;
- ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej i kulturowej;
- koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013 zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Program Rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej, kulturowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Dokument, który zapewnia integrację działań władzy samorządowej, społeczności lokalnej i innych uczestników (w tym: organizacji pozarządowych, przedsiębiorców), mających na celu wyprowadzenie obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej - przygotowany w oparciu o dokładną diagnozę problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych, stworzony we współpracy ze społecznością terenów zdegradowanych oraz z zaangażowaniem wszystkich interesariuszy takich obszarów.

Dla jego skutecznego wdrożenia konieczne jest uwzględnienie potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej, nie tylko na etapie identyfikacji obszarów zdegradowanych, ale również na etapie planowania, wdrażania i monitorowania skuteczności środków zaradczych w postaci projektów.

Dokument jasno i precyzyjnie definiuje zakres zadań i odpowiedzialności poszczególnych podmiotów zaangażowanych w jego realizację, posiada realny plan finansowy i realny horyzont czasowy, przejrzysty system monitoringu skuteczności działań i elastyczny system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Program został przygotowany na podstawie Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MliR/H 2014-2020/20(01)/07/2015). Niniejszy dokument, ze względu na prowadzone już wcześniej działania rewitalizacyjne, stanowi aktualizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013. Ze względu na fakt, iż poprzedni LPR nie spełnia wymogów Wytycznych MliR został on przygotowany od podstaw.

Lokalny Program Rewitalizacji zawiera niezbędne elementy:

- opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy;
- diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych;
- zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia;
- wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji);
- cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk;
- listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji;
- charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową;
- mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji;
- indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE);
- mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji;
- system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji;
- system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji, można wyróżnić:

- **Obszar zdegradowany** to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.
- **Obszar rewitalizacji** jest obszarem obejmującym całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść również obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i powydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, może być wyznaczony jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W ramach rewitalizacji określono szereg projektów. Projekt rewitalizacyjny to projekt wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

Zgodnie z Wytycznymi MliR: Program rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż 30% jej mieszkańców.

1.2. Operator rewitalizacji

Jednostką koordynującą proces rewitalizacji na terenie gminy, w tym przygotowanie i wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji jest Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, zatem on jest operatorem rewitalizacji.

Operator jest w stanie dotrzeć do partnerów procesu rewitalizacji i posiada realne możliwości wpływania na sytuację na obszarze zdegradowanym, w tym zwłaszcza prawo głosu we wszystkich sprawach dotyczących tego obszaru. Jednocześnie koordynuje przygotowanie i opiniowanie projektów uchwał Rady Gminy i Miasta Koziegłowy oraz ewentualnych Zarządzeń Burmistrza odnoszących się do obszaru rewitalizowanego.

1.3. Forma prawna Lokalnego Programu Rewitalizacji

Dokument przyjęty uchwałą Rady Gminy i Miasta Koziegłowy.

1.4. Współpraca z innymi samorządami

Realizacja części projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji jest spójna oraz stanowi więźkę projektów wpisanych w Strategię Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Dokument, współtworzony przy udziale samorządów oraz interesariuszy, jest odpowiedzią na potrzeby rozwojowe środowisk subregionalnych oraz wyzwaniem w zakresie mobilizacji różnych podmiotów lokalnych i regionalnych na rzecz osiągnięcia wspólnych celów rozwojowych.

Strategia RIT wyraża wolę lokalnych samorządów terytorialnych do realizacji wspólnych celów rozwojowych. Taka koordynacja jest wręcz konieczna dla osiągnięcia celu przez cały obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego lub regionalnego.

2. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Programowanie rewitalizacji w gminie pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie gminy (w tym: ze Strategią Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy), aby nie prowadzić interwencji sprzecznej z ogólnymi kierunkami rozwoju gminy. Program jest powiązany z priorytetami, celami, kierunkami następujących dokumentów strategicznych:

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2014-2020	<p>Zgodność Programu z następującymi priorytetami i celami dokumentu:</p> <p>Priorytet I. Przestrzeń</p> <p>Cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wysoka jakość środowiska naturalnego • Rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz rozwój mieszkalnictwa <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej • Redukcja zagrożeń powodziowych • Poprawa jakości powietrza atmosferycznego • Wzrost poziomu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych i budownictwa energooszczędnego • Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych Zmniejszenie ilości odpadów i uporządkowanie gospodarki odpadami (m. in. poprzez wprowadzenie systemu segregacji odpadów) • Ochrona dziedzictwa przyrodniczego • Rewitalizacja obszarów i obiektów zdegradowanych na cele społeczne, gospodarcze, turystyczne, kulturalne i edukacyjne • Poprawa dostępu i standardu zasobów mieszkaniowych <p>Priorytet II. Społeczeństwo</p> <p>Cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój zasobów ludzkich oraz zmniejszenie bezrobocia • Poprawa stanu zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców • Wzrost znaczenia kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa warunków i jakości kształcenia • Wzrost dostępności do edukacji • Stworzenie możliwości do reorientacji zawodowej oraz przekwalifikowania osób bezrobotnych • Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy • Poprawa warunków (w tym infrastruktury) aktywnego spędzania czasu wolnego • Promocja zdrowego stylu życia • Zmniejszenie liczby przestępczości i wykroczeń, w tym poprzez rozwój systemu monitoringu gminy • Ochrona zabytków i zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń • Stworzenie i rozwój lokalnych produktów kulturalnych • Zwiększenie oferty w zakresie wydarzeń kulturalnych <p>Priorytet III. Gospodarka</p> <p>Cel strategiczny: Wzrost konkurencyjności lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw • Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i zwiększenia zatrudnienia (m.in. wprowadzenie ulg i zachęt, rozwój infrastruktury gospodarczej, uzbrojenie terenów inwestycyjnych) • Poprawa dostępu do usług instytucji otoczenia biznesu i współpraca z instytucjami B+T, tworzenie klastrów • Aktywizacja i wspomaganie przedsiębiorczości mieszkańców.

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy	<p>Zgodność Programu z następującymi celami ujętymi w dokumencie:</p> <p>Cel rozwoju główny: Koziegłowy - wielofunkcyjną gminą oraz prężnym ośrodkiem na południu regionu częstochowskiego.</p> <p>Cele składowe: - Zróżnicowane i atrakcyjne funkcje turystyczne i wypoczynkowe.</p> <p>Cel ten zawiera w zakresie rozwoju funkcji turystycznych: ochronę wartości kulturowych (układ urbanistyczny, obiekty zabytkowe) i ich właściwe wykorzystanie; - Wielostronne funkcje ośrodkowe - dostępność do usług publicznych i komercyjnych.</p> <p>Cel ten zawiera w zakresie rozwoju funkcji ośrodkowych: nową organizację przestrzeni publicznych w centrum w oparciu o istniejący układ urbanistyczny.</p>
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla Gminy i Miasta Koziegłowy	<p>Zgodność Programu z następującymi ustaleniami i zasadami rozwoju zawartymi w dokumencie:</p> <p>Ustalenia ogólne obowiązujące na całym obszarze objętym planem: Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego: Na całym obszarze objętym planem obowiązują następujące zasady rozwoju przestrzennego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) chroni się istniejący układ przestrzenny wsi z jej historyczną zabudową, w szczególności elementy krajobrazu kulturowego, takie jak skupiska zabudowy zagrodowej, poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) kontynuację naturalnych kierunków rozwoju, b) wykorzystanie istniejących dróg dojazdowych do pól dla układu komunikacyjnego nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, c) wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej. <p>Na całym obszarze objętym planem obowiązują następujące zasady kształtowania struktur przestrzennych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zachowuje się historycznie ukształtowane przestrzenie publiczne w tym ulice, place, ścieżki piesze wraz z zespołami zieleni, utrzymuje się dotychczasową zasadę koncentracji usług bytowych w centrum wsi; 2) w zespołach usług publicznych wprowadza się obowiązek kształtowania przestrzeni publicznej razem z urządzoną zielenią wysoką i niską, elementami małej architektury, miejscami parkingowymi.
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koziegłowy na lata 2014-2018	<p>Zgodność Programu z misją, celami i kierunkami działań ujętymi w dokumencie:</p> <p>Misja: Koziegłowy gminą stwarzającą mieszkańcom możliwości rozwoju oraz skutecznie przeciwdziałającą zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego</p> <p>Cel strategiczny 1.: Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom</p> <p>Cel operacyjny: 1. Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy</p> <p>Kierunek działań: Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. unijnych.</p> <p>Cel strategiczny 4.: Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.</p> <p>Cel operacyjny: 2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego. - podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie. <p>Cel strategiczny 5.: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich. 2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Koziegłowy	<p>Kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno - edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów. 2. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie). 3. Patrowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie. 4. Podejmowanie przez jednostki gminne i jej mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadgminnym, Policją, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości. 5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego. <p>Cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie zużycia energii o 3 % w stosunku roku bazowego, - redukcja emisji CO₂ o 5 % w stosunku roku bazowego, - wzrost udziału energii pochodzącej z OZE o 1,09% w roku 2020 w całkowitym zużyciu energii. <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby budynków komunalnych, mieszkalnych i użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji; • Redukcja zanieczyszczeń atmosfery przez likwidację tzw. „niskiej emisji” z sektora mieszkalnictwa; • Podniesienie poziomu wykorzystania OZE w gospodarstwach indywidualnych i przedsiębiorstwach; • Wzrost liczby zmodernizowanych systemów grzewczych i wprowadzonych w tym zakresie technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii; • Modernizacja oświetlenia, • Modernizacja stanu nawierzchni dróg lokalnych oraz wdrażanie usprawnień ICT w sektorze transportu, • Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy i Miasta; • Ograniczenie zużycia i kosztów energii używanej przez odbiorców; • Wprowadzenie nowoczesnych technologii w budownictwie; • Poprawa bezpieczeństwa energetycznego i ekologicznego; • Wdrożenie działań nieinwestycyjnych z zakresu efektywności energetycznej i zarządzania energią w Mieście i Gminie, zielonych zamówień publicznych.

3. Dotychczasowe działania rewitalizacyjne

Gmina Koziegłowy zrealizowała projekty w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013.

W procesie działań składających się na:

- analizy społeczne,
  - analizy ekonomiczne,
  - dyskusje panelowe z mieszkańcami i Radą Gminy i Miasta Koziegłowy,
- wyodrębniono następujące tereny, stanowiące przedmiot oddziaływania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013:

Tabela 1. Obszary ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013

Nr	Określenie obszaru	Zakres planowanych działań
1	A (centrum miasta)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompleksowa odnowa miejskiego rynku: <ul style="list-style-type: none"> ○ Stworzenie nowej płyty rynku. ○ Odnowienie elewacji budynków. ○ Stworzenie centrum informacji turystycznej. ○ Stworzenie punktu stałej prezentacji produktów oferowanych przez lokalnych wytwórców. ○ Stworzenie obiektów małej architektury. ○ Odbudowa zburzonej części zabytkowego pałacu biskupiego
2	B	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zagospodarowanie obszaru (pozostałości ruin) zamku w Koziegłowach <ul style="list-style-type: none"> ○ Odnowienie części ruin. ○ Odnowienie fosy. ○ Stworzenie punktu informacji turystycznej. ○ Stworzenie obiektu gastronomicznego. ○ Iluminacja odnowionych fragmentów zamku.

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013

Kierując się wytycznymi w zakresie przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla obszarów miejskich oraz obszarów przemysłowych, za podstawowe kryterium wyboru obszarów rewitalizowanych uznano:

- poziom bezrobocia,
- perspektywę rozwoju gminy i miasta Koziegłowy przy założeniu realizacji określonych działań,
- potrzebę społeczną w zakresie realizacji poszczególnych działań.

Zgodnie z założeniami programu: „wybrane obszary stanowią spójne zestawienie działań inwestycyjnych, które w efekcie przyczynią się zarówno do wzrostu zatrudnienia (ze szczególnym nastawieniem na samozatrudnienie), ale także pozwolą na bardziej dynamiczny rozwój miasta szczególnie w obszarze przedsiębiorczości i turystyki”.

Zakładano, iż efektem wyboru obszarów będą działania, które bezpośrednio wpłyną na:

- promocję Gminy i Miasta Koziegłowy,
- promocję produktów oferowanych przez lokalnych przedsiębiorców,
- wzrost zatrudnienia,
- wzrost liczby turystów odwiedzających miasto,
- wzrost ilości imprez kulturalnych.

Rysunek 1. Obszary Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013

W ramach obszaru A, Gmina i Miasto Koziegłowy zrealizowała 2 projekty współfinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013:

- **Rewitalizacja Rynku w Koziegłowach.** W dniu 23 lipca 2010 r. nastąpiło uroczyste otwarcie rynku w Koziegłowach, miejsca o historycznych wartościach. Jest to jedna z największych inwestycji w Gminie Koziegłowy, dzięki której miejsce to odzyskało historyczny blask. Rynek - serce miasta Koziegłów, po wielu latach starań i zabiegów doczekał się rewitalizacji. Jego układ od XIV w. nie uległ znacznym zmianom, różnic można dopatrzeć się w odnawianych na bieżąco elewacjach budynków i architekturze roślinnej skweru. Przez wiele lat rynek był miejscem targowym, co powodowało coraz większą jego degradację. Zmiana lokalizacji targowiska stała się początkiem działań w kierunku rewitalizacji rynku. Przedmiotem projektu była rewitalizacja zdegradowanego rynku w Koziegłowach i nadanie mu funkcji turystycznych, rekreacyjnych, gospodarczych i kulturalnych. W ramach projektu przeprowadzono prace modernizacyjne istniejącej płyty rynku, polegające na wykonaniu nowej nawierzchni rynku z kostki brukowej granitowej, oświetleniu terenu, wykonaniu fontanny oraz prace wykończeniowe. Zmodernizowane zostały również nawierzchnie dwóch dróg gminnych, okalających rynek od części północnej i zachodniej oraz wykonany został remont istniejącej kanalizacji deszczowej. Celem projektu było uzyskanie jednolitego charakteru zabudowy i klimatu historycznego rynku oraz umożliwienie jego wielofunkcyjnego wykorzystania.

Wartość inwestycji: 2.278.938,55 zł

Dotacja RPO: 1.723.833,86 zł

Rysunek 2. Rynek w Koziegłowach – po rewitalizacji

Źródło: Urząd Gminy i Miasta w Koziegłowach

- **Rewitalizacja Pałacu Biskupów w Koziegłowach.** Przedmiotem projektu była odbudowa budynku Pałacu Biskupów dla potrzeb funkcji oświatowej istniejącego budynku przedszkola publicznego oraz funkcji muzealno-wystawienniczej poprzez organizację Izby Pamięci Ziemi Koziegłowskiej. Ważnym elementem niniejszej inwestycji był również fakt, iż rewitalizacji (w tym również częściowej odbudowie) poddany został zabytkowy budynek pochodzący z początku XVII w. Należy podkreślić jego wartość historyczną i architektoniczną dla obszaru bezpośredniego oddziaływania projektu, ale zasadniczo, także całego regionu – województwa śląskiego. Pałac Biskupi podlegał stopniowej degradacji, a w 1970 roku rozebrano jego najstarszą część budynku. Rozbiórka ostatniego obiektu zabytkowego w Koziegłowach była dowodem braku zainteresowania ówczesnych władz przeszłością i kulturą tego obszaru. Celem projektu było wielofunkcyjne wykorzystanie zdegradowanych obszarów Gminy i Miasta Koziegłowy, na cele edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, a w konsekwencji wykorzystanie potencjału tego obszaru oraz zminimalizuje zagrożenia wykluczeniem społecznym mieszkańców Gminy i Miasta Koziegłowy.

Wartość inwestycji: 6.159.706,62 zł

Dotacja RPO: 5.235.750,62 zł

Rysunek 3. Pałac Biskupów w Koziegłowach – po rewitalizacji

Źródło: Urząd Gminy i Miasta w Koziegłowach

4. Analiza uwarunkowań lokalizacyjnych gminy Koziegłowy

Gmina miejsko-wiejska Koziegłowy położona jest w południowej Polsce, w województwie śląskim, w powiecie myszkowskim. Jest drugą co do wielkości gminą w dawnym województwie częstochowskim i największą gminą powiatu. Sąsiaduje z gminami Poraj, Żarki, Siewierz, Woźniki, Kamienica Polska oraz z miastem powiatowym Myszków.

Rysunek 4. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w Polsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.maps.google.pl

Podstawowy układ drogowy Gminy Koziegłowy tworzą:

- droga krajowa nr 1 - o długości 419,9 km łącząca północ Polski (Gdańsk) z południem (Cieszyn). Jest jedną z głównych tras w Polsce o przebiegu południkowym. Stanowi polską część międzynarodowego szlaku komunikacyjnego E75 Helsinki – Gdańsk – Łódź – Budapeszt – Ateny. Biegnie przez województwa: pomorskie, kujawsko-pomorskie, łódzkie i śląskie. Na północy rozpoczyna się w miejscowości Rusocin na węźle z drogą ekspresową S6 a kończy na granicy z Czechami w Cieszynie,
- droga wojewódzka nr 789 - o długości 62,5 km łącząca Brusiek z Lelowem, przebiegająca przez gminy: Niegowa, Żarki, Koziegłowy, Woźniki, Kalety,
- droga wojewódzka nr 791 - o długości 84 km łącząca Trzebinę (DK79) z Kolonią Poczesną (DK1), przebiegająca przez gminy województwa małopolskiego i śląskiego, m.in.: Trzebinia, Olkusz, Ogrodzieniec, Zawiercie, Myszków, Żarki, Poraj, Poczesna.
- drogi powiatowe oraz gminne.

Gmina Koziegłowy nie posiada bezpośredniego dostępu do sieci kolejowej. Najbliższa stacja kolejowa położona jest w Myszkowie.

W gminie funkcjonuje model obsługi komunikacją zbiorową oparty o przewozy PKS oraz prywatnych przewoźników - organizowane poza gminą. Ten układ powiązań pozwala na skomunikowanie się gminy z najbliższymi ośrodkami regionalnymi (tj. Myszków, Zawiercie i Częstochowa) oraz stolicą regionu: Katowicami. W odległości ok. 30 km na południowy - zachód od centrum Miasta Koziegłowy zlokalizowany jest Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice – Pyrzowice (pod względem liczby odprawianych pasażerów oraz pod względem liczby operacji lotniczych znajdujący się na czwartym miejscu wśród polskich portów lotniczych). Port posiada dwa terminale pasażerskie o łącznej przepustowości ponad 3,6 mln pasażerów rocznie.

Rysunek 5. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w województwie śląskim

Źródło: www.slaskie.pl

Rysunek 6. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w powiecie myszkowskim

Źródło: www.powiatmyszkowski.pl

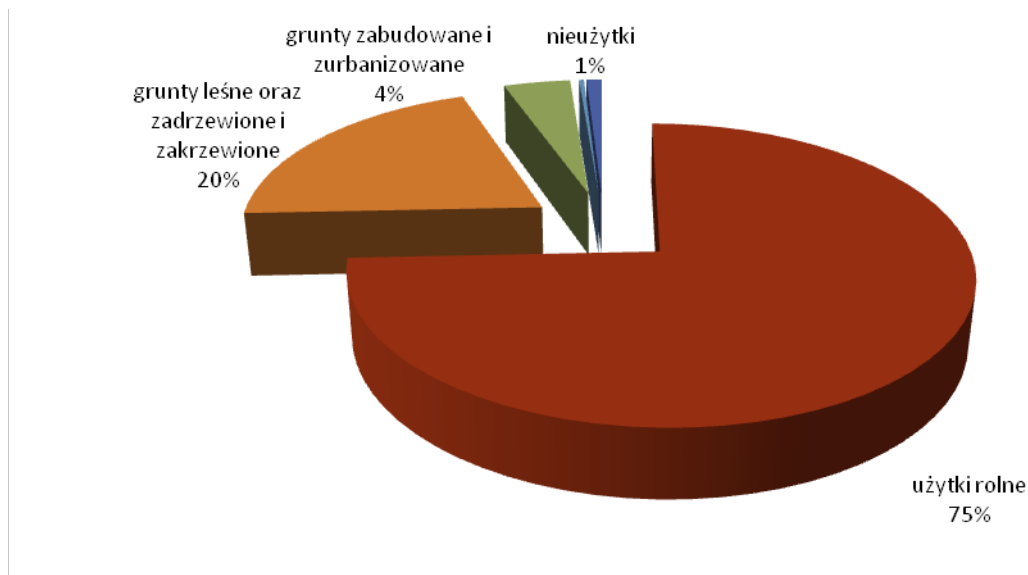
Powierzchnia Gminy Koziegłowy wynosi: 160 km², tj. 15.964 ha. Użytki rolne stanowią: 75%, grunty leśne, zadrzewione oraz zakrzewione: 20% natomiast pozostałe grunty zabudowane i zurbanizowane: 4%, a nieużytki: 1% ogółu obszaru gminy. Wśród użytków rolnych dominują grunty orne stanowiące ok. 65% ogółu użytków rolnych.

Tabela 2. Struktura gruntów w Gminie Koziegłowy w ha

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2014
Powierzchnia ogółem w ha	ha	15964
ogółem w km2	km2	160
Powierzchnia geodezyjna kraju według kierunków wykorzystania		
powierzchnia ogółem	ha	15964
powierzchnia lądowa	ha	15915
użytki rolne razem	ha	11864
użytki rolne - grunty orne	ha	7535
użytki rolne - sady	ha	101
użytki rolne - łąki trwałe	ha	3064
użytki rolne - pastwiska trwałe	ha	633
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	ha	500
użytki rolne - grunty pod stawami	ha	1
użytki rolne - grunty pod rowami	ha	30
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	ha	3226
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	ha	3222
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	4
grunty pod wodami razem	ha	49
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	ha	47
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	ha	2
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	ha	671
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	ha	145
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	ha	19
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	ha	55
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	ha	4
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	ha	448
nieużytki	ha	153
tereny różne	ha	1

Źródło: GUS, GUGIK

Rysunek 7. Struktura gruntów w Gminie Koziegłowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W skład Gminy Koziegłowy wchodzi Miasto Koziegłowy oraz następujące obręby ewidencyjne (sołectwa): Cynków, Gniazdów-Mzyki, Gliniana Góra, Huta Stara, Koclin, Koziegłówki, Krusin, Kuźnica Nowa, Lgota Górna, Lgota Mokrzysz, Lgota Nadwarcie, Markowice, Miłoś, Mysłów, Oczko, Osiek, Pińczyce, Postęp, Pustkowie Lgockie, Rzeniszów, Rzeniszów-Łazy, Siedlec Duży, Siedlec Mały, Winowno, Wojsławice, Zabijak.

Miasto Koziegłowy pełni funkcję ośrodka miejsko-gminnego o znaczeniu administracyjno-usługowym, z siedzibą władz gminy, gdzie najbardziej prężnie rozwija się gospodarka produkcyjna gminy.

Tabela 3. Powierzchnia i udział poszczególnych obrębów ewidencyjnych / sołectw w Gminie Koziegłowy w ha

Obręb ewidencyjny / sołectwo	powierzchnia w ha	udział w %
Cynków	2 111,16	13,2%
Gliniana Góra	244,52	1,5%
Gniazdów - Mzyki	1 045,81	6,6%
Koclin	100,00	0,6%
Koziegłowy	2 669,34	16,7%
Koziegłówki	682,10	4,3%
Krusin	211,29	1,3%
Lgota Górna	512,69	3,2%
Lgota Mokrzysz	190,00	1,2%
Lgota Nadwarcie	250,98	1,6%
Markowice	503,01	3,2%
Nowa Kuźnica	248,08	1,6%
Miłoś	244,57	1,5%
Mysłów	788,89	4,9%
Oczko	46,34	0,3%
Osiek	211,53	1,3%

Obręb ewidencyjny / sołectwo	powierzchnia w ha	udział w %
Pińczyce	1 074,72	6,7%
Postęp	1 167,98	7,3%
Pustkowie Lgockie	221,14	1,4%
Rzeniszów, Rzeniszów-Łazy	434,25	2,7%
Siedlec Duży	729,31	4,6%
Siedlec Mały	52,07	0,3%
Stara Huta	429,22	2,7%
Winowno	994,42	6,2%
Wojśławice	535,25	3,4%
Zabijak	261,95	1,6%
OGÓŁEM	15 964	100,0%

Źródło: Studium uwarunkowań i przestrzennych kierunków zagospodarowania Gminy Koziegłowy

Rysunek 8. Miejscowości w Gminie Koziegłowy

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy

Według podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne Gumimskiego, obszar Gminy Koziegłowy, pod względem klimatycznym, należy do dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5-8,0 st. C. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 50 - 80 dni, a okres wegetacyjny: 210 - 220 dni. Średnia roczna suma opadów w wieloleciu 1961- 1990 wynosi 735 mm (Woźniki) i 683 mm (Zawiercie). Największe sumy opadów notowane są w lipcu i wynoszą 108 - 144 mm, najniższe w lutym: 35 - 37 mm. Dominują wiatry południowo-zachodnie, zachodnie i północno-zachodnie (ponad 55%) o średniej prędkości od 2 do 3 m/s.

Według podziału kraju na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego, obszar Gminy Koziegłowy zlokalizowany jest w obrębie dwóch podprowincji:

- Wyżyny Śląsko-Krakowskiej (większość obszaru);
- Niziny Opolskiej (część południowa wzdłuż doliny Małej Panwi) i jej części mezoregionu Równiny Opolskiej.

Podłoże stanowią środkowotriasowe dolomity margliste i górnotriasowe iłowce z brekcją lisowską oraz ility i mułowce z wkładkami wapienia woźnickiego. W obrębie doliny Warty zalegają na nich dodatkowo piaski dolnojurajskie, piaskowce, żwiry i gliny ogniotrwałe oraz środkowojurajskie piaskowce, ility, iłowce, zlepieńce i syderyty. Wierzchnią warstwę stanowią czwartorzędowe piaski i gliny deluwialne, ility, gliny i piaski zwietrzelinowe oraz piaski i żwiry wodno-lodowcowe w obrębie doliny Warty.

Rzeźba terenu jest bardzo zróżnicowana. W południowej części, w dolinie Małej Panwi dominuje rzeźba równinna z rozległymi polami wydmowymi piasków wodnolodowcowych i licznymi wydmami. W obrębie Progu Woźnickiego, który oddziela dorzecza górnej Warty i Małej Panwi i Przemszy rzeźba staje się falista przez monoklinowy pas wzniesień. Dolinę Warty stanowi subsekwentna bruzda wypreparowana w mało odpornych na erozję rudonośnych iłach środkowojurajskich.

Teren gminy należy w całości do bytomsko-olkuskiego regionu hydrogeologicznego. Główny poziom użytkowy wód podziemnych związany jest z utworami triasu środkowego lub triasu dolnego i środkowego.

Sieć wód powierzchniowych, prócz tych trzech głównych rzek - Warty, Małej Panwi i Brynicy, tworzą również ich dopływy (w tym m.in.: dopływ Warty – Boży Stok wraz ze swymi dopływami Sarnim i Złotym Stokiem) oraz zbiornik Porajski zlokalizowany w sąsiedniej gminie Poraj), mniejsze zbiorniki i oczka wodne.

Na terenie gminy znajdują się jedynie rozlewiska Warty i Bożego Stoku.

Gmina charakteryzuje się bogatą i zróżnicowaną szatą roślinną. Wśród lasów dominują stanowiska borów sosnowych, przeważnie boru sosnowego świeżego, następnie śródłądowego boru wilgotnego i bagienno-boru trzcinnikowego. Nad potokami, rowami i na obrzeżach zbiorników wodnych wykształciły się zubożałe płaty łągi jesionowo-olszowego. Występują tutaj również lasy mieszane i kontynentalne bory mieszane. W obrębie północno-wschodniej części licznie występują łąki i szuwały. Na północ od drogi Woźniki - Koziegłowy liczne są murawy psamofilne i kserotermiczne. Na pozostałym obszarze obserwuje się występowanie agrocenoz, wraz z roślinnością ruderalną, ze względu na nieprawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami. Znaczne obszary gminy są zanieczyszczone poprzez zdeponowane odpady.

Na obszarze Gminy Koziegłowy istnieje rezerwat przyrody: "Cisy w Hucie Starej" o powierzchni 2,65 ha obejmujący teren oddziału leśnego 317c Nadleśnictwa Siewierz. Utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 17.05.1957 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P z 1957 r., Nr 52, poz. 330). Na terenie rezerwatu chronione jest naturalne stanowisko cisa pospolitego - *Taxus Baccata*.

Występują tu ponadto dwa drzewa objęte ochroną jako – pomniki przyrody. Są to dęby szypułkowe w kompleksie leśnym na zachód od Postępu.

Oprócz wyżej wymienionych obiektów przyrodniczych na terenie gminy występują liczne obszary o dużych wartościach przyrodniczych, które aktualnie nie są objęte ochroną. Obszary te stanowią przeważnie element regionalnego lub lokalnego systemu terenów chronionych, do najważniejszych należą:

- dolina Warty wraz ze Zbiornikiem Porajskim,
  - dolina Małej Panwi,
  - obszary dolin Sarniego, Złotego i Bożego Stoku,
  - tereny tradycyjnych agrocenoz z licznymi zadrzewieniami, pojedynczymi drzewami na miedzach, pozostałościami sadów i mozaik_ pól uprawnych, ziem ugorowanych i odłogowanych oraz łąk i pastwisk.
- Niemniej ważnym elementem są kompleksy leśne na południu i północy gminy.

Tabela 4. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej w Gminie Koziegłowy

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2014
Obszary prawnie chronione, w tym:	ha	2,1
rezerваты przyrody	ha	2,1
Pomniki przyrody	szt.	5
Zieleń uliczna	ha	0,5
Cmentarze w tym:	szt.	9

powierzchnia	ha	12,0
Lasy gminne	ha	16,0

Źródło: GUS

Koziegłowy położone są na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Na ich terenie znajduje się wiele interesujących miejsc doskonale nadających się do turystyki, wypoczynku i rekreacji. Są to obszary i miejsca o walorach turystycznych i rekreacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym. Pomimo wielu atrakcji turystycznych i miejsc godnych zobaczenia, gminy nie posiadają dostatecznej infrastruktury turystycznej, która umożliwiłaby dostępność do atrakcji turystycznych.

Jura Krakowsko-Częstochowska to jeden z najbardziej malowniczych regionów Polski rozciągający się na długości 160 km od Częstochowy do Krakowa. Swą nazwą nawiązuje do pasma alpejskiego na pograniczu Francji i Szwajcarii, gdzie budujące je skały wapienne i marglowe po raz pierwszy zostały opisane, a powstanie ich przyporządkowano na środkowy okres ery mezozoicznej zwany jurą. Stąd nazwa Jura, używana zamiennie do Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej.

Malowniczy krajobraz tego regionu tworzą wręcz bajkowe formy wapiennych ostańców, głębokie doliny, malownicze wzgórza i dziesiątki jaskiń. Naturalny krajobraz uzupełniają dzieła ludzkich rąk – malownicze warownie zwane Orlimi Gniazdami – zamki i strażnice, które budowane były na szczytach wzgórz i służyły obronie terenów przygranicznych w początkach drugiego tysiąclecia. Do dziś zachowały się one w postaci ruin, niektóre zostały odtworzone i odbudowane, i obok naturalnych tworów przyrody stanowią niewątpliwie największą atrakcję turystyczną Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Charakterystyczne dla Jury Krakowsko-Częstochowskiej są jaskinie, stanowiące jedno z największych skupisk jaskiń w Polsce. Powstały w wyniku stopniowej erozji skał wapiennych.

Pod względem przyrodniczym Jura jest regionem wyjątkowym. Można tu spotkać, występujące prawie obok siebie, elementy przyrody różnych, nieraz bardzo odległych obszarów. Na stosunkowo małym obszarze sąsiadują ze sobą zgrupowania roślinności o skrajnie różnych wymaganiach ekologicznych i pochodzeniu, a przejścia pomiędzy zbiorowiskami wynoszą czasami kilkadziesiąt centymetrów. Występuje tu zatem, ze względu na bardzo różnorodny krajobraz, niezwykle bogata flora i fauna, wiele gatunków endemicznych i reliktywów, mających tu swe jedyne stanowisko w Polsce.

Na terenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, będącej pod wpływem klimatu oceanicznego, dominują ciepłolubne rośliny charakterystyczne dla Europy Zachodniej. Stwierdzono występowanie tu ok. 1600 gatunków roślin naczyniowych, co stanowi 60% całej liczby gatunków tych roślin w Polsce. W zbiorowiskach leśnych występują głównie grądy, mieszane bory sosnowo-dębowe z domieszką jodły lub buka i świetliste dąbrowy. Sporadycznie występuje buczyna sudecka i karpacza z domieszką jodły. Zbiorowiska nieleśne stanowią tu przede wszystkim murawy kserotermiczne oraz krzaczaste zarośla leszczyny, tarniny i dzikiej róży na nieużytkach i suchych wapiennych zboczach. Osobliwością tutejszej flory są endemity, spośród których najbardziej znanymi są: brzoza ojcowska, warzucha polska i przytulia krakowska. Równie bogato przedstawia się świat zwierząt. Spośród ssaków można spotkać tu łosie, zamieszkujące Puszcę Dulowską, czy bobry. Na szczególną uwagę zasługują nietoperze, których na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej żyje 17 gatunków m.in. nocek orzęsiony w Jaskini Wierzchowskiej Górnej, podkowiec duży, stwierdzony w Polsce tylko w Jaskini Nietoperzowej oraz gacek wielkouchy i podkowiec mały w Sokolich Górach.

Na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej w początkach drugiego tysiąclecia wzniesiono pierwsze grody obronne, które chronić miały szlaki handlowe w tworzącym się państwie piastowskim. W XIV wieku za czasów panowania Kazimierza Wielkiego na pograniczu polsko-czeskim, często w miejscu drewnianych grodów, wybudowano szereg warownych zamków m.in. w Ojcowie, Olsztynie, Lelowie, Bobolicach i Mirowie, w celu zabezpieczenia ówczesnej stolicy – Krakowa i ochrony granic państwa. Powstał w ten sposób system obronny zamków, uzupełniony niewielkimi strażnicami, ufortyfikowanymi klasztorami i kościołami.

Duży wkład w utworzenie takiego systemu wnieśli również możne rody szlacheckie, które wybudowały na tym terenie swe warowne siedziby m.in. w Ogrodzieńcu, Smoleniu, Bydlinie, Pilicy, Morsku, Udorzu, Rabsztynie, Pieskowej Skale, Korzkwi, Lipowcu i Rudnie. Jurajskie zamki budowane były najczęściej na szczytach wzniesień, wśród trudno dostępnych skał wapiennych, stąd wzięła się ich nazwa – „Orle Gniazda”. Niestety, dziś większość tych wspaniałych budowli można oglądać tylko jako ruiny. Przyczyniły się do tego głównie wojny szwedzkie, w czasie których ograbiono i zniszczono większość zamków, a później rozbiory i restrykcyjna polityka zaborców.

W niniejszym rozdziale dokonano porównania podstawowych wskaźników statystycznych ze średnimi wybranymi wskaźnikami dla powiatu myszkowskiego i województwa śląskiego. Należy stwierdzić, iż na tle regionu, gmina boryka się przede wszystkim z problemami tj. niższy (ujemny) przyrost naturalny na 1000 ludności – związany z depopulacją, wyższy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, niższe przeciętne wynagrodzenie brutto, niższy poziom wykształcenia mieszkańców, znacznie wyższy udział dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na 1 miejsce w przedszkolu, wyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej, wyższy wiek mieszkańców oraz udział osób w wieku poprodukcyjnym, niższa frekwencja wyborcza oraz niższy odsetek osób korzystających z urządzeń sieciowych zwłaszcza z kanalizacji i gazu.

Tabela 5. Porównanie głównych wskaźników statystycznych dla Gminy Koziegłowy ze średnimi wskaźnikami dla powiatu myszkowskiego i województwa śląskiego (wg stanu na dzień 31.12.2014r.)

Wyszczególnienie	gmina Koziegłowy	powiat myszkowski	województwo śląskie
Ludność na 1 km ²	90	150	372
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-3,1	-2,1	-1,1
Saldo migracji na 1000 osób	5,6	1,3	-1,6
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	7,6	9,0	6,1
Pracujący na 1000 ludności	312	145	259
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w PLN	3 171,04	3 171,00	4 101,00
Średni wiek mieszkańców	41,7	41,8	41,5
Przestępstwa ogółem na 1000 mieszkańców	17,59	17,59	28,53
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w %	7,1	6,9	5,3
Frekwencja wyborcza (wybory parlamentarne 2015r.) [%]	41,91	46,03	52,25
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców	3,89	2,72	2,44
Udział mieszkańców z wykształceniem wyższym [%]	15,1	15,1	16,8
Udział mieszkańców z wykształceniem podstawowym [%]	20,6	20,6	16,6
Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na 1 miejsce w przedszkolu	2,78	1,28	1,0
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1150	1013	1007
Podmioty na 1000 osób w wieku produkcyjnym	186,5	161,6	159,4
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	16,2	13,2	11,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	37,5	26,5	30,8
Mieszkania na 1000 mieszkańców	386,5	377,5	367,2
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem			
w wieku przedprodukcyjnym	17,0	16,9	16,8
w wieku produkcyjnym	61,7	62,7	63,2
w wieku poprodukcyjnym	21,3	20,4	20,0
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności			
wodociąg	87,5	90,5	95,6
kanalizacja	3,8	40,6	75,8
gaz	24,8	43,0	62,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

5. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Podczas etapu programowania dokonano wnikliwej diagnozy obszarów kwalifikujących się do objęcia Lokalnym Programem Rewitalizacji. Również przy aktywnym udziale podmiotów trzecich – wszystkich interesariuszy. W ramach przeprowadzonych badań, w tym ankietyzacji wzięto pod uwagę oddolne inicjatywy mieszkańców. Jednocześnie identyfikacja obszarów problemowych została oparta o weryfikowalne kryteria, które w dłuższej perspektywie pozwolą na monitorowanie postępu procesu rewitalizacji.

W niniejszej diagnozie zawarto również opis potencjalnych obszarów zdegradowanych w odniesieniu do otoczenia.

Kwantyfikowalne i weryfikowalne dane pozwalające zdiagnozować obszary problemowe w gminie pozyskano z zasobów Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy (ewidencje ludności, działalności gospodarczej, gruntów i budynków), Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie, Komendy Powiatowej Policji w Myszkowie, Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach, i innych.

Uzyskanie danych ilościowych pozwoliło na wyodrębnienie obszarów charakteryzujących się koncentracją problemów, które w dalszym etapie prac powinny stać się przedmiotem dogłębnej analizy w oparciu o inne niż statystyczne metody. Jednocześnie pozyskano informację od lokalnych podmiotów oraz społeczeństwa, zgodnie z horyzontalną zasadą partycypacji.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, może na wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Wyniki analizy pozwalają określić zarówno dynamikę zjawisk kryzysowych, jak również zidentyfikować zdegradowane obszary, w których następuje największa koncentracja problemów.

5.1. Problemy społeczne

Depopulacja

W latach 2010-2014 liczba ludności Gminy Koziegłowy ulegała nieznacznym wahaniom i na koniec 2014r. wyniosła: 14326 osób.

Na koniec 2014r. gminę charakteryzował minimalny dodatni wzrost liczby mieszkańców: na poziomie 0,01%. Jednak w poprzednich latach 2010-2013 kształtował się na ujemnym poziomie.

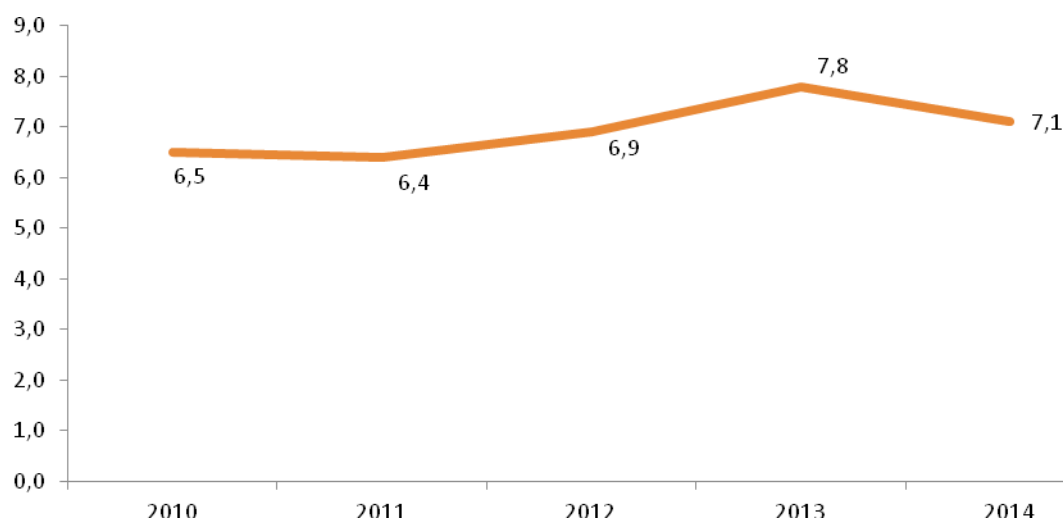
Problem depopulacji, w analizowanym okresie, wynikał przede wszystkim z ujemnego przyrostu naturalnego w każdym roku analizy. Jednocześnie saldo migracji (w ruchu wewnętrznym jest dodatnie).

Tabela 6. Ludność w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31 XII)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
LUDNOŚĆ					
Ludność wg miejsca zamieszkania	14325	14316	14284	14298	14326
Współczynnik feminizacji	106	106	106	106	106
Gęstość zaludnienia oraz wskaźniki					
ludność na 1 km ²	90	90	90	90	90
zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	10,4	0,8	-0,4	0,3	1,7
PRZYROST NATURALNY					
urodzenia żywe	132	138	140	138	129
zgony ogółem	193	154	187	182	173
zgony niemowląt	1	0	0	0	0
Przyrost naturalny	-61	-16	-47	-44	-44
urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny na 1000 ludności					
urodzenia żywe na 1000 ludności	9,2	9,6	9,7	9,6	9,0
zgony na 1000 ludności	13,45	10,73	13,02	12,70	12,02
przyrost naturalny na 1000 ludności	-4,3	-1,1	-3,3	-3,1	-3,1
MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE					
zameldowania w ruchu wewnętrznym	168	113	149	173	170
zameldowania z zagranicy	4	3	1	2	1
wymeldowania w ruchu wewnętrznym	104	88	92	125	84
wymeldowania za granicę	2	0	7	4	7
saldo migracji wewnętrznych	64	25	57	48	86
saldo migracji zagranicznych	2	3	-6	-2	-6
saldo migracji na 1000 osób	4,6	2,0	3,5	3,2	5,6
saldo migracji zagranicznych na 1000 osób	0,14	0,21	-0,42	-0,14	-0,42

Źródło: GUS

Rysunek 9. Kształtowanie się liczby mieszkańców Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Największą miejscowością pod względem liczby mieszkańców było Miasto Koziegłowy, które zamieszkiwało 16,9% ogółu ludności gminy.

Tabela 7. Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	w % ogółu gminy
Cynków	1197	1205	1207	1209	1202	8,4%
Gliniana Góra	281	287	289	291	290	2,0%
Gniazdów	970	958	952	935	930	6,5%
Koclin	91	94	95	104	105	0,7%
Koziegłowy	2441	2429	2441	2407	2419	16,9%
Koziegłówki	875	871	875	888	888	6,2%
Krusin	236	235	231	228	226	1,6%
Lgota Górna	847	844	844	840	834	5,8%
Lgota Mokrzesz	396	393	391	394	388	2,7%
Lgota Nadwarcie	507	512	510	509	508	3,5%
Markowice	358	355	352	356	359	2,5%
Miłość	87	84	85	88	87	0,6%
Mysłów	642	648	636	633	648	4,5%
Mzyki	355	363	370	379	391	2,7%
Nowa Kuźnica	246	247	242	251	258	1,8%
Oczko	107	111	117	112	115	0,8%
Osiek	199	199	199	200	200	1,4%
Pińczycze	976	970	956	947	960	6,7%
Postęp	332	338	350	355	351	2,5%
Pustkowie Lgóckie	256	256	269	267	274	1,9%
Rzeniszów	387	397	370	392	388	2,7%

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	w % ogółu gminy
Siedlec Duży	839	829	819	818	810	5,7%
Siedlec Mały	35	32	34	33	38	0,3%
Stara Huta	628	628	632	634	625	4,4%
Winowno	433	419	409	414	417	2,9%
Wojstawice	394	397	396	400	400	2,8%
Zabijak	210	215	213	214	215	1,5%
Razem	14325	14316	14284	14298	14326	100%

Źródło: dane Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy

Największy wzrost liczby ludności w ciągu ostatnich 5 lat nastąpił w sołectwach: Koclin (15,38%), Siedlec Mały (8,57%) i Oczko (7,48%).

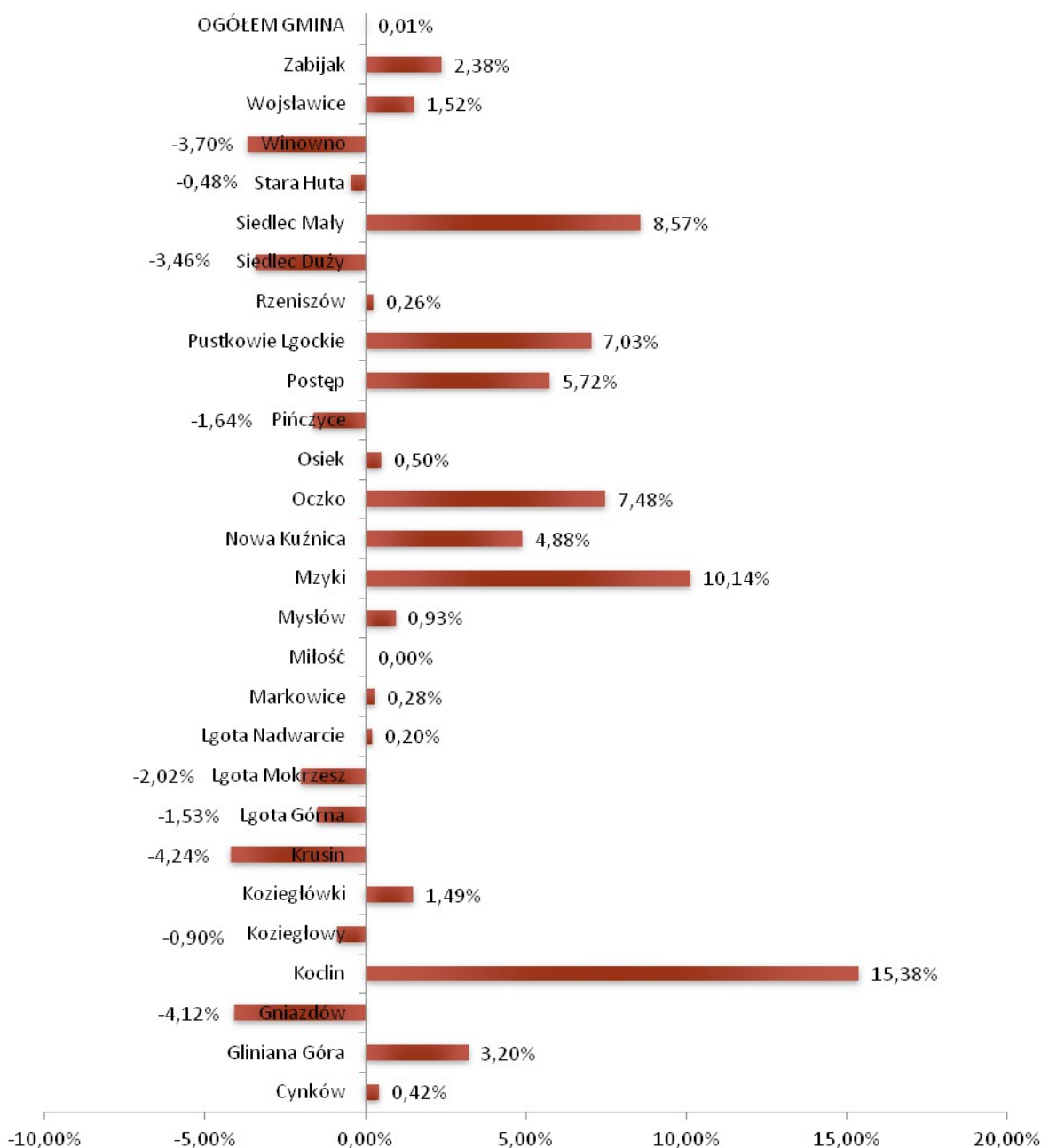
Natomiast do sołectw z największym problemem związanych z depopulacją naliczyć można: Krusin (-4,24%), Winowno (-3,70%), Siedlec Duży (-3,46%), Lgota Mokrzysz (-2,02%), Pińczyce (-1,64%), Lgota Górna (-1,53%) oraz miasto Koziegłowy (-0,9%).

Tabela 8. Zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy na koniec danego roku (w stosunku do 2010 roku) w %

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014
Cynków	0,67%	0,84%	1,00%	0,42%
Gliniana Góra	2,14%	2,85%	3,56%	3,20%
Gniazdów	-1,24%	-1,86%	-3,61%	-4,12%
Koclin	3,30%	4,40%	14,29%	15,38%
Koziegłowy	-0,49%	0,00%	-1,39%	-0,90%
Koziegłówki	-0,46%	0,00%	1,49%	1,49%
Krusin	-0,42%	-2,12%	-3,39%	-4,24%
Lgota Górna	-0,35%	-0,35%	-0,83%	-1,53%
Lgota Mokrzysz	-0,76%	-1,26%	-0,51%	-2,02%
Lgota Nadwarcie	0,99%	0,59%	0,39%	0,20%
Markowice	-0,84%	-1,68%	-0,56%	0,28%
Miłoś	-3,45%	-2,30%	1,15%	0,00%
Mysłów	0,93%	-0,93%	-1,40%	0,93%
Mzyki	2,25%	4,23%	6,76%	10,14%
Nowa Kuźnica	0,41%	-1,63%	2,03%	4,88%
Oczko	3,74%	9,35%	4,67%	7,48%
Osiek	0,00%	0,00%	0,50%	0,50%
Pińczyce	-0,61%	-2,05%	-2,97%	-1,64%
Postęp	1,81%	5,42%	6,93%	5,72%
Pustkowie Lgockie	0,00%	5,08%	4,30%	7,03%
Rzeniszów	2,58%	-4,39%	1,29%	0,26%
Siedlec Duży	-1,19%	-2,38%	-2,50%	-3,46%
Siedlec Mały	-8,57%	-2,86%	-5,71%	8,57%
Stara Huta	0,00%	0,64%	0,96%	-0,48%
Winowno	-3,23%	-5,54%	-4,39%	-3,70%
Wojstawice	0,76%	0,51%	1,52%	1,52%
Zabijak	2,38%	1,43%	1,90%	2,38%
OGÓŁEM GMINA	-0,06%	-0,29%	-0,19%	0,01%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy i Miasta w Koziegłowach

Rysunek 10. Zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy na koniec 2014 roku (w stosunku do 2010 roku)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy

Struktura wiekowa mieszkańców

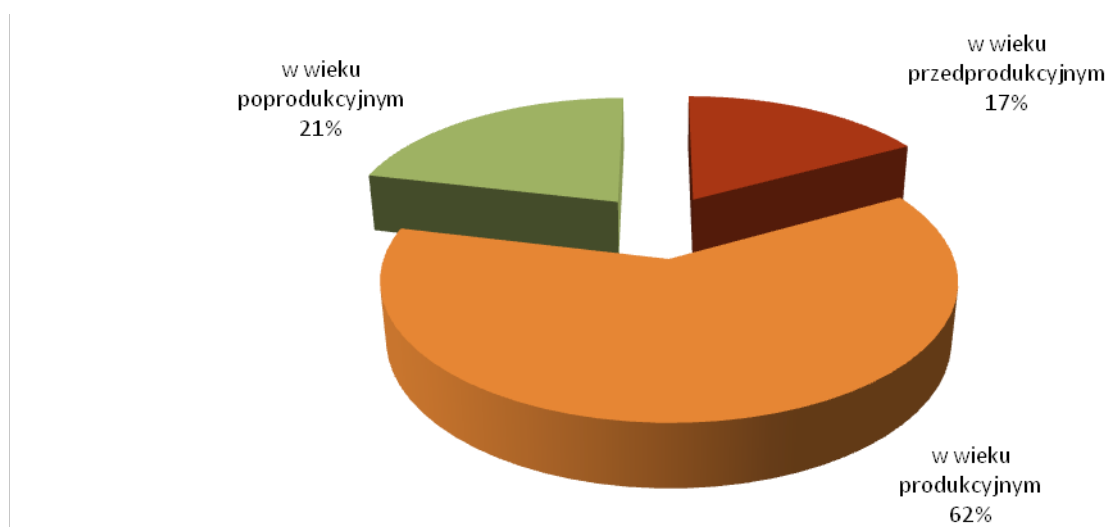
W latach 2010-2014 wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności wg. ekonomicznych grup wieku i na koniec 2014 r. wyniosła 21,3%. Zmalał natomiast udział ludności w wieku produkcyjnym do 61,7% oraz przedprodukcyjnym do 17,0% - co świadczy o zjawisku „starzenia się” społeczeństwa.

Tabela 9. Wskaźniki obciążenia demograficznego oraz udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Wskaźnik obciążenia demograficznego					
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	59,4	59,5	59,8	61,1	62,1
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	115,3	119,5	121,2	122,9	125,1
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	31,8	32,4	32,8	33,7	34,5
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem					
w wieku przedprodukcyjnym	17,3	17,0	16,9	17,0	17,0
w wieku produkcyjnym	62,7	62,7	62,6	62,1	61,7
w wieku poprodukcyjnym	20,0	20,3	20,5	20,9	21,3

Źródło: GUS

Rysunek 11. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w liczbie ludności ogółem w Gminie Koziegłowy w 2014r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

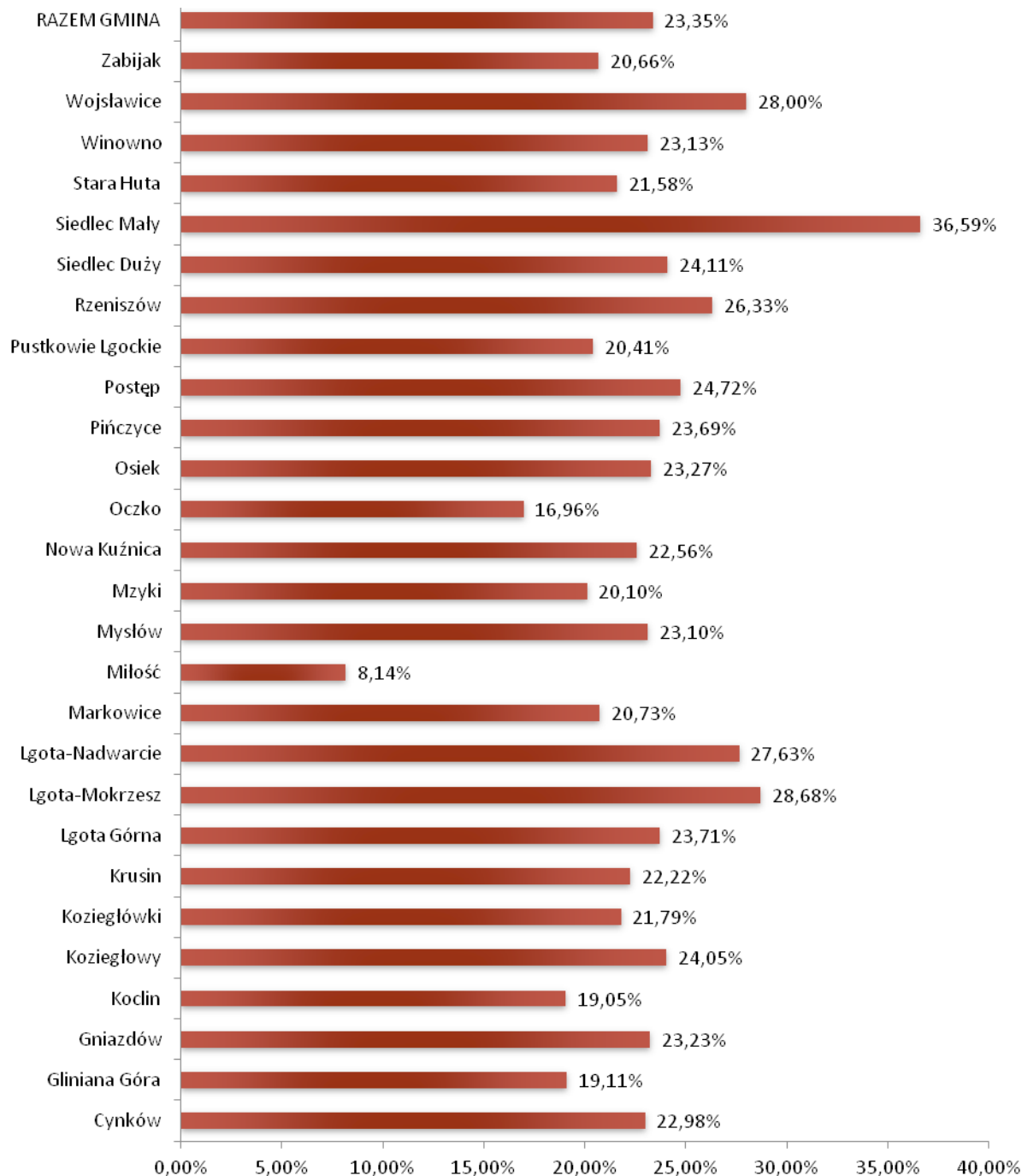
Zgodnie z dostępnymi danymi w zakresie struktury poszczególnych grup wiekowych w podziale na sołectwa (stan w dniu 16.06.2016r.), udział osób w wieku poprodukcyjnym był najwyższy w następujących sołectwach: Siedlec Mały (36,59%), Lgota Mokrzesz (28,68%), Wojślawice (28,00%), Lgota Nadwarcie (27,63%), Rzeniszów (26,33%), Postęp (24,72%), Koziegłowy (24,05%).

Tabela 10. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy w 2016 roku (stan w dniu 16.VI)

Wyszczególnienie	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Ludność ogółem	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w %
Cynków	270	1175	22,98%
Gliniana Góra	56	293	19,11%
Gniazdów	213	917	23,23%
Koclin	20	105	19,05%
Koziegłowy	580	2412	24,05%
Koziegłówki	195	895	21,79%
Krusin	50	225	22,22%
Lgota Górna	197	831	23,71%
Lgota-Mokrzesz	109	380	28,68%
Lgota-Nadwarcie	139	503	27,63%
Markowice	74	357	20,73%
Miłość	7	86	8,14%
Mysłów	149	645	23,10%
Mzyki	78	388	20,10%
Nowa Kuźnica	60	266	22,56%
Oczko	19	112	16,96%
Osiek	47	202	23,27%
Pińczyce	231	975	23,69%
Postęp	87	352	24,72%
Pustkowie Lgockie	60	294	20,41%
Rzeniszów	104	395	26,33%
Siedlec Duży	196	813	24,11%
Siedlec Mały	15	41	36,59%
Stara Huta	134	621	21,58%
Winowno	96	415	23,13%
Wojślawice	112	400	28,00%
Zabijak	44	213	20,66%
RAZEM GMINA	3342	14311	23,35%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy

Rysunek 12. Udział w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy w 2016 roku (stan w dniu 16.VI) w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy

Pomoc społeczna

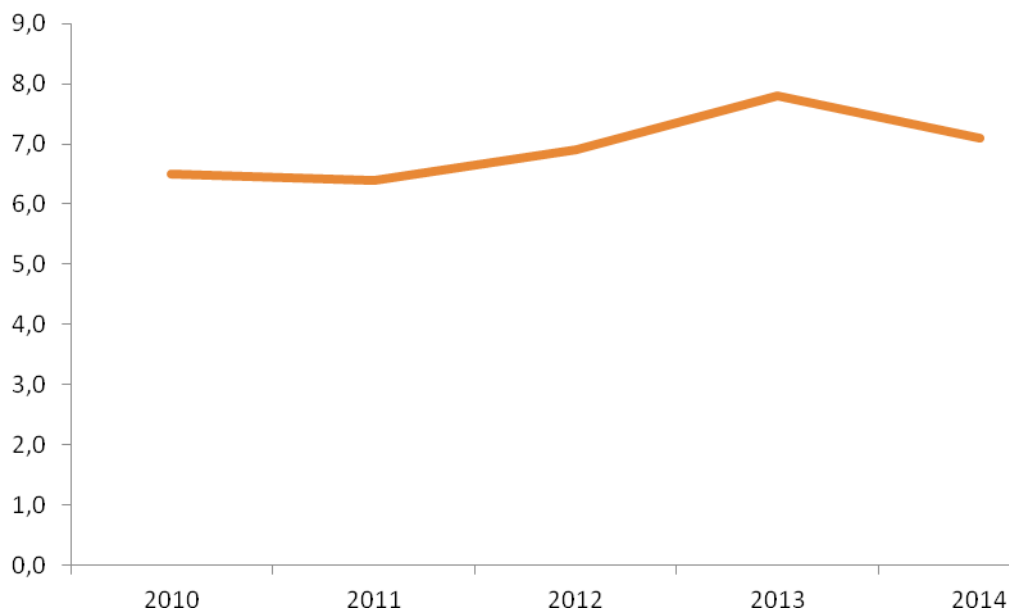
Analizy kwestii związanych z ubóstwem, alkoholizmem oraz niepełnosprawnością dokonano na podstawie danych Gminno – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach (GMOPS). W gminie Koziegłowy obserwuje się problem związany ze wzrastającym udziałem gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej. W latach 2010-2014 udział osób będących klientami GMOPS w ogólnej liczbie mieszkańców gminy wzrósł z 6,5% w 2010 r. do 7,8% w 2013 r. a następnie zmalał do 7,1% w 2014 r.

Tabela 11. Środowiskowa pomoc społeczna w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
ŚRODOWISKOWA POMOC SPOŁECZNA					
Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego					
ogółem	370	387	425	469	453
poniżej kryterium dochodowego	266	286	326	368	339
powyżej kryterium dochodowego	104	101	99	101	114
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku					
ogółem					
ogółem	940	925	996	1115	1028
poniżej kryterium dochodowego					
ogółem	657	653	758	868	753
powyżej kryterium dochodowego					
ogółem	283	272	238	247	275
Zasięg korzystania z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku					
ogółem					
ogółem	6,5	6,4	6,9	7,8	7,1

Źródło: GUS

Rysunek 13. Udział osób korzystających z pomocy społecznej w liczbie ludności Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ubóstwo

Ubóstwo jest bardzo poważnym problemem społecznym, ponieważ w sytuacji biedy i niedostatku znajduje się duża część społeczeństwa (na podstawie danych GUS można w przybliżeniu określić, że blisko 60% osób w Polsce żyje poniżej minimum socjalnego). Osoby te nie stać na zakup lub wynajem lokalu mieszkalnego o odpowiednim standardzie ze względu na brak środków finansowych.

Zgodnie z danymi GUS 2014r. ubóstwo w różnym stopniu dotyka poszczególne grupy społeczne, jednak społeczna mapa zagrożenia ubóstwem nie zmienia się istotnie od lat. Czynnikiem decydującym o sytuacji materialnej jednostki i jej rodziny, jest miejsce zajmowane na rynku pracy. Ubóstwem zagrożone są przede wszystkim osoby bezrobotne i rodziny osób bezrobotnych. W 2014 r. wśród gospodarstw domowych, w skład których wchodziła przynajmniej jedna osoba bezrobotna, stopa ubóstwa skrajnego wynosiła prawie 15% i była dwa razy wyższa niż średnia w Polsce. Większa liczba osób bezrobotnych w gospodarstwie domowym znacząco zwiększa ryzyko ubóstwa skrajnego. W gospodarstwach domowych, w których bezrobotne były przynajmniej dwie osoby stopa ubóstwa skrajnego wynosiła ok. 33%.

Zasięg ubóstwa jest zróżnicowany w zależności od grupy społeczno-ekonomicznej, określanej na podstawie przeważającego źródła dochodów. W najtrudniejszej sytuacji znajdują się osoby żyjące w gospodarstwach domowych utrzymujących się z tzw. innych niezarobkowych źródeł (stopa ubóstwa skrajnego - ok. 21% osób), w tym przede wszystkim w gospodarstwach, których podstawę stanowiły świadczenia społeczne inne niż renty i emerytury – w przypadku których stopa ubóstwa skrajnego wyniosła ok. 28%. Bardziej niż przeciętnie narażeni na ubóstwo byli członkowie gospodarstw utrzymujących się głównie z rent (ok. 13%) oraz gospodarstw domowych rolników (ok. 12%).

Jednocześnie w gospodarstwach, których główny strumień dochodów pochodził z pracy najemnej na stanowisku robotniczym w ubóstwie skrajnym żyła co dziesiąta osoba. W gospodarstwach domowych utrzymujących się głównie z pracy najemnej na stanowiskach nierobotniczych problem ten dotyczył natomiast w przybliżeniu co pięćdziesiątej osoby.

Wykształcenie jest jednym z najważniejszych czynników różnicujących zagrożenie ubóstwem. Zasadniczo, im wyższe wykształcenie, tym mniejsze jest ryzyko życia poniżej minimum egzystencji.

W Polsce częściej ubóstwem ekonomicznym zagrożeni są ludzie młodzi, w tym dzieci.

Grupę najbardziej zagrożoną ubóstwem skrajnym stanowią rodziny wielodzietne. Do czynników zwiększających zagrożenie ubóstwem należy także obecność osoby niepełnosprawnej w gospodarstwie domowym. Stopa ubóstwa skrajnego wśród osób w gospodarstwach domowych z co najmniej jedną osobą niepełnosprawną wynosi ponad 10%. Dodatkowo na obszarach wiejskich zasięg ubóstwa jest ponad dwukrotnie większy niż w miastach.

Ubóstwo skrajne związane było głównie z bezrobociem (zwłaszcza przy niskim poziomie wykształcenia głowy gospodarstwa domowego), z wielodzietnością, niepełnosprawnością oraz faktem zamieszkiwania na wsi i w ośrodkach miejskich.

Stopa ubóstwa jest to odsetek osób w gospodarstwach domowych, w których poziom wydatków (obejmujących również wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od przyjętej granicy ubóstwa.

Przyjęte granice ubóstwa ekonomicznego:

- Poziom minimum egzystencji, przyjmowany jako granica ubóstwa skrajnego. Minimum egzystencji obliczane jest przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych (IPiSS). Uwzględnia ono jedynie te potrzeby, których zaspokojenie nie może być odłożone w czasie, a konsumpcja niższa od tego poziomu prowadzi do biologicznego wyniszczenia.
- Ustawowa granica ubóstwa (próg interwencji socjalnej), określona jako kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej.
- Relatywna granica ubóstwa, określoną jako 50% średnich wydatków ogółu gospodarstw domowych (obliczonych na podstawie wyników badania budżetów gospodarstw domowych).

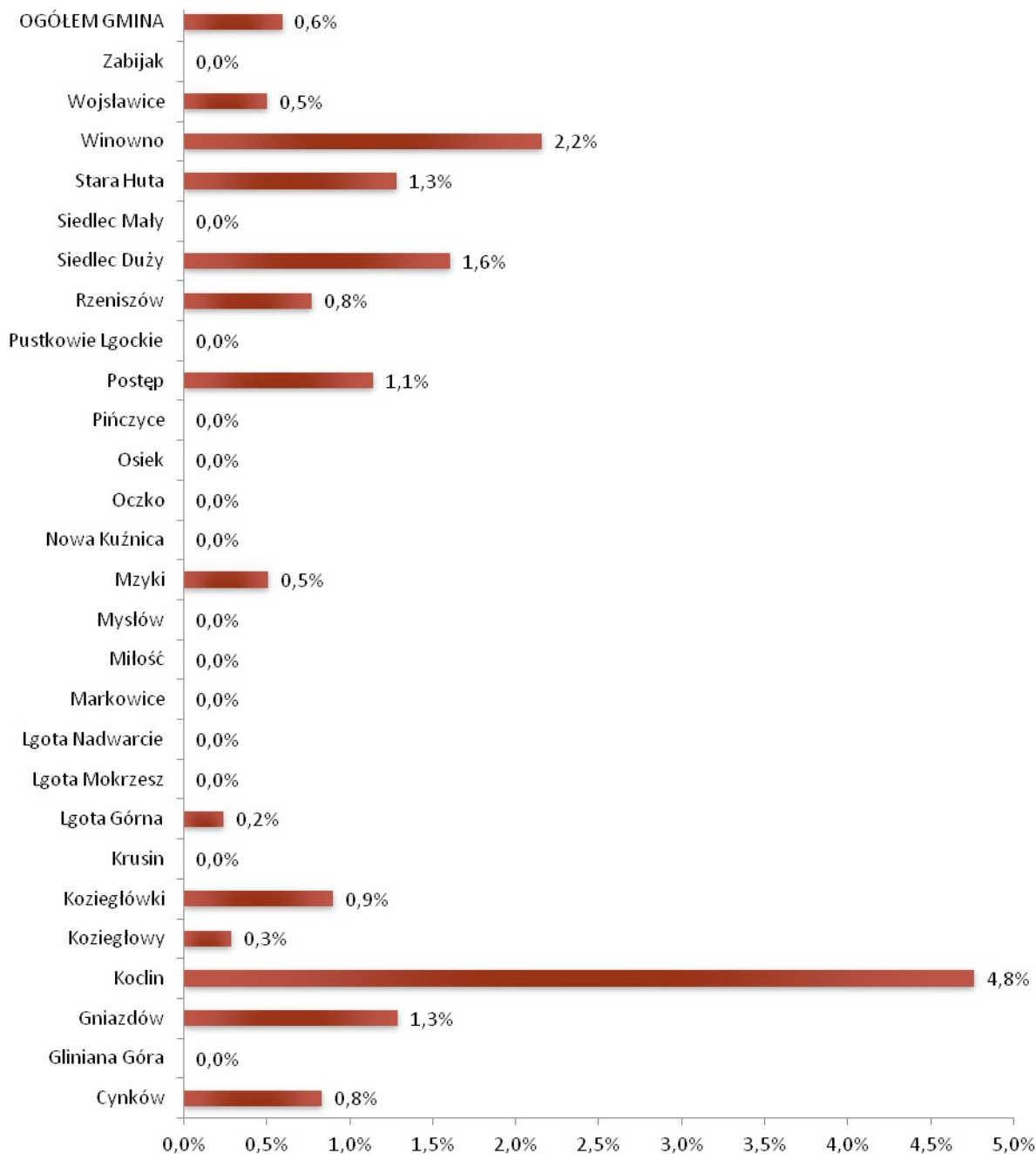
Wg danych Gminno – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach, na koniec 2014r. średni udział osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo dla całej gminy wynosi: 0,6%. Największy odsetek ludności, w odniesieniu do ogólnej liczby ludności danego sołectwa zamieszkuje: Koclin (4,8%), Winowno (2,2%), Siedlec Duży (1,6%), Gniazdów (1,3%). W porównaniu z danymi z 2010r. największy wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo nastąpił w miejscowości Koclin o 4,8 p.proc. natomiast spadek w Winownie o 2,6 p.proc.

Tabela 12. Liczba i udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	4	4	4	4	10	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,8%
Gliniana Góra	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gniazdów	9	12	5	10	12	0,9%	1,3%	0,5%	1,1%	1,3%
Koclin	0	0	0	6	5	0,0%	0,0%	0,0%	5,8%	4,8%
Koziegłowy	37	18	15	18	7	1,5%	0,7%	0,6%	0,7%	0,3%
Koziegłówki	3	3	3	3	8	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,9%
Krusin	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Lgota Górna	6	0	0	0	2	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%
Lgota Mokrzesz	4	4	4	4	0	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	0,0%
Lgota Nadwarcie	8	10	10	2	0	1,6%	2,0%	2,0%	0,4%	0,0%
Markowice	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Miłość	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mysłów	0	0	3	0	0	0,0%	0,0%	0,5%	0,0%	0,0%
Mzyki	7	15	5	5	2	2,0%	4,1%	1,4%	1,3%	0,5%
Nowa Kuźnica	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Oczko	2	2	2	2	0	1,9%	1,8%	1,7%	1,8%	0,0%
Osiek	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pińczyce	17	5	5	0	0	1,7%	0,5%	0,5%	0,0%	0,0%
Postęp	7	0	0	0	4	2,1%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%
Pustkowie Lgockie	5	3	0	0	0	2,0%	1,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Rzeniszów	4	4	0	3	3	1,0%	1,0%	0,0%	0,8%	0,8%
Siedlec Duży	15	17	12	8	13	1,8%	2,1%	1,5%	1,0%	1,6%
Siedlec Mały	3	1	1	1	0	8,6%	3,1%	2,9%	3,0%	0,0%
Stara Huta	4	5	0	0	8	0,6%	0,8%	0,0%	0,0%	1,3%
Winowno	21	13	12	8	9	4,8%	3,1%	2,9%	1,9%	2,2%
Wojstawice	0	2	2	2	2	0,0%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Zabijak	3	0	3	3	0	1,4%	0,0%	1,4%	1,4%	0,0%
OGÓŁEM GMINA	159	118	86	79	85	1,1%	0,8%	0,6%	0,6%	0,6%

Źródło: dane Gminno – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach

Rysunek 14. Udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy w 2014r. (stan w dniu 31.XII) w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminno – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach

Alkoholizm

Alkoholizm to choroba prowadząca nie tylko do poważnych skutków zdrowotnych, ale również społecznych, tj.: rezygnacja z kontroli nad swoim życiem codziennym, zaniedbania w wychowaniu i edukacji dzieci, niestabilność związku, przemoc domowa, utrata praw (świadczenia), ubóstwo, przestępczość, marginalizacja - utrata wszelkich więzi społecznych.

Sołectwami najbardziej dotkniętymi problemami alkoholowymi, mierzonymi ilością osób korzystających z pomocy GMOPS w tym względzie są: Koziegłówki (0,34% ogółu liczby mieszkańców sołectwa), Stara Huta (0,32%), Rzeniszów (0,26%) oraz Koziegłowy (0,12%) – przy średniej dla gminy: 0,06%.

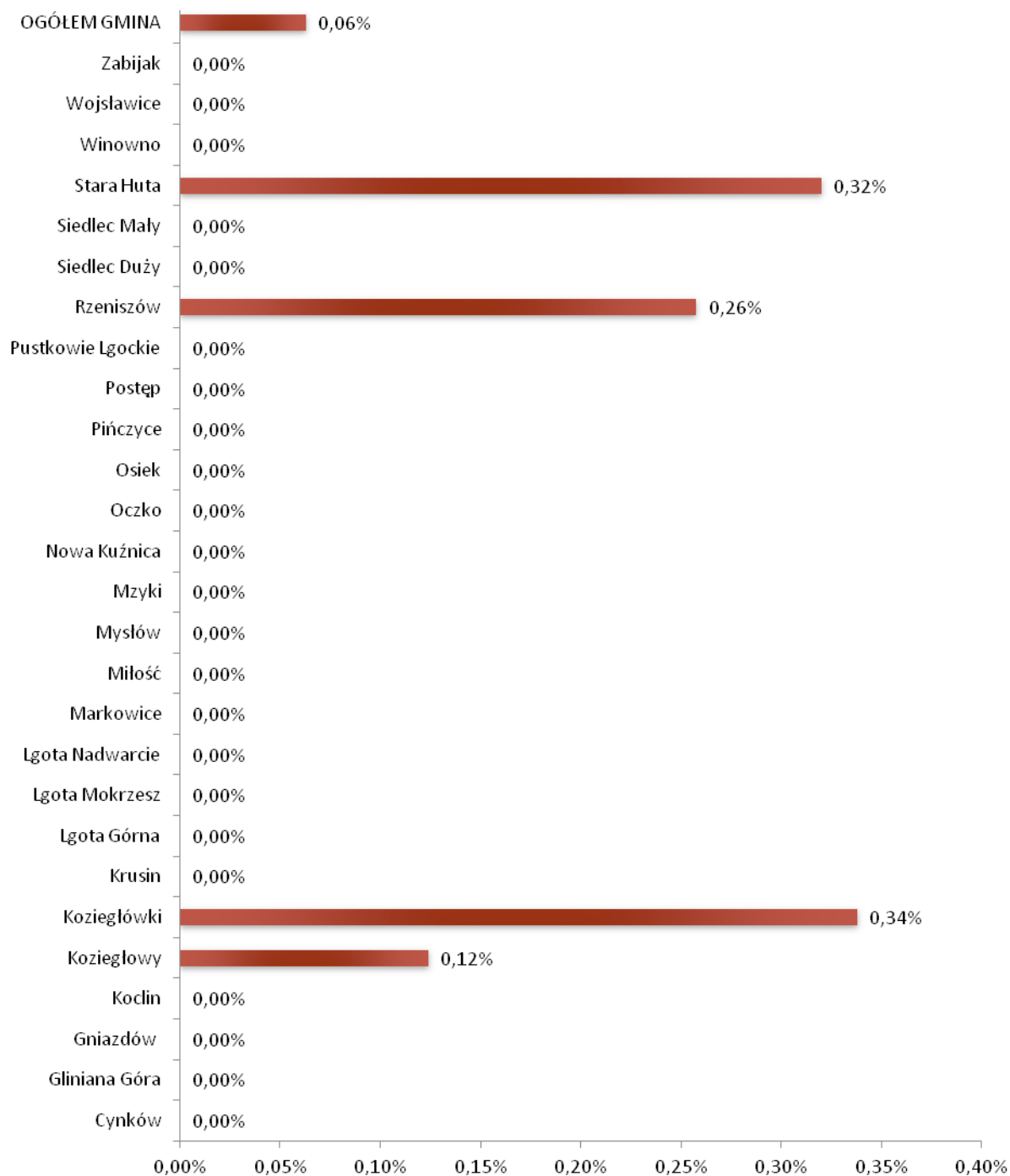
Tabela 13. Liczba i udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	1	0	0	0	0	0,08%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Gliniana Góra	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Gniazdów	1	0	0	0	0	0,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Koclin	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Koziegłowy	10	14	10	3	3	0,41%	0,58%	0,41%	0,12%	0,12%
Koziegłówki	3	3	3	0	3	0,34%	0,34%	0,34%	0,00%	0,34%
Krusin	1	1	1	0	0	0,42%	0,43%	0,43%	0,00%	0,00%
Lgota Górna	4	3	3	0	0	0,47%	0,36%	0,36%	0,00%	0,00%
Lgota Mokresz	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Lgota Nadwarcie	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Markowice	0	0	1	0	0	0,00%	0,00%	0,28%	0,00%	0,00%
Miłoś	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Mysłów	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Mzyki	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Nowa Kuźnica	0	0	3	0	0	0,00%	0,00%	1,24%	0,00%	0,00%
Oczko	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Osiek	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pińczyce	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Postęp	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pustkowie Lgockie	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Rzeniszów	0	0	0	0	1	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,26%
Siedlec Duży	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Siedlec Mały	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Stara Huta	2	2	2	2	2	0,32%	0,32%	0,32%	0,32%	0,32%
Winowno	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Wojślawice	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Zabijak	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
OGÓŁEM GMINA	22	23	23	5	9	0,15%	0,16%	0,16%	0,03%	0,06%

Źródło: dane Gminno – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach

Rysunek 15. Udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy w 2014r. w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminno – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach

Niepełnosprawność

Niepełnosprawność postrzegana jest ciągle stereotypowo, towarzyszące temu postawy społeczne, jak również napotymane w bariery architektoniczne zwiększają ryzyko wykluczenia osób niepełnosprawnych z wielu sfer życia społecznego. Jednocześnie fakt bycia osobą niepełnosprawną powoduje utrudnienie zaspokojenia pewnych potrzeb, takich jak aktywność fizyczna, poczucie bezpieczeństwa, komfortu, czy tolerancji wśród społeczeństwa.

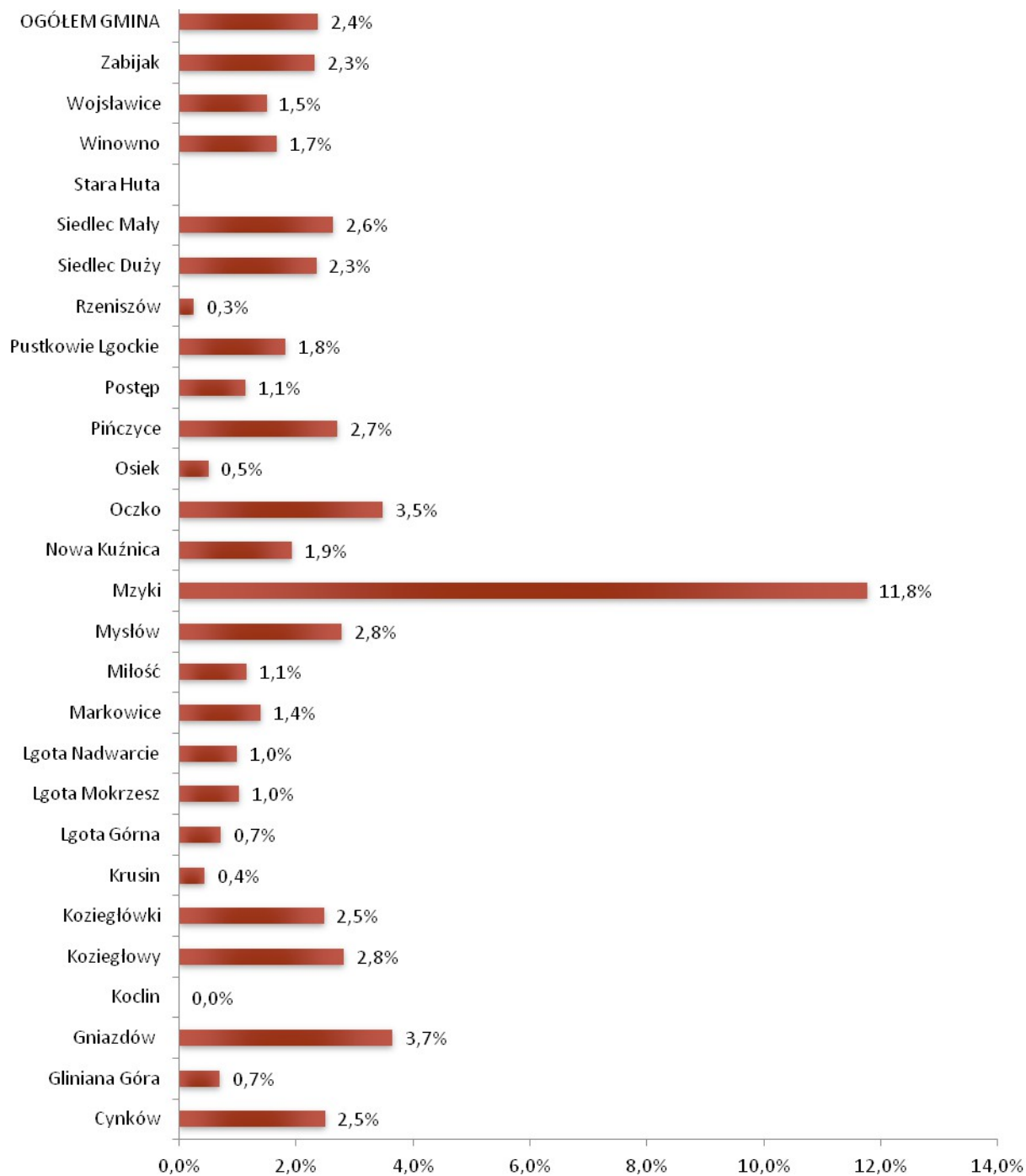
Udział ludności objętej opieką społeczną ze względu na niepełnosprawność w całej gminie wyniósł: 2,4% na koniec 2014r. Sołectwami objętymi największym wsparciem ze względu na problemy niepełnosprawności są: Mzyki (11,8%), Gniazdów (3,7%), Oczko (3,5%), Koziegłowy (2,8%), Pińczyce (2,7%), Siedlec Mały (2,6%), Koziegłówki (2,5%), Cynków (2,5%). W ciągu ostatnich 5 lat największy wzrost osób niepełnosprawnych zanotowano o 1,6 p.proc. w Koziegłówkach.

Tabela 14. Liczba i udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	13	11	16	24	30	1,1%	0,9%	1,3%	2,0%	2,5%
Gliniana Góra	2	2	2	2	2	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
Gniazdów	43	29	36	20	34	4,4%	3,0%	3,8%	2,1%	3,7%
Koclin	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Koziegłowy	77	65	75	66	68	3,2%	2,7%	3,1%	2,7%	2,8%
Koziegłówki	8	5	2	17	22	0,9%	0,6%	0,2%	1,9%	2,5%
Krusin	1	4	1	0	1	0,4%	1,7%	0,4%	0,0%	0,4%
Lgota Górna	11	6	9	6	6	1,3%	0,7%	1,1%	0,7%	0,7%
Lgota Mokrzesz	1	0	2	3	4	0,3%	0,0%	0,5%	0,8%	1,0%
Lgota Nadwarcie	11	10	13	8	5	2,2%	2,0%	2,5%	1,6%	1,0%
Markowice	6	7	5	6	5	1,7%	2,0%	1,4%	1,7%	1,4%
Miłość	3	3	2	2	1	3,4%	3,6%	2,4%	2,3%	1,1%
Mysłów	26	11	26	21	18	4,0%	1,7%	4,1%	3,3%	2,8%
Mzyki	11	19	28	32	46	3,1%	5,2%	7,6%	8,4%	11,8%
Nowa Kuźnica	3	2	5	6	5	1,2%	0,8%	2,1%	2,4%	1,9%
Oczko	5	0	0	0	4	4,7%	0,0%	0,0%	0,0%	3,5%
Osiek	9	2	2	5	1	4,5%	1,0%	1,0%	2,5%	0,5%
Pińczyce	25	29	20	20	26	2,6%	3,0%	2,1%	2,1%	2,7%
Postęp	10	1	9	8	4	3,0%	0,3%	2,6%	2,3%	1,1%
Pustkowie Lgockie	5	5	5	2	5	2,0%	2,0%	1,9%	0,7%	1,8%
Rzeniszów	1	2	2	8	1	0,3%	0,5%	0,5%	2,0%	0,3%
Siedlec Duży	19	20	21	21	19	2,3%	2,4%	2,6%	2,6%	2,3%
Siedlec Mały	1	1	1	1	1	2,9%	3,1%	2,9%	3,0%	2,6%
Stara Huta	12	19	18	14	14	1,9%	3,0%	2,8%	2,2%	2,2%
Winowno	7	6	9	8	7	1,6%	1,4%	2,2%	1,9%	1,7%
Wojstawice	2	2	5	5	6	0,5%	0,5%	1,3%	1,3%	1,5%
Zabijak	1	1	1	5	5	0,5%	0,5%	0,5%	2,3%	2,3%
OGÓŁEM GMINA	313	262	315	310	340	2,2%	1,8%	2,2%	2,2%	2,4%

Źródło: dane Gminno – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach

Rysunek 16. Udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2014r. w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminno – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach

Bezrobocie¹

Bierność zawodowa i wykluczenie społeczne są silnie ze sobą skorelowane. W konsekwencji bezrobocie prowadzi do ubóstwa.

Do grup społecznych, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, w których przeważa bezrobocie zalicza się przede wszystkim: osoby młode (20-24 lata), osoby po 50. roku życia z niskim poziomem kwalifikacji zawodowych lub niskim poziomem wykształcenia, a także osoby długotrwale bezrobotne.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie za lata 2010-2014, w gminie Koziegłowy liczba i udział osób bezrobotnych ulegała nieznacznym wahaniom. Na koniec 2014 roku: 668 mieszkańców było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Myszkowie jako osoby bezrobotne, co oznacza, że 4,7% ogółu mieszkańców pozostaje bez pracy. Największy udział osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców odnotowano w następujących miejscowościach: Lgota Górna (7,9%), Nowa Kuźnica (7,8%), Oczko (7,0%), Pustkowie Lgockie (6,9%). Poziom bezrobocia w latach 2010 -2014 ulegał nieznacznym wahaniom.

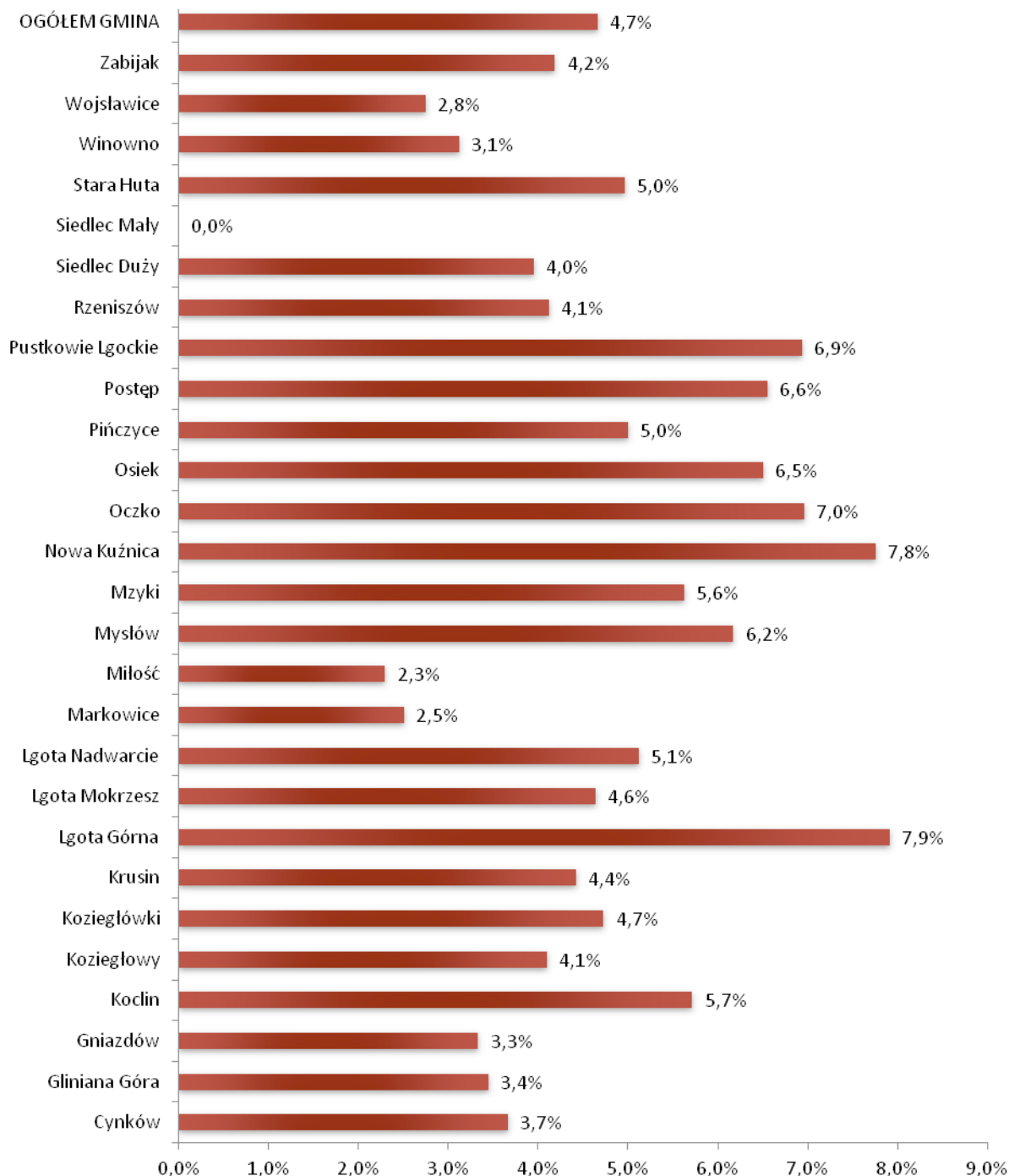
Tabela 15. Liczba i udział osób bezrobotnych ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	54	54	55	48	44	4,5%	4,5%	4,6%	4,0%	3,7%
Gliniana Góra	6	10	11	10	10	2,1%	3,5%	3,8%	3,4%	3,4%
Gniazdów	38	51	46	53	31	3,9%	5,3%	4,8%	5,7%	3,3%
Koclin	3	5	5	5	6	3,3%	5,3%	5,3%	4,8%	5,7%
Koziegłowy	99	116	126	140	99	4,1%	4,8%	5,2%	5,8%	4,1%
Koziegłówki	37	46	53	39	42	4,2%	5,3%	6,1%	4,4%	4,8%
Krusin	9	6	9	12	10	3,8%	2,6%	3,9%	5,3%	4,4%
Lgota Górna	64	68	62	75	66	7,6%	8,1%	7,3%	8,9%	7,9%
Lgota Mokresz	23	29	28	22	18	5,8%	7,4%	7,2%	5,6%	4,6%
Lgota Nadwarcie	33	39	33	30	26	6,5%	7,6%	6,5%	5,9%	5,1%
Markowice	6	12	11	15	9	1,7%	3,4%	3,1%	4,2%	2,5%
Miłość	3	3	4	7	2	3,4%	3,6%	4,7%	8,0%	2,3%
Mysłów	50	50	46	47	40	7,8%	7,7%	7,2%	7,4%	6,2%
Mzyki	23	25	22	24	22	6,5%	6,9%	5,9%	6,3%	5,6%
Nowa Kuźnica	11	14	20	23	20	4,5%	5,7%	8,3%	9,2%	7,8%
Oczko	11	13	12	18	8	10,3%	11,7%	10,3%	16,1%	7,0%
Osiek	11	12	9	8	13	5,5%	6,0%	4,5%	4,0%	6,5%
Pińczycze	51	60	43	55	48	5,2%	6,2%	4,5%	5,8%	5,0%
Postęp	25	25	26	28	23	7,5%	7,4%	7,4%	7,9%	6,6%
Pustkowie Lgockie	16	21	19	23	19	6,3%	8,2%	7,1%	8,6%	6,9%
Rzeniszów	16	15	18	19	16	4,1%	3,8%	4,9%	4,8%	4,1%
Siedlec Duży	25	36	39	43	32	3,0%	4,3%	4,8%	5,3%	4,0%
Siedlec Mały	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Stara Huta	39	47	40	45	31	6,2%	7,5%	6,3%	7,1%	5,0%
Winowno	13	14	18	14	13	3,0%	3,3%	4,4%	3,4%	3,1%
Wojstawice	10	16	21	14	11	2,5%	4,0%	5,3%	3,5%	2,8%
Zabijak	5	6	11	9	9	2,4%	2,8%	5,2%	4,2%	4,2%
RAZEM	681	793	787	826	668	4,8%	5,5%	5,5%	5,8%	4,7%

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie

¹ W związku z tym, iż gmina Koziegłowy nie dysponuje danymi w latach 2010-2014 nt. liczby osób w wieku produkcyjnym w podziale na poszczególne sołectwa/miejscowości, analizę sporządzono z wykorzystaniem danych dotyczących liczby ludności ogółem.

Rysunek 17. Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2014 r. w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie

Jednocześnie przeprowadzono analizę bezrobocia w gminie Koziegłowy w podziale na grupy społeczne znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Na koniec 2014r. liczba bezrobotnych kobiet wyniosła: 314 osób, tj. 47% ogółu osób bezrobotnych. Największy udział w ogóle ludności zamieszkuje sołectwa: Nowa Kuźnica (4,7%), Łgota Górna (3,8%), Oczko (3,5%).

Tabela 16. Liczba i udział bezrobotnych kobiet w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010- 2014 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	26	33	32	26	23	2,2%	2,7%	2,7%	2,2%	1,9%
Gliniana Góra	5	6	5	4	4	1,8%	2,1%	1,7%	1,4%	1,4%
Gniazdów	11	13	12	15	9	1,1%	1,4%	1,3%	1,6%	1,0%
Koclin	1	3	3	3	3	1,1%	3,2%	3,2%	2,9%	2,9%
Koziegłowy	44	56	61	68	42	1,8%	2,3%	2,5%	2,8%	1,7%
Koziegłówki	18	21	22	18	25	2,1%	2,4%	2,5%	2,0%	2,8%
Krusin	3	2	5	7	4	1,3%	0,9%	2,2%	3,1%	1,8%
Lgota Górna	36	38	34	37	32	4,3%	4,5%	4,0%	4,4%	3,8%
Lgota Mokrzesz	11	13	13	8	6	2,8%	3,3%	3,3%	2,0%	1,5%
Lgota Nadwarcie	17	22	16	11	13	3,4%	4,3%	3,1%	2,2%	2,6%
Markowice	4	7	7	10	5	1,1%	2,0%	2,0%	2,8%	1,4%
Miłoś	1	1	2	4	1	1,1%	1,2%	2,4%	4,5%	1,1%
Mysłów	20	25	24	24	16	3,1%	3,9%	3,8%	3,8%	2,5%
Mzyki	16	19	20	21	11	4,5%	5,2%	5,4%	5,5%	2,8%
Nowa Kuźnica	7	9	11	12	12	2,8%	3,6%	4,5%	4,8%	4,7%
Oczko	7	6	6	7	4	6,5%	5,4%	5,1%	6,3%	3,5%
Osiek	7	8	6	4	5	3,5%	4,0%	3,0%	2,0%	2,5%
Pińczycze	23	26	18	24	21	2,4%	2,7%	1,9%	2,5%	2,2%
Postęp	13	13	14	15	13	3,9%	3,8%	4,0%	4,2%	3,7%
Pustkowie										
Lgóckie	7	13	11	12	6	2,7%	5,1%	4,1%	4,5%	2,2%
Rzeniszów	9	7	10	11	9	2,3%	1,8%	2,7%	2,8%	2,3%
Siedlec Duży	12	13	16	24	16	1,4%	1,6%	2,0%	2,9%	2,0%
Siedlec Mały	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Stara Huta	25	23	15	20	11	4,0%	3,7%	2,4%	3,2%	1,8%
Winowno	10	9	12	9	9	2,3%	2,1%	2,9%	2,2%	2,2%
Wojśławice	7	12	11	8	9	1,8%	3,0%	2,8%	2,0%	2,3%
Zabijak	1	5	7	3	5	0,5%	2,3%	3,3%	1,4%	2,3%
RAZEM	341	403	393	405	314	2,4%	2,8%	2,8%	2,8%	2,2%

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie

Analizując długotrwałe bezrobocie: liczba osób pozostających bez pracy w okresie powyżej 12 miesięcy wyniosła 385 osób na koniec 2014r. – tj. 57,6% ogółu osób bezrobotnych. Największa kumulacja problemu wystąpiła w Nowej Kuźnicy (5,8% ogółu mieszkańców sołectwa), Lgocie Górnej (5,4%), Oczku (5,2%).

Tabela 17. Liczba i udział osób długotrwałe bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	26	27	25	25	27	2,2%	2,2%	2,1%	2,1%	2,2%
Gliniana Góra	4	7	6	4	5	1,4%	2,4%	2,1%	1,4%	1,7%
Gniazdów	29	18	27	13	20	3,0%	1,9%	2,8%	1,4%	2,2%
Koclin	0	2	3	4	4	0,0%	2,1%	3,2%	3,8%	3,8%
Koziegłowy	40	51	58	72	48	1,6%	2,1%	2,4%	3,0%	2,0%
Koziegłówki	13	27	25	24	20	1,5%	3,1%	2,9%	2,7%	2,3%
Krusin	3	3	5	6	6	1,3%	1,3%	2,2%	2,6%	2,7%
Lgota Górna	27	35	37	36	45	3,2%	4,1%	4,4%	4,3%	5,4%
Lgota Mokrzesz	13	12	17	12	6	3,3%	3,1%	4,3%	3,0%	1,5%

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Lgota Nadwarcie	16	19	19	11	14	3,2%	3,7%	3,7%	2,2%	2,8%
Markowice	2	2	6	6	7	0,6%	0,6%	1,7%	1,7%	1,9%
Miłość	1	3	2	3	2	1,1%	3,6%	2,4%	3,4%	2,3%
Mysłów	24	31	28	25	23	3,7%	4,8%	4,4%	3,9%	3,5%
Mzyki	9	22	17	32	12	2,5%	6,1%	4,6%	8,4%	3,1%
Nowa Kuźnica	7	6	11	15	15	2,8%	2,4%	4,5%	6,0%	5,8%
Oczko	7	9	8	11	6	6,5%	8,1%	6,8%	9,8%	5,2%
Osiek	6	7	6	3	5	3,0%	3,5%	3,0%	1,5%	2,5%
Pińczycze	25	22	23	31	27	2,6%	2,3%	2,4%	3,3%	2,8%
Postęp	9	13	10	14	14	2,7%	3,8%	2,9%	3,9%	4,0%
Pustkowie	11	12	11	15	10	4,3%	4,7%	4,1%	5,6%	3,6%
Lgockie										
Rzeniszów	4	10	9	14	12	1,0%	2,5%	2,4%	3,6%	3,1%
Siedlec Duży	11	10	18	21	17	1,3%	1,2%	2,2%	2,6%	2,1%
Siedlec Mały	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Stara Huta	21	21	25	26	21	3,3%	3,3%	4,0%	4,1%	3,4%
Winowno	5	7	10	8	8	1,2%	1,7%	2,4%	1,9%	1,9%
Wojślawice	2	7	11	9	8	0,5%	1,8%	2,8%	2,3%	2,0%
Zabijak	1	1	5	4	3	0,5%	0,5%	2,3%	1,9%	1,4%
RAZEM	316	384	422	444	385	2,2%	2,7%	3,0%	3,1%	2,7%

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie

Wg danych na koniec 2014r. wśród osób bezrobotnych prawie 17% stanowiły osoby do 25 roku życia. Najwyższy udział osób bezrobotnych do 25 roku życia w liczbie ludności występował przede wszystkim w sołectwach: Mzyki (1,5%), Markowice (1,4%), Lgota Górna (1,3%), Krusin (1,3%).

Tabela 18. Liczba i udział osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	20	19	17	20	9	1,7%	1,6%	1,4%	1,7%	0,7%
Gliniana Góra	2	2	4	2	1	0,7%	0,7%	1,4%	0,7%	0,3%
Gniazdów	7	15	14	16	8	0,7%	1,6%	1,5%	1,7%	0,9%
Koclin	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Koziegłowy	14	18	19	24	16	0,6%	0,7%	0,8%	1,0%	0,7%
Koziegłówki	10	12	10	8	4	1,1%	1,4%	1,1%	0,9%	0,5%
Krusin	4	2	5	3	3	1,7%	0,9%	2,2%	1,3%	1,3%
Lgota Górna	12	13	13	13	11	1,4%	1,5%	1,5%	1,5%	1,3%
Lgota Mokrzesz	2	0	2	3	3	0,5%	0,0%	0,5%	0,8%	0,8%
Lgota Nadwarcie	7	6	4	1	4	1,4%	1,2%	0,8%	0,2%	0,8%
Markowice	2	5	5	7	5	0,6%	1,4%	1,4%	2,0%	1,4%
Miłość	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mysłów	8	12	5	8	7	1,2%	1,9%	0,8%	1,3%	1,1%
Mzyki	6	5	4	6	6	1,7%	1,4%	1,1%	1,6%	1,5%
Nowa Kuźnica	1	3	2	4	3	0,4%	1,2%	0,8%	1,6%	1,2%
Oczko	4	2	3	6	2	3,7%	1,8%	2,6%	5,4%	1,7%
Osiek	1	3	1	1	1	0,5%	1,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Pińczycze	13	18	7	13	12	1,3%	1,9%	0,7%	1,4%	1,3%
Postęp	7	5	7	4	3	2,1%	1,5%	2,0%	1,1%	0,9%

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Pustkowie	4	3	2	2	2	1,6%	1,2%	0,7%	0,7%	0,7%
Lgockie										
Rzeniszów	2	3	4	3	1	0,5%	0,8%	1,1%	0,8%	0,3%
Siedlec Duży	3	10	10	10	5	0,4%	1,2%	1,2%	1,2%	0,6%
Siedlec Mały	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Stara Huta	8	8	7	5	2	1,3%	1,3%	1,1%	0,8%	0,3%
Winowno	4	4	7	4	2	0,9%	1,0%	1,7%	1,0%	0,5%
Wojślawice	1	3	7	6	2	0,3%	0,8%	1,8%	1,5%	0,5%
Zabijak	3	1	3	4	1	1,4%	0,5%	1,4%	1,9%	0,5%
RAZEM	145	172	162	173	113	1,0%	1,2%	1,1%	1,2%	0,8%

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie

Największa liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (którzy stanowią 19,3% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP) zamieszkiwała Oczko (4,3%), Miłość (2,3%) oraz Hutę Starą (2,1%) – na koniec analizowanego okresu.

Tabela 19. Liczba i udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	4	1	8	5	4	0,3%	0,1%	0,7%	0,4%	0,3%
Gliniana Góra	0	0	1	2	2	0,0%	0,0%	0,3%	0,7%	0,7%
Gniazdów	6	8	5	8	5	0,6%	0,8%	0,5%	0,9%	0,5%
Koclin	1	2	3	2	2	1,1%	2,1%	3,2%	1,9%	1,9%
Koziegłowy	23	24	31	29	15	0,9%	1,0%	1,3%	1,2%	0,6%
Koziegłówki	6	7	12	8	9	0,7%	0,8%	1,4%	0,9%	1,0%
Krusin	2	1	1	3	2	0,8%	0,4%	0,4%	1,3%	0,9%
Lgota Górna	9	8	7	17	10	1,1%	0,9%	0,8%	2,0%	1,2%
Lgota Mokresz	4	8	4	3	3	1,0%	2,0%	1,0%	0,8%	0,8%
Lgota Nadwarcie	3	5	6	7	4	0,6%	1,0%	1,2%	1,4%	0,8%
Markowice	0	2	1	3	1	0,0%	0,6%	0,3%	0,8%	0,3%
Miłość	0	0	1	3	2	0,0%	0,0%	1,2%	3,4%	2,3%
Mysłów	12	11	17	14	7	1,9%	1,7%	2,7%	2,2%	1,1%
Mzyki	3	2	1	6	5	0,8%	0,6%	0,3%	1,6%	1,3%
Nowa Kuźnica	1	3	4	4	4	0,4%	1,2%	1,7%	1,6%	1,6%
Oczko	2	5	5	6	5	1,9%	4,5%	4,3%	5,4%	4,3%
Osiek	3	3	3	3	4	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	2,0%
Pińczyce	8	8	8	11	12	0,8%	0,8%	0,8%	1,2%	1,3%
Postęp	3	4	5	7	5	0,9%	1,2%	1,4%	2,0%	1,4%
Pustkowie	3	4	2	4	4	1,2%	1,6%	0,7%	1,5%	1,5%
Lgockie										
Rzeniszów	3	2	3	2	2	0,8%	0,5%	0,8%	0,5%	0,5%
Siedlec Duży	4	5	5	9	5	0,5%	0,6%	0,6%	1,1%	0,6%
Siedlec Mały	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Stara Huta	6	9	11	9	13	1,0%	1,4%	1,7%	1,4%	2,1%
Winowno	2	2	3	3	3	0,5%	0,5%	0,7%	0,7%	0,7%
Wojślawice	2	4	4	2	1	0,5%	1,0%	1,0%	0,5%	0,3%
Zabijak	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
RAZEM	110	128	151	170	129	0,8%	0,9%	1,1%	1,2%	0,9%

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie

Analizując poziom bezrobocia wśród osób bez wykształcenia średniego należy zauważyć, iż problem ten również jest skumulowany zwłaszcza na obszarze: Oczka (5,2%), Lgoty Górnej (5,0%), Pustkowie Lgockiego (4,7%). Udział osób bezrobotnych w tej grupie społecznej wyniósł 55% w 2014 r.

Tabela 20. Liczba i udział osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	28	25	26	21	24	2,3%	2,1%	2,2%	1,7%	2,0%
Gliniana Góra	3	5	4	9	7	1,1%	1,7%	1,4%	3,1%	2,4%
Gniazdów	22	28	29	31	19	2,3%	2,9%	3,0%	3,3%	2,0%
Koclin	3	3	4	3	3	3,3%	3,2%	4,2%	2,9%	2,9%
Koziegłowy	52	61	70	68	50	2,1%	2,5%	2,9%	2,8%	2,1%
Koziegłówki	19	18	24	17	19	2,2%	2,1%	2,7%	1,9%	2,1%
Krusin	5	2	3	6	5	2,1%	0,9%	1,3%	2,6%	2,2%
Lgota Górna	34	31	29	41	42	4,0%	3,7%	3,4%	4,9%	5,0%
Lgota Mokresz	11	20	14	12	10	2,8%	5,1%	3,6%	3,0%	2,6%
Lgota Nadwarcie	13	13	13	15	13	2,6%	2,5%	2,5%	2,9%	2,6%
Markowice	1	4	3	5	3	0,3%	1,1%	0,9%	1,4%	0,8%
Miłość	3	3	3	4	1	3,4%	3,6%	3,5%	4,5%	1,1%
Mysłów	38	32	31	30	24	5,9%	4,9%	4,9%	4,7%	3,7%
Mzyki	19	22	16	16	16	5,4%	6,1%	4,3%	4,2%	4,1%
Nowa Kuźnica	6	8	12	11	8	2,4%	3,2%	5,0%	4,4%	3,1%
Oczko	7	9	8	11	6	6,5%	8,1%	6,8%	9,8%	5,2%
Osiek	4	3	3	4	7	2,0%	1,5%	1,5%	2,0%	3,5%
Pińczyce	28	27	27	31	31	2,9%	2,8%	2,8%	3,3%	3,2%
Postęp	16	17	17	17	13	4,8%	5,0%	4,9%	4,8%	3,7%
Pustkowie Lgockie	8	10	11	14	13	3,1%	3,9%	4,1%	5,2%	4,7%
Rzeniszów	8	8	10	9	8	2,1%	2,0%	2,7%	2,3%	2,1%
Siedlec Duży	17	19	19	20	12	2,0%	2,3%	2,3%	2,4%	1,5%
Siedlec Nowy	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Stara Huta	19	26	26	22	19	3,0%	4,1%	4,1%	3,5%	3,0%
Winowno	7	7	7	7	7	1,6%	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%
Wojsławice	2	4	4	5	2	0,5%	1,0%	1,0%	1,3%	0,5%
Zabijak	1	2	6	4	6	0,5%	0,9%	2,8%	1,9%	2,8%
RAZEM	374	407	419	433	368	2,6%	2,8%	2,9%	3,0%	2,6%

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie

Na koniec 2014r. osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych stanowiły 26,8% ogółu osób bezrobotnych. Największy problem związanych z ich udziałem w liczbie ludności danego sołectwa wystąpił w miejscowości Oczko (5,2%), Osiek (2,5%), Postęp (1,7%).

Tabela 21. Liczba i udział osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	14	16	17	15	16	1,2%	1,3%	1,4%	1,2%	1,3%
Gliniana Góra	1	1	2	4	4	0,4%	0,3%	0,7%	1,4%	1,4%
Gniazdów	5	12	12	15	7	0,5%	1,3%	1,3%	1,6%	0,8%
Koclin	0	1	1	2	1	0,0%	1,1%	1,1%	1,9%	1,0%
Koziegłowy	19	27	37	38	25	0,8%	1,1%	1,5%	1,6%	1,0%
Koziegłówki	7	7	13	8	11	0,8%	0,8%	1,5%	0,9%	1,2%
Krusin	3	3	4	4	3	1,3%	1,3%	1,7%	1,8%	1,3%
Lgota Górna	13	14	15	19	15	1,5%	1,7%	1,8%	2,3%	1,8%
Lgota Mokresz	7	12	10	9	5	1,8%	3,1%	2,6%	2,3%	1,3%
Lgota Nadwarcie	7	10	11	6	6	1,4%	2,0%	2,2%	1,2%	1,2%
Markowice	2	6	1	4	2	0,6%	1,7%	0,3%	1,1%	0,6%
Miłość	2	2	2	2	1	2,3%	2,4%	2,4%	2,3%	1,1%
Mysłów	12	12	11	12	7	1,9%	1,9%	1,7%	1,9%	1,1%
Mzyki	9	11	9	8	7	2,5%	3,0%	2,4%	2,1%	1,8%
Nowa Kuźnica	2	5	5	7	4	0,8%	2,0%	2,1%	2,8%	1,6%
Oczko	4	6	4	6	6	3,7%	5,4%	3,4%	5,4%	5,2%
Osiek	3	4	2	5	5	1,5%	2,0%	1,0%	2,5%	2,5%
Pińczyce	7	16	11	24	14	0,7%	1,6%	1,2%	2,5%	1,5%
Postęp	5	6	8	8	6	1,5%	1,8%	2,3%	2,3%	1,7%
Pustkowie Lgockie	0	2	3	7	3	0,0%	0,8%	1,1%	2,6%	1,1%
Rzeniszów	3	5	8	8	4	0,8%	1,3%	2,2%	2,0%	1,0%
Siedlec Duży	4	12	12	13	7	0,5%	1,4%	1,5%	1,6%	0,9%
Siedlec Mały	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Stara Huta	8	10	12	8	10	1,3%	1,6%	1,9%	1,3%	1,6%
Winowno	3	3	7	5	6	0,7%	0,7%	1,7%	1,2%	1,4%
Wojsławice	2	3	5	6	3	0,5%	0,8%	1,3%	1,5%	0,8%
Zabijak	0	0	1	1	1	0,0%	0,0%	0,5%	0,5%	0,5%
RAZEM	142	206	223	244	179	1,0%	1,4%	1,6%	1,7%	1,2%

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie

Przestępczość

Przestępczość to zbiór czynów zabronionych ustawowo pod groźbą kary, a popełnionych na obszarze danej jednostki terytorialnej. Przestępczość jest zjawiskiem społecznym. Charakteryzuje się następującymi cechami: stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego, wyraża się we wzroście liczby osób, które popełniły przestępstwa w stosunku do ogółu ludności.

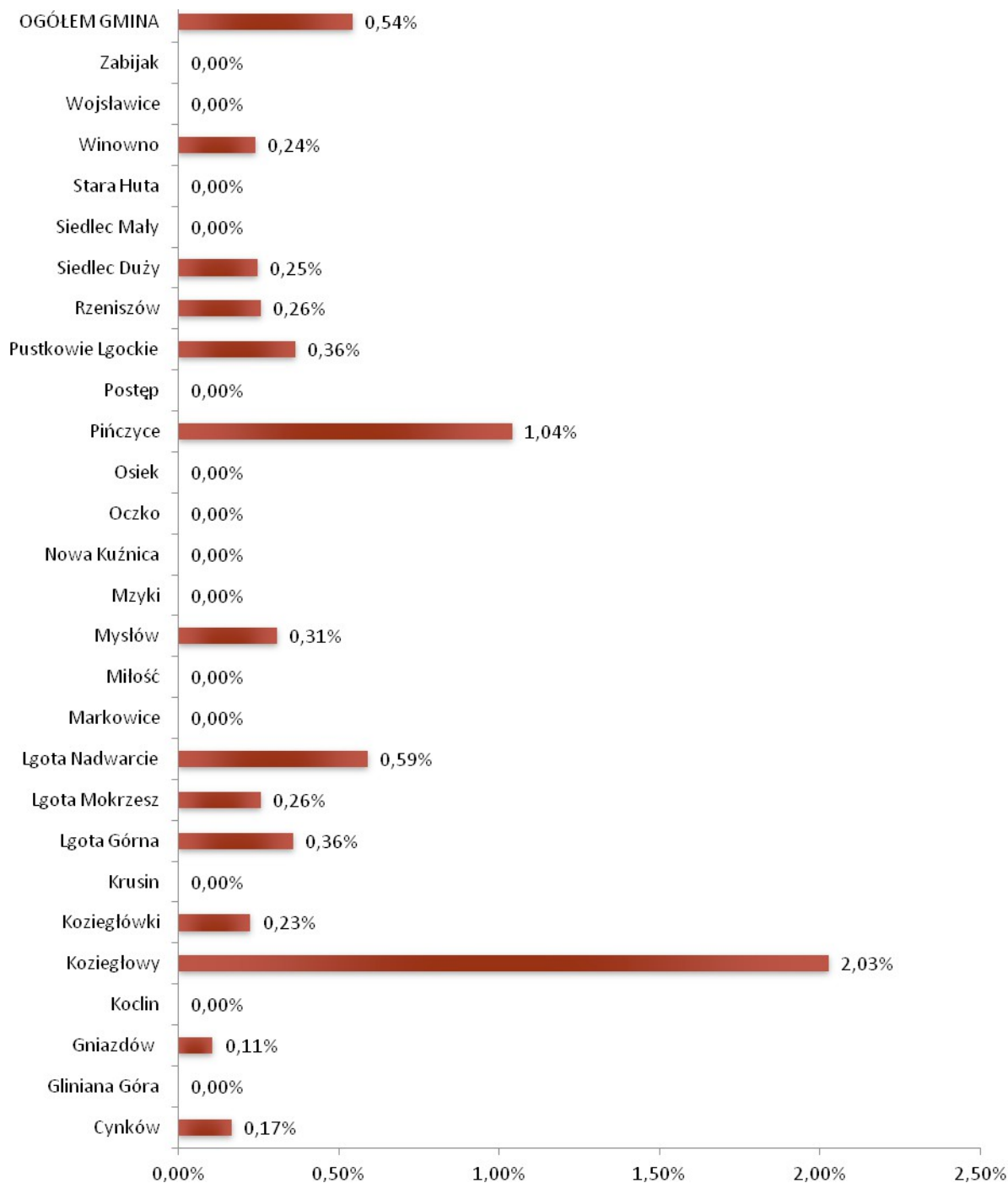
W latach 2010 – 2014 w Gminie Koziegłowy poziom przestępczości ulegał nieznacznym wahaniom (zgodnie z danymi Komendy Powiatowej Policji w Myszkowie, liczony na podstawie interwencji). Największy udział stanowiły kradzieże: ponad 90% ogółu przestępstw w 2014r. natomiast pozostały odsetek: bójki, pobicia i rozboje. Udział przestępstw w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2014r. wyniósł ogółem 0,54% dla całej gminy Problem ten występował przede wszystkim w Koziegłowach (2,03%), Pińczycach (1,04%) oraz Lgocie Nadwarcie (0,59%).

Tabela 22. Liczba i udział przestępstw w zakresie kradzieży, bójek, rozbojów w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (na podstawie interwencji policji)

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	6	2	1	9	2	0,50%	0,17%	0,08%	0,74%	0,17%
Gliniana Góra			1			0,00%	0,00%	0,35%	0,00%	0,00%
Gniazdów		2	3	3	1	0,00%	0,21%	0,32%	0,32%	0,11%
Koclin			2			0,00%	0,00%	2,11%	0,00%	0,00%
Koziegłowy	13	34	21	45	49	0,53%	1,40%	0,86%	1,87%	2,03%
Koziegłówki	10	7	1	1	2	1,14%	0,80%	0,11%	0,11%	0,23%
Krusin	1			1		0,42%	0,00%	0,00%	0,44%	0,00%
Lgota Górna	4	4		5	3	0,47%	0,47%	0,00%	0,60%	0,36%
Lgota Mokresz	1	1		3	1	0,25%	0,25%	0,00%	0,76%	0,26%
Lgota Nadwarcie	1	3	3	4	3	0,20%	0,59%	0,59%	0,79%	0,59%
Markowice	2	4	3	2		0,56%	1,13%	0,85%	0,56%	0,00%
Miłość		7				0,00%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%
Mysłów	1	4	1	4	2	0,16%	0,62%	0,16%	0,63%	0,31%
Mzyki	1		1			0,28%	0,00%	0,27%	0,00%	0,00%
Nowa Kuźnica	1	2				0,41%	0,81%	0,00%	0,00%	0,00%
Oczko						0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Osiek						0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pińczyce	1	3	1	10	10	0,10%	0,31%	0,10%	1,06%	1,04%
Postęp	1	1	1			0,30%	0,30%	0,29%	0,00%	0,00%
Pustkowie Lgockie	5		3	1	1	1,95%	0,00%	1,12%	0,37%	0,36%
Rzeniszów	2	12	2	3	1	0,52%	3,02%	0,54%	0,77%	0,26%
Siedlec Duży	6	4	2		2	0,72%	0,48%	0,24%	0,00%	0,25%
Siedlec Mały						0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Stara Huta	1		2			0,16%	0,00%	0,32%	0,00%	0,00%
Winowno	2	1	1	1	1	0,46%	0,24%	0,24%	0,24%	0,24%
Wojśławice	3			3		0,76%	0,00%	0,00%	0,75%	0,00%
Zabijak	1			2		0,48%	0,00%	0,00%	0,93%	0,00%
RAZEM	63	91	49	97	78	0,44%	0,64%	0,34%	0,68%	0,54%

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Myszkowie

Rysunek 18. Udział przestępstw w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2014r. w %

Źródło: opracowanie własnych na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Myszkowie

Aktywność społeczna mieszkańców

Aktywność mieszkańców gminy Koziegłowy można rozpatrywać w kilku wymiarach m.in. ekonomicznym i związanym z obywatelskimi postawami.

Rozwój społeczeństwa obywatelskiego wyraża się m. in. poprzez liczbę aktywnych organizacji pozarządowych działających na danym terenie.

Działalność społeczna mieszkańców

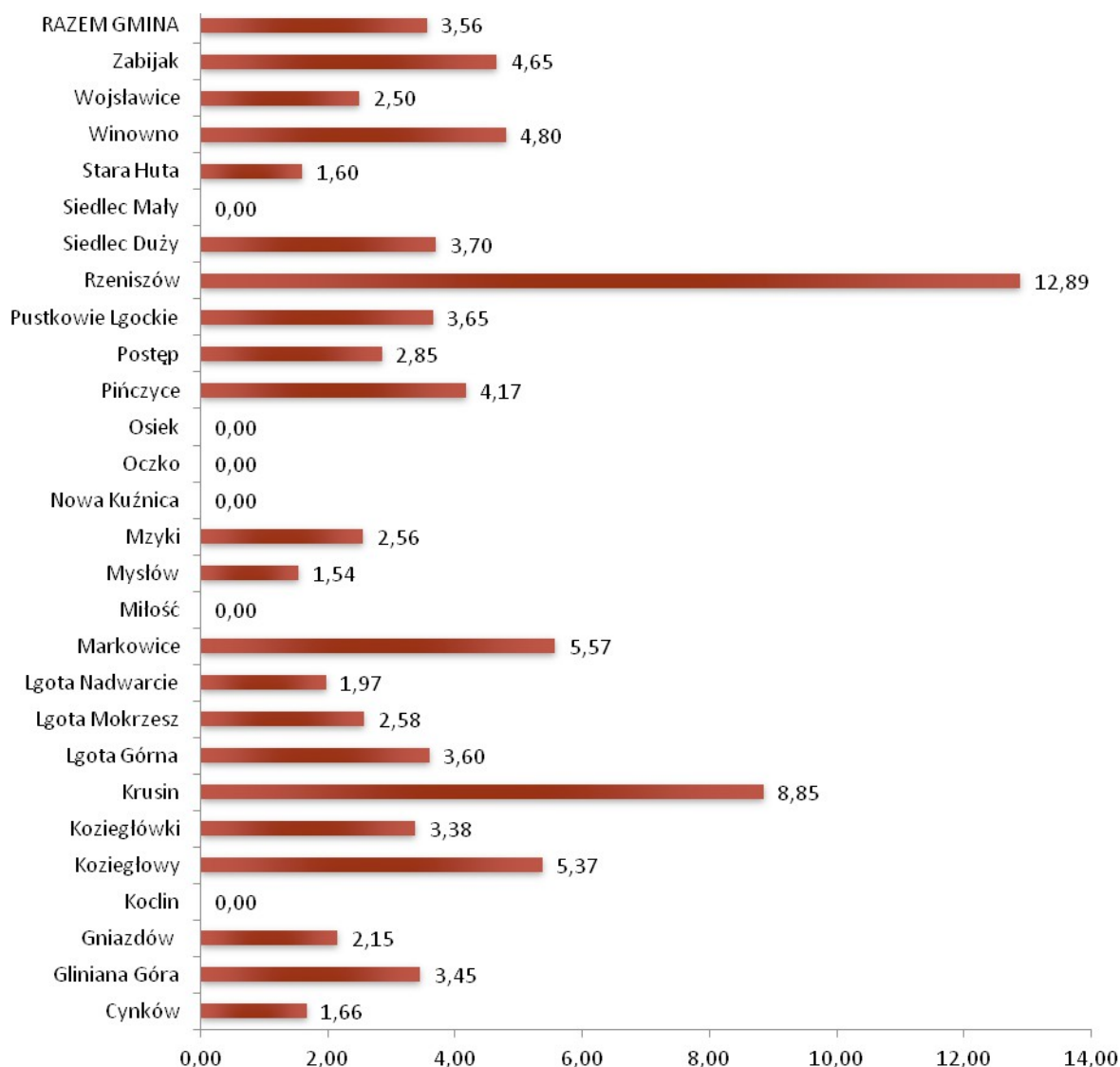
Na obszarze gminy, według danych Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy za 2015r., działa 51 podmiotów tj. fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne – w związku z tym, w przeliczeniu na 1 mieszkańca przypada 0,36 podmiotów, natomiast na 1000 mieszkańców 3,56. Najniższy wskaźnik kształtuje się w sołectwach: Mysłów (1,54), Stara Huta (1,6), Cynków (1,66), natomiast w miejscowościach: Koclin, Nowa Kuźnica, Oczko, Osiek – nie zarejestrowano żadnej organizacji.

Tabela 23. Liczba i udział organizacji pozarządowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2015r.

Miejscowość	Liczba organizacji	na 1 mieszkańca	na 1000 mieszkańców
Cynków	2	0,17	1,66
Gliniana Góra	1	0,34	3,45
Gniazdów	2	0,22	2,15
Koclin	0	0,00	0,00
Koziegłowy	13	0,54	5,37
Koziegłówki	3	0,34	3,38
Krusin	2	0,88	8,85
Lgota Górna	3	0,36	3,60
Lgota Mokrzesz	1	0,26	2,58
Lgota Nadwarcie	1	0,20	1,97
Markowice	2	0,56	5,57
Miłość	0	0,00	0,00
Mysłów	1	0,15	1,54
Mzyki	1	0,26	2,56
Nowa Kuźnica	0	0,00	0,00
Oczko	0	0,00	0,00
Osiek	0	0,00	0,00
Pińczyce	4	0,42	4,17
Postęp	1	0,28	2,85
Pustkowie Lgockie	1	0,36	3,65
Rzeniszów	5	1,29	12,89
Siedlec Duży	3	0,37	3,70
Siedlec Mały	0	0,00	0,00
Stara Huta	1	0,16	1,60
Winowno	2	0,48	4,80
Wojstawice	1	0,25	2,50
Zabijak	1	0,47	4,65
RAZEM	51	0,36	3,56

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy

Rysunek 19. Liczba organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2015r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy i Miasta w Koziegłowach

Frekwencja wyborcza

Wskaźnikiem aktywności społecznej jest także frekwencja wyborcza. Frekwencja w wyborach parlamentarnych do Sejmu w 2015 roku była niższa niż średnia w województwie oraz powiecie myszkowskim i wyniosła w Gminie Koziegłowy: 41,91%.

Najniższa frekwencja wyborcza wystąpiła w okręgu wyborczym² w Cynkowie (30,95%), Markowicach (34,37%) obejmującym również Winowno, w Mysłowie (37,77%) skupiającym sołectwa: Gliniana Góra, Mysłów, Osiek, jak również w Koziegłówkach (40,57%).

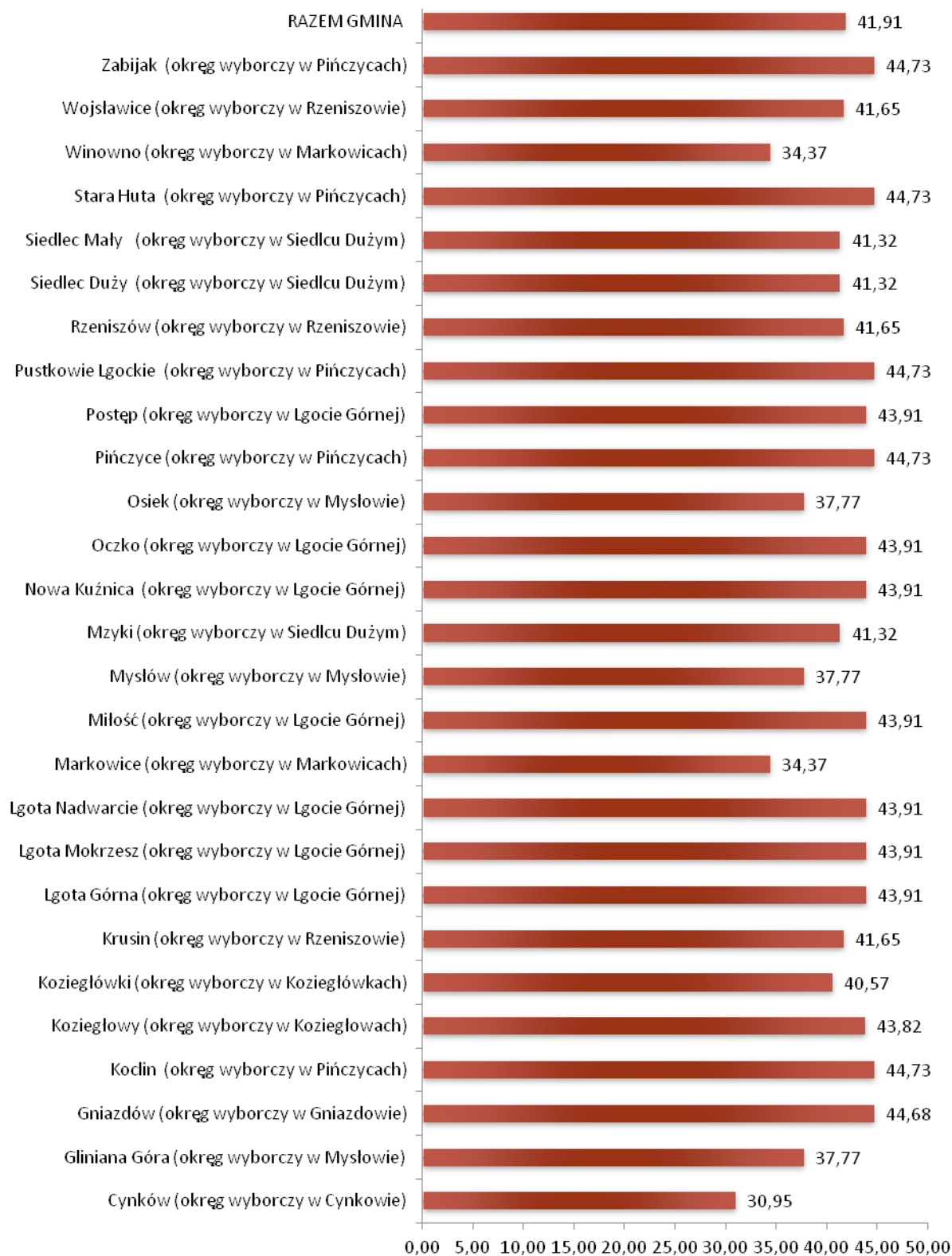
² W związku z tym, iż okręgi wyborcze obejmowały kilka miejscowości, dane dla każdego z sołectwa podano jako dane odpowiadające danemu okręgowi.

Tabela 24. Aktywność wyborcza mieszkańców w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w parlamentarnych do Sejmu w 2015r.

Miejscowość	w %
Cynków (okręg wyborczy w Cynkowie)	30,95
Gliniana Góra (okręg wyborczy w Mysłowie)	37,77
Gniazdów (okręg wyborczy w Gniazdowie)	44,68
Koclin (okręg wyborczy w Pińczycach)	44,73
Koziegłowy (okręg wyborczy w Koziegłowach)	43,82
Koziegłówki (okręg wyborczy w Koziegłówkach)	40,57
Krusin (okręg wyborczy w Rzeniszowie)	41,65
Lgota Górna (okręg wyborczy w Lgocie Górnej)	43,91
Lgota Mokresz (okręg wyborczy w Lgocie Górnej)	43,91
Lgota Nadwarcie (okręg wyborczy w Lgocie Górnej)	43,91
Markowice (okręg wyborczy w Markowicach)	34,37
Miłoś (okręg wyborczy w Lgocie Górnej)	43,91
Mysłów (okręg wyborczy w Mysłowie)	37,77
Mzyki (okręg wyborczy w Siedlcu Dużym)	41,32
Nowa Kuźnica (okręg wyborczy w Lgocie Górnej)	43,91
Oczko (okręg wyborczy w Lgocie Górnej)	43,91
Osiek (okręg wyborczy w Mysłowie)	37,77
Pińczyce (okręg wyborczy w Pińczycach)	44,73
Postęp (okręg wyborczy w Lgocie Górnej)	43,91
Pustkowie Lgockie (okręg wyborczy w Pińczycach)	44,73
Rzeniszów (okręg wyborczy w Rzeniszowie)	41,65
Siedlec Duży (okręg wyborczy w Siedlcu Dużym)	41,32
Siedlec Mały (okręg wyborczy w Siedlcu Dużym)	41,32
Stara Huta (okręg wyborczy w Pińczycach)	44,73
Winowno (okręg wyborczy w Markowicach)	34,37
Wojstawice (okręg wyborczy w Rzeniszowie)	41,65
Zabijak (okręg wyborczy w Pińczycach)	44,73
RAZEM GMINA	41,91

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Rysunek 20. Aktywność wyborcza mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Koziegłowy w wyborach parlamentarnych do Sejmu w 2015r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Edukacja i poziom wykształcenia mieszkańców

Na terenie gminy funkcjonują placówki wychowania przedszkolnego, szkolnictwa podstawowego oraz gimnazjalnego oraz ponadgimnazjalnego:

I. Zespoły Szkół:

1. Zespół Szkół w Koziegłowach

ul. 3 Maja 12, 42-350 Koziegłowy

W skład Zespołu wchodzi trzy placówki oświatowe:

- a) Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie;
- b) Gimnazjum im. Jana Pawła II;
- c) Szkoła Podstawowa im. Alfreda Szklarskiego.

2. Zespół Szkół w Lgocie Górnej

W skład Zespołu wchodzi dwie placówki oświatowe:

- a) Gimnazjum;
- b) Szkoła Podstawowa.

3. Zespół Szkół w Pińczycach

W skład Zespołu wchodzi dwie placówki oświatowe:

- a) Gimnazjum;
- b) Szkoła Podstawowa.

II. Szkoły Podstawowe

1. Szkoła Podstawowa w Cynkowie;
2. Szkoła Podstawowa w Gniazdowie;
3. Szkoła Podstawowa w Siedlcu Dużym;
4. Szkoła Podstawowa w Koziegłówkach.

III. Przedszkole w Koziegłowach z Oddziałami Integracyjnymi

W przedszkolu funkcjonuje 8 oddziałów w tym dwa oddziały zamiejscowe zlokalizowane w budynku po szkole w Starej Hucie.

IV. Oświata Niepubliczna

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Winownie

Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Mysłowie
Gimnazjum Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Mysłowie

W latach 2010-2014 wzrosła liczba dzieci w szkołach podstawowych o ponad 6% i na koniec okresu analizy wyniosła 815 osób. Jeśli chodzi o gimnazja to liczba uczniów stanowiła: 378 osób i w badanym okresie nieznacznie zmalała o ok. 11%. Do liceum ogólnokształcącego w 2014r. uczęszczało 66 uczniów – ich liczba zmalała o ok. 35% w porównaniu z 2010r. Do egzaminu maturalnego przystąpiło prawie 87%, który zdało 95%. Analizując wychowanie przedszkolne należy stwierdzić, iż na terenie gminy występuje problem związany z niedostatecznym poziomem objęcia dzieci wychowaniem przedszkolnym – w 2014r. wyniósł on 78% dla dzieci w wieku 3-6 lat. Sytuacja ta wynika przede wszystkim z braku odpowiedniej infrastruktury (w tym dostosowania obiektów) uniemożliwiającej stworzenie dodatkowych miejsc przedszkolnych. Na koniec okresu analizy na 1 miejsce w przedszkolu przypadało 2,78 dzieci w wieku 3-5 lat.

Tabela 25. Szkolnictwo i wychowanie przedszkolne w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014

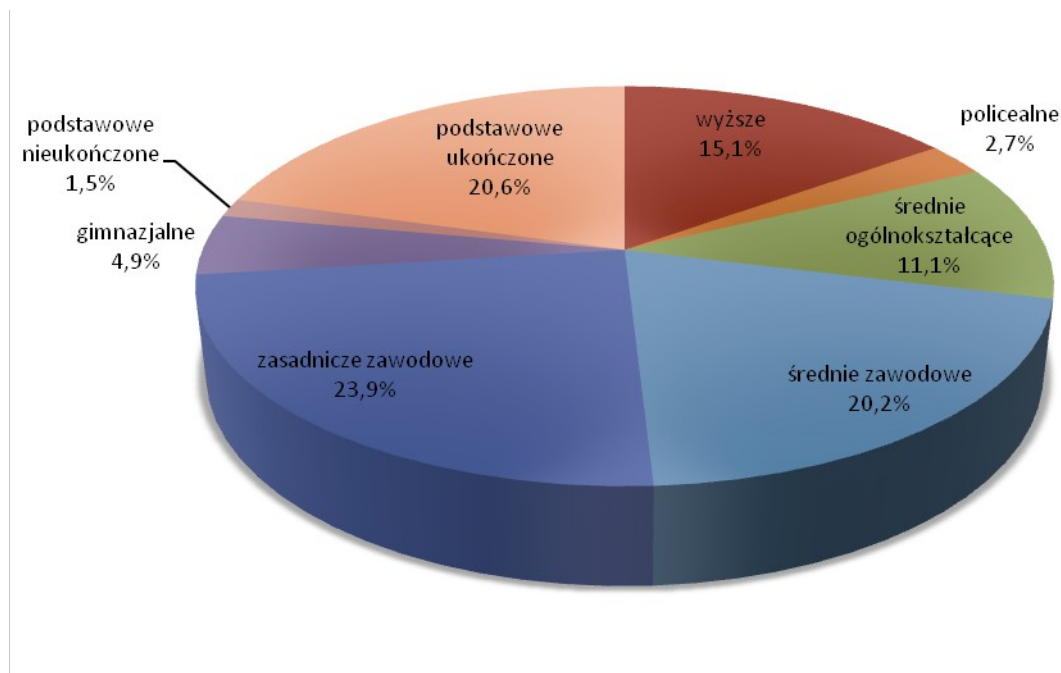
Wyszczególnienie	Jedn. miary	2010	2011	2012	2013	2014
SKOLNICTWO PODSTAWOWE						
ogółem szkoły	ob.	9	9	9	9	9
oddziały w szkołach	-	58,00	60,00	60,00	58,00	60,00
uczniowie	osoba	768	761	769	753	815
absolwenci	osoba	148	115	131	128	115
SKOLNICTWO GIMNAZJALNE						
ogółem szkoły	ob.	4	4	4	4	4
oddziały w szkołach	-	20,00	20,00	19,00	18,00	18,00
uczniowie	osoba	425	409	395	375	378
absolwenci	osoba	162	129	152	144	111
SKOLNICTWO OGÓLNOKSZTAŁCĄCE						
Szkoły ogólnokształcące razem						
ogółem	ob.	1	1	1	1	1
oddziały	-	4,00	4,00	4,00	3,00	3,00
uczniowie	osoba	101	91	85	60	66
absolwenci	osoba	31	29	32	36	23
Licea ogólnokształcące dla młodzieży						
ogółem	ob.	1	1	1	1	1
uczniowie	osoba	101	91	85	60	66
absolwenci	osoba	31	29	32	36	23
absolwenci, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości	osoba	25	21	23	33	19
absolwenci, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego	osoba	28	21	27	35	20
zdawalność egzaminów maturalnych	%	89,3	100,0	85,2	94,3	95,0
SKOLARYZACJA						
współczynnik skolaryzacji brutto						
szkoły podstawowe	%	101,72	102,70	102,26	97,29	94,00
gimnazja	%	96,81	94,90	96,34	99,47	99,21
współczynnik skolaryzacji netto						
szkoły podstawowe	%	98,68	98,92	97,74	94,83	93,89
gimnazja	%	95,67	93,50	95,61	97,88	96,85
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE						
ogółem przedszkola	ob.	1	1	1	1	1
oddziały	-	7,00	7,00	7,00	8,00	8,00
miejsca	msc.	159	159	159	164	160
dzieci	osoba	148	148	148	160	160
DZIECI OBJĘTE WYCHOWANIEM PRZEDSZKOLNYM						
Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym i w wieku przedszkolnym						
dzieci ogółem, ogółem						
dzieci w wieku 3 - 5 lat	osoba	415	419	434	423	444
dzieci w wieku 3 - 6 lat	osoba	523	558	575	562	514
dzieci w wieku 3 - 4 lat	osoba	278	277	298	285	285
dzieci w wieku 4 - 6 lat	osoba	385	419	419	433	366
odsetek dzieci objętych wychowaniem						

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2010	2011	2012	2013	2014
przedszkolnym, ogółem						
dzieci w wieku 3 - 5 lat	%	63,6	65,9	69,6	78,3	75,2
dzieci w wieku 3 - 6 lat	%	65,4	67,7	69,7	79,0	78,0
dzieci w wieku 3 - 4 lat	%	54,0	59,2	57,4	70,2	67,0
dzieci w wieku 4 - 6 lat	%	74,0	73,3	78,8	86,4	88,0
Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym - wskaźniki						
dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	osoba	636	659	696	783	752
dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	osoba	2,61	2,64	2,73	2,58	2,78

Źródło: dane GUS

Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 15,1% ludności legitymuje się wykształceniem wyższym, 2,7% wykształceniem policealnym, 11,1% średnim ogólnokształcącym, a 20,2% średnim zawodowym. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada 23,9% mieszkańców Gminy Koziegłowy, gimnazjalne 4,9%, natomiast 20,6% podstawowe ukończone. Edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej zakończyło 1,5% ogółu mieszkańców.

Rysunek 21. Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Koziegłowy w 2011r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011r.

5.2. Problemy gospodarcze

Problemy gospodarcze można zidentyfikować przy wykorzystaniu wskaźników aktywności gospodarczej mieszkańców danego obszaru.

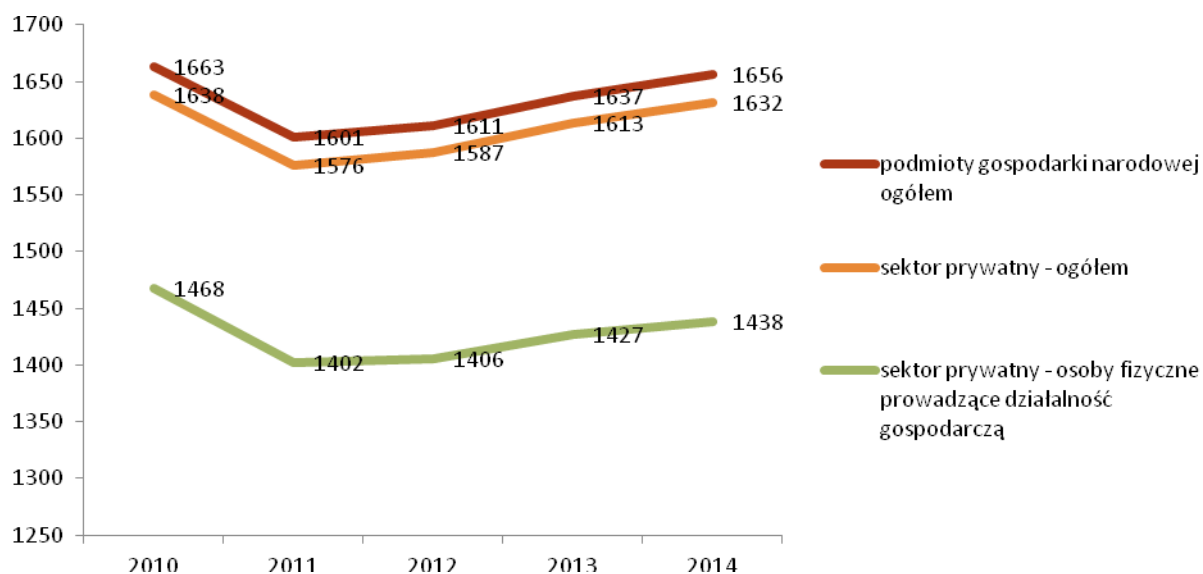
Wg danych GUS, wg stanu na dzień 31.12.2014r. w Gminie Koziegłowy działalność prowadziło 1656 podmiotów, w tym 98,6% jednostek sektora prywatnego, w którym przeważa liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą: 86,8% ogółu wszystkich podmiotów. W latach 2010-2014 liczba podmiotów gospodarki narodowej ulegała nieznacznym wahaniom i na koniec ostatniego roku nieznacznie zmalała o 0,4%, w porównaniu do stanu początkowego. Wszystkie jednostki działające na terenie gminy to mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zatrudniające do 249 pracowników), z czego ponad 96% stanowią mikroprzedsiębiorstwa (zatrudniające do 9 pracowników).

Tabela 26. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w Gminie Koziegłowy w latach 2010 – 2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Podmioty wg sektorów własnościowych					
podmioty gospodarki narodowej ogółem	1663	1601	1611	1637	1656
sektor publiczny - ogółem	25	25	24	24	24
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	23	23	22	20	20
sektor prywatny - ogółem	1638	1576	1587	1613	1632
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1468	1402	1406	1427	1438
sektor prywatny - spółki handlowe	36	38	38	42	45
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	3	4	6	5	5
sektor prywatny - spółdzielnie	3	3	3	3	3
sektor prywatny - fundacje	3	3	3	3	4
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	47	48	50	53	52
Podmioty wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych					
ogółem	1663	1601	1611	1637	1656
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	46	42	38	38	25
Sekcja B. Górnictwo i wydobywanie	8	5	4	5	7
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	360	350	343	345	344
Sekcja D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	2	2	2	2
Sekcja E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	8	8	9	10	11
Sekcja F. Budownictwo	129	124	131	138	133
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	647	603	595	599	599
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	185	189	188	187	193
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	27	23	22	22	27
Sekcja J. Informacja i komunikacja	6	10	11	17	18
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	30	27	28	28	27

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	5	6	6	7
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	36	37	41	43	47
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	14	17	18	18	23
Sekcja O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	22	22	23	23	23
Sekcja P. Edukacja	24	22	25	24	26
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i społeczna	31	32	42	44	46
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	28	28	29	32	31
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	56	55	56	56	67
Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007					
ogółem	1663	1601	1611	1637	1656
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	46	42	38	38	25
przemysł i budownictwo	506	489	489	500	497
pozostała działalność	1111	1070	1084	1099	1134
Podmioty wg klas wielkości					
ogółem	1663	1601	1611	1637	1656
0 - 9	1599	1534	1550	1576	1595
10 - 49	61	64	57	56	56
50 - 249	3	3	4	5	5
250 - 999	0	0	0	0	0
1000 i więcej	0	0	0	0	0
0 - 249	1663	1601	1611	1637	1656

Źródło: GUS

Rysunek 22. Kształtowanie się liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w Gminie Koziegłowy w latach 2010 – 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując poszczególne sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej - PKD 2007, należy stwierdzić, iż największa liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminie w 2014 roku była zarejestrowana w sekcjach:

- G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle: 599 jednostek tj. 36,2% ogółu podmiotów,
- C. Przetwórstwo przemysłowe: 344 jednostki, tj. 20,8%,
- H. Transport i gospodarka magazynowa: 193 jednostki, tj. 11,7%,
- F. Budownictwo: 133 jednostki, tj. 8,0%.

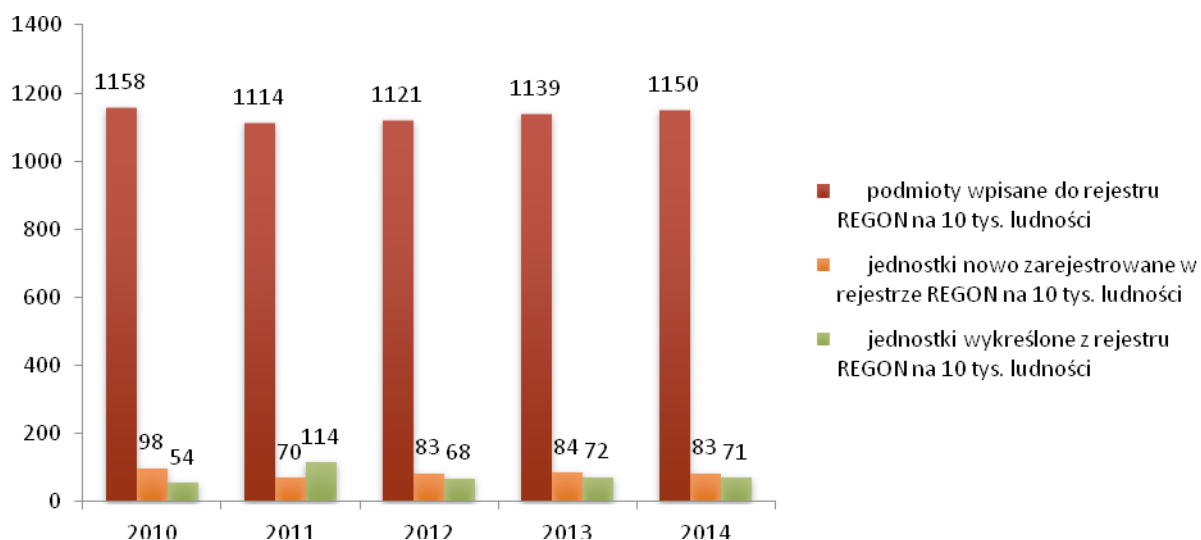
W latach 2010-2014 w Gminie Koziegłowy nieznacznie zmalała liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności o ok. 0,7% do 1150 szt., jak również liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności o ok. 2% do 100 szt. na koniec 2014r. Jednak wzrosła liczba podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym o 1% do 186,5 szt. w 2014r.

Tabela 27. Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Koziegłowy w latach 2010 – 2014 - wskaźniki

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1158	1114	1121	1139	1150
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	98	70	83	84	83
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	54	114	68	72	71
podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	116	111	112	114	115
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	184,6	177,7	179,2	183,5	186,5
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	102	98	98	99	100
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	16,3	15,6	15,6	16,0	16,2

Źródło: GUS

Rysunek 23. Kształtowanie się liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w Gminie Koziegłowy w latach 2010 - 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie gminy zlokalizowany jest zakład produkujący wody gazowane, mineralne oraz funkcjonuje duże skupisko firm produkujących choinki z tworzyw sztucznych oraz wieńce i wianki. Do tradycji należy wytwarzanie rękodzieła ludowego z wiórek drzewnych tzw. łyków, w tym: kapeluszy, kwiatów, koszyków, elementów dekoracyjnych z wiórek osikowych.

W latach 2010-2014 nieznacznie wzrósł w gminie wskaźnik udziału osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z dodatkowym uwzględnieniem spółek cywilnych) w stosunku do liczby mieszkańców z 7,1% do 10,5%.

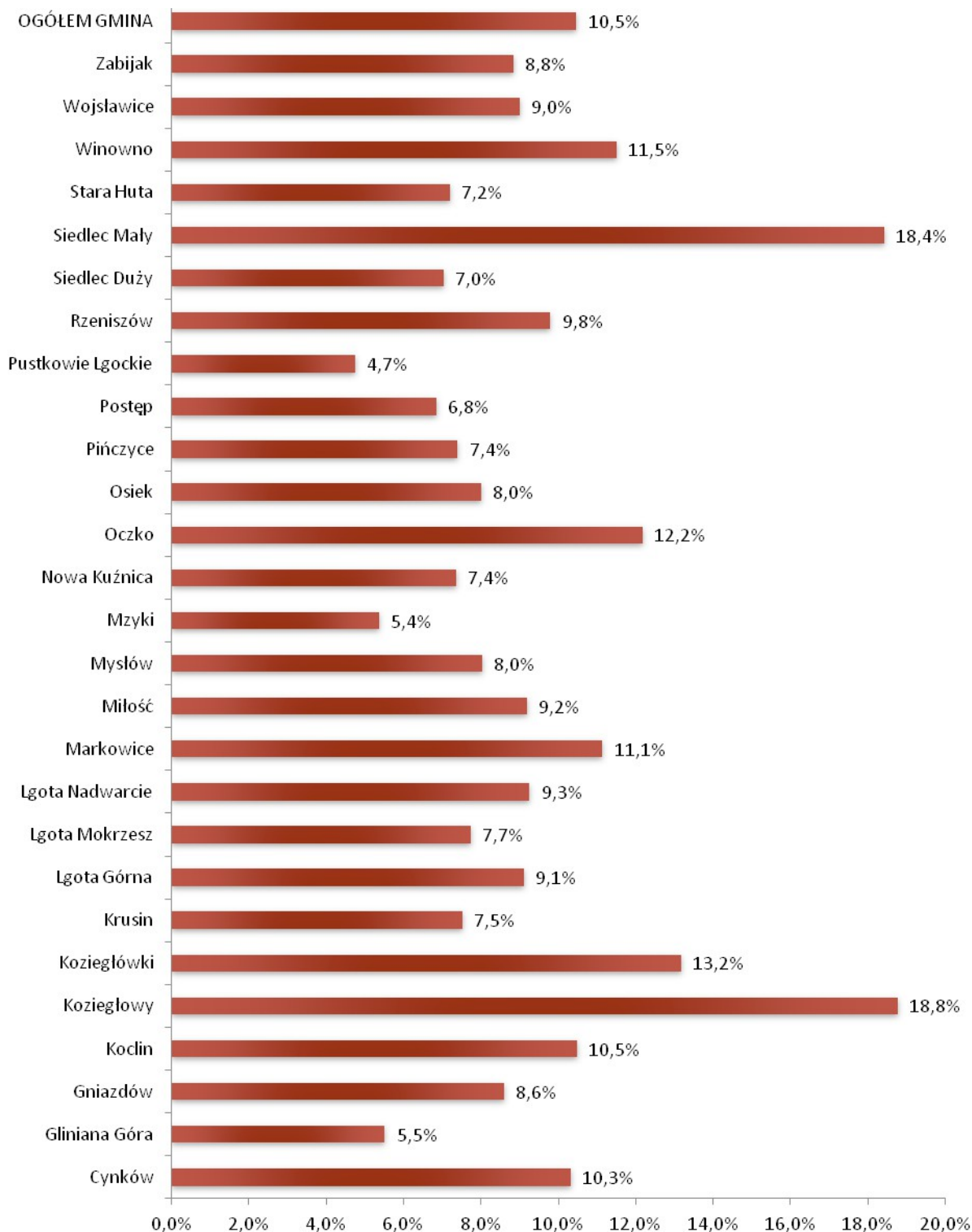
W 2014r. wg danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), najniższą aktywność gospodarczą wykazywali zwłaszcza mieszkańcy miejscowości: Pustkowie Lgockie (4,7%), Mzyki (5,4%), Gliniana Góra (5,5%), Gniazdów (5,5%).

Tabela 28. Liczba i udział podmiotów gospodarczych w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowości Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Cynków	84	92	99	111	124	7,0%	7,6%	8,2%	9,2%	10,3%
Gliniana Góra	10	11	12	16	16	3,6%	3,8%	4,2%	5,5%	5,5%
Gniazdów	51	56	68	74	80	5,3%	5,8%	7,1%	7,9%	8,6%
Koclin	4	7	10	11	11	4,4%	7,4%	10,5%	10,6%	10,5%
Koziegłowy	313	345	383	415	454	12,8%	14,2%	15,7%	17,2%	18,8%
Koziegłówki	78	88	98	108	117	8,9%	10,1%	11,2%	12,2%	13,2%
Krusin	11	12	15	16	17	4,7%	5,1%	6,5%	7,0%	7,5%
Lgota Górna	53	57	62	69	76	6,3%	6,8%	7,3%	8,2%	9,1%
Lgota Mokresz	16	18	22	27	30	4,0%	4,6%	5,6%	6,9%	7,7%
Lgota Nadwarcie	23	28	37	44	47	4,5%	5,5%	7,3%	8,6%	9,3%
Markowice	30	32	33	38	40	8,4%	9,0%	9,4%	10,7%	11,1%
Miłoś	6	7	7	7	8	6,9%	8,3%	8,2%	8,0%	9,2%
Mysłów	33	36	45	50	52	5,1%	5,6%	7,1%	7,9%	8,0%
Mzyki	16	17	18	18	21	4,5%	4,7%	4,9%	4,7%	5,4%
Nowa Kuźnica	14	17	18	19	19	5,7%	6,9%	7,4%	7,6%	7,4%
Oczko	9	9	10	11	14	8,4%	8,1%	8,5%	9,8%	12,2%
Osiek	13	13	14	14	16	6,5%	6,5%	7,0%	7,0%	8,0%
Pińczycze	58	60	64	67	71	5,9%	6,2%	6,7%	7,1%	7,4%
Postęp	15	17	18	23	24	4,5%	5,0%	5,1%	6,5%	6,8%
Pustkowie Lgockie	8	9	12	12	13	3,1%	3,5%	4,5%	4,5%	4,7%
Rzeniszów	28	31	33	36	38	7,2%	7,8%	8,9%	9,2%	9,8%
Siedlec Duży	41	45	50	55	57	4,9%	5,4%	6,1%	6,7%	7,0%
Siedlec Mały	3	3	3	3	7	8,6%	9,4%	8,8%	9,1%	18,4%
Stara Huta	29	31	34	41	45	4,6%	4,9%	5,4%	6,5%	7,2%
Winowno	30	36	39	45	48	6,9%	8,6%	9,5%	10,9%	11,5%
Wojstawice	27	29	30	33	36	6,9%	7,3%	7,6%	8,3%	9,0%
Zabijak	11	13	15	16	19	5,2%	6,0%	7,0%	7,5%	8,8%
SUMA	1014	1 119	1 249	1 379	1 500	7,1%	7,8%	8,7%	9,6%	10,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG, z uwzględnieniem spółek cywilnych

Rysunek 24. Udział osób prowadzących działalność gospodarczą w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2014r. w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

5.3. Problemy środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne

Struktura przestrzenna gminy

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące miejscowości o następującej strukturze i układzie przestrzennym³:

Miasto Koziegłowy jest miastem o zachowanych miejskich cechach z okresu średniowiecza: prostokątny rynek z siedmioma ulicami. Trzy z nich posiadają znaczenie komunikacyjne przez powiązanie miasta z otaczającymi ośrodkami, a są to ulice: Świętokrzyska- kierunek częstochowski i gężyński a potem Igocki i żarecki, Woźnicka- kierunek gniazdowski i lubliniecki, oraz Kościuszki- kierunek do Starych Koziegłów, Rzeniszowa (oba kierunki siewierskie) i wojsławicki. Pozostałe ulice posiadają lokalny charakter. Charakterystyczna jest para ulic Kościelnych, wyznaczających lokalizację kościoła, na zapleczu zabudowy przyrynkowej oraz ulice Różana, posiadająca przeprawę przez Sarni Stok, czego zabrakło dla ulicy Targowej, brak przeprawy przez Boży Stok. Obszar lokacji miasta średniowiecznego zamykał się prawdopodobnie na obszarze między obu potokami, wypełniając obszar zdalny do zabudowy. W miarę rozwoju miasta powstały dwa przedmieścia wzdłuż ulic Żareckiej i Częstochowskiej, na lewym brzegu Sarniego Stoku, oraz wzdłuż ulic Bema i Wojsławickiej, na prawym brzegu Bożego Stoku. Przedmieście północne jest znacznie bardziej rozwinięte, co wynika z korzystniejszych warunków fizjograficznych, ale przede wszystkim dzięki powiązaniu z dawnym zamkiem, a później z dworcem biskupim i folwarkiem. Świadczyć o jego znaczeniu może lokalizacja dawnego szpitala oraz kaplic św. Barbary i nieistniejącej już św. Krzyża. Powyższy układ przestrzenny zachował się w formie niewiele zmienionej. Główne zmiany zostały wprowadzone przez budowę małej i wielkiej obwodnicy Koziegłów i jeszcze dość ekstensywne zagospodarowanie terenów położonych między nimi.

Miejskość Koziegłów potwierdzona jest źródłami od XIV w. [parafia p.w. Bożego Ciała 1325r.; targ 1443r.]. Miasto jest młodsze od Koziegłówek (Koziegłowy Stare), które posiadają znacznie starszą proveniencję prawdopodobnie XI- XII wieczną (wymienia się datę założenia 1106r.). Przenoszenie osady, wraz z przywilejami, na nowe miejsce spotkać również można w sąsiedztwie, np. przeniesienie XII- wiecznej osady w Kuźnicy Świętojańskiej na miejsce obecnego miasta Siewierza. Miasto zlokalizowano, jak zwykle to bywa, na przecięciu traktów handlowych. Podstawowe z nich to trakt łączący Kraków z Wrocławiem oraz prowadzący ze Śląska, od Czeladzi do Częstochowy i Piotrkowa. Ich skrzyżowanie, stało się miejscem wyznaczenia rynku, w kształcie kwadratu (na terenie błotnistym) z drewnianym ratuszem pośrodku. Lokalizacja kościoła parafialnego, odmiennie od typowego dla miast średniowiecznych położenia w narożniku rynku, nastąpiła na jego zapleczu (również podobnie jak w Siewierzu). Na zachód od miasta i na północ od drogi w kierunku Gniazdowa, nad potokiem Sarni Stok w sąsiedztwie uroczyska Stawy znajdował się rycerski zamek Lisów Koziegłowski datowany na koniec XIII- początek XIV wieku. Brak jest przesłanek do stwierdzenia zachowanych związków między zamkiem a lokacyjnym układem przestrzennym miasta. Jego pozostałości są niewidoczne w krajobrazie miasta.

Pierwsze wzmianki o zabudowie pochodzą z XV (1472r.), a o ulicach z XVI w. Drewniana zabudowa domów mieszczkańskich wznosiła się w Rynku, przy ul. Woźnickiej, łączącej miasto z Gniazdowem i Woźnikami, oraz przy ulicy Lgockiej biegnącej na wschód w kierunku Lgoty i Żarek. Przy tej ulicy znajdowały się już nieistniejące kaplica św. Krzyża i szpital ubogich (murowany) oraz kaplica św. Anny. Drugi szpital znajdował się już poza ówczesnym miastem, przy kaplicy św. Barbary. W drugiej połowie XVII w. (1668r.) miasto posiadało- 204 domy mieszkalne i 58 pustych placów oraz ponad 1000 mieszkańców. Sto lat później (koniec XVIII w.) miasto liczyło 256 domów i ok. 1300 mieszkańców. Dla porównania, w tym samym czasie, wielkości parafii wynosiły: parafia Koziegłowy liczyła (w 1787r.)- 3102 wiernych, parafii Koziegłówki- 2628 oraz parafia w Siewierzu- 2754 mieszkańców. Były to wielkości porównywalne. Szkoły parafialne istniały w Koziegłowach i Koziegłówkach aż do XVIII w. Podstawą gospodarczego rozwoju miasta, w różnych okresach i z różnym nasileniem, był handel i rzemiosło, produkcja stali oraz rolnictwo i przetwórstwo rolne. Komora celna w Koziegłowach kontrolowała cztery trakty wychodzące z rynku wraz przykomórkami w Gniazdowie, Lgocie, Mijaczowie i Rudniku. W 1765 r. komora koziegłowska notowała ożywione dalekosiężne kontakty handlowe głównie ze Śląskiem oraz z Królestwem (eksport i import). Równie żywe były wewnętrzne kontakty z Będzinem oraz z Siewierzem. W 1788 roku miasto liczyło 100 rzemieślników (12 rzeźników, 24 tkaczy, 11 kowali, 13 piekarzy), którzy posiadali możliwość zbytu swych towarów na 12 jarmarkach, wśród nich najważniejszymi były następujące jarmarki: 26 lipca (św. Anny) i 10 sierpnia (św. Wawrzyńca); 14 września (św. Krzyża).

³ Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy Koziegłowy

Wytapianie żelaza i produkcja stali posiada w Księstwie Siewierskim bogate tradycje, w tym także związane z długoletnim pobytom w Koziegłowach Walentego Rozdzieńskiego. Na terenie miasta i gminy odnotowano trzy rejony lokalizacji kuźnic (o różnych nazwach), a to: kuźnica Frankowska, (Szwankowska, Stara Kuźnica) w widłach Warty i Bożego Stoku, możliwe, że największa w Księstwie, po Piwońskiej w Siewierzu, posiadająca zakład hutniczy z piecem dymarskim a później wielkim piecem (1753r.), kuźnica Nowy Zarszyn (Przedmiejska, Rzeniszowska), nad potokiem Rzeniszowskim, działająca do połowy XVII wieku; obie kuźnice notowane źródłowo, kuźnica Jurgowska o niepewnej lokalizacji, możliwe w rejonie Osieku.

Dwór położony w północno- zachodniej stronie miasta, nad Sarnim Potokiem, przy drodze prowadzącej do Częstochowy. W mieście i okolicy działały liczne młyny (1668r.) w mieście i jego najbliższej okolicy- na potoku Boży Stok, w kolejności od Wojśławic, były to młyn słodowy, Pasieka, młyn miejski, Pomykacz, Koral (Polan), Smardzowski, Burkacz (też folusz) i Oczko pod kuźnicą (też folusz) oraz młyn Świdnik na Sarnim Stoku.

Wartości kulturowe urbanistyki i architektury:

- układ urbanistyczny - (decyzja PWRN w Katowicach 31.03.1953r.)
- zamek wzniesiony 1409r. (obecnie nieistniejący) w obrębie grodu drewniano-ziemnego, renesansowa przebudowa 1548r. opuszczony po wojnach szwedzkich, najstarszy typ budowli zamku rycerskiego na Jurze,
- kościół parafialny p.w. Bożego Ciała, gotycki, sprzed 1470r. wraz z plebanią XVIII w.,
- kościół św. Barbary sprzed 1679r., powiększony o część dawnego budynku szpitalnego (znacznie przebudowanego),
- kaplice: przy drodze do Gniazdowa 1675; trasa DK1 przed Siedlcem Dużym, mariawicka obok Kościoła św. Barbary,
- dwór biskupi z pocz. XVII w., siedziba gen. N. Pankratiewa, przebudowywany, wyburzono jego najstarszą część- obecnie przedszkole,
- studnia uliczna po starym browarze przy ul. Świętokrzyskiej,
- zabudowę mieszczańską stanowią murowane lub drewniane domy najczęściej parterowe, na planie prostokąta, o stromych dwuspadowych dachach, kalenicą równoległą do ulicy. Większe mają bramę przejazdową pośrodku, w mniejszych brama mieści się z boku. Pochodzą głównie z XIX i pocz. XX w. Koziegłowy w XVIII w. były miastem drewnianym. W XIX w. powstało też kilka domów murowanych przy rynku. Zachował się parterowy dom nr 4 z boczną bramą i facjatką, datowany na pierwszą połowę XIX w. Skromniej prezentują się domy przy ul. Cichej oraz przy ulicach Lgockiej i 3-maja.

Koziegłówki (Koziegłowy Stare) są osadą o dawnym, jeszcze przedlokacyjnym pochodzeniu z XI w. Straciły one swe znaczenie na rzecz Koziegłów już w średniowieczu. Można tu snuć analogię między osadą św. Jana a Siewierzem, z tą różnicą, że Koziegłówki nie zniknęły jako osada. Prawdopodobnie Koziegłówki również zmniejszyły swój obszar zabudowy w stosunku do obszaru wykazywanego na mapie kwatermistrzowskiej. Stan zachowania przekształcenia pierwotnego układu jest znaczny. Prawdopodobnie trójkątny plac na którym wybudowano kościół, wraz z wylotowymi drogami, jest jedynym stabilnym jego elementem. Na mapie austriackiej pierwotna lokalizacja kościoła (prawdopodobnie drewnianego) znajdowała się w rejonie istniejącej plebanii. Koziegłówki są przykładem osady, która trwale straciła swoje pierwotne znaczenie w sieci osadniczej.

Koziegłówki były osadą należąca do baronatu koziegłowskiego, siedziba gminy w drugiej połowie XIX w., Parafia p.w. św. Mikołaja i Wojciecha (1325r.)- kościół murowany 1440r. a przebudowany 1659r. Nowy zespół sakralny tworzą: kościół wzniesiony w latach 1903-1908, plebania z końca XIX w. oraz XVIII-wieczne ogrodzenie.

Układ przestrzenny miejscowości posiada cechy miejskie: rynek, jako jedyny wśród osad w gminie, poza Koziegłowami.

Wartości kulturowe urbanistyki i architektury:

- dawny układ urbanistyczny,
- kościół parafialny p.w. św. Antoniego 1908r., plebania XIX w. ogrodzenie murowane 1603, 1763r.

Wsie i osady:

Cynków - wieś założona na prawie niemieckim (1409r.), w latach 1337- 1443 znajduje się w obrębie baronatu koziegłowskiego. Osada typu ulicowego istniejąca na obecnej lokalizacji, rozbudowana po 1864r. wzdłuż drogi prowadzącej do Woźnik (Skwarkowe, Lubicz, Laskowiec- zaznaczone już na mapie kwatermistrzowskiej -1836r.), oraz równoległej do niej (Graniczna, Poręba).

Wartości kulturowe urbanistyki i architektury:

- układ przestrzenny wsi,
- kościół św. Wawrzyńca z 1631r. drewniany, o konstrukcji sumikowo-łatkowej,

- kaplica XIX- wieczna, przy drodze do Strąkowa.

Gliniana Góra - wieś pochodząca z 1877 r.; wieś Brzeziny - zaznaczona już na mapie kwatermistrzowskiej (1836r.).

Gniazdów – wieś założona ok. 1106 r., od 1470r. w baronacie koziegłowskim. Pełniła funkcje przedmieścia Koziegłów, przy głównej drodze z Koziegłów na Śląsk przez Woźniki.

Wartości kulturowe urbanistyki i architektury:

- układ przestrzenny wsi,
- kościół Mariawitów z 1905r.- własny cmentarz,
- dwie dziewiętnastowieczne kaplice.

Koclin - wieś na prawie niemieckim 1337- 1443 w baronacie koziegłowskim. Pierwotnie zlokalizowana przy drodze z Pińczyc do Osieku, obecnie wzdłuż drogi do Pustkowa Lgockiego. Występuje na mapach de Perthees'a i kwatermistrzowskiej, brak jest wsi na mapie austriackiej, a pojawia się ponownie na mapie WIG.

Krusin - wieś z kolonizacji na prawie niemieckim 1372, należąca do baronatu koziegłowskiego, folwark rycerski 1519; układ przestrzenny- ulicówka.

Kuźnica Stara (Kuźnica Mała) - należała do Lgoty; wieś wymieniona w 1597r. obecnie nieistniejąca w obszarze Gminy; kuźnica 1618r. (różne nazwy Frankowska, Szwankowska); obecnie obszar Kuźnicy Nowej. Wieś zakładana na prawie niemieckim- ulicówka.

Lgota, także Lgota Koziegłowska- wymieniona w 1430, prawo niemieckie, 1337- 1443 należąca do baronatu koziegłowskiego. Pierwotna wieś w typie wielodroźnicy, położona na zachód od Nadwarcia i północ od Lgoty Górnej, o zmienionej lokalizacji po 1864r.; obecnie układ rzędówek: Lgota Górna, Lgota Mokresz (Lgota Mokra), Lgota Koziegłowska, Lgota Nadwarcie.

Markowice - prawo niemieckie 1337- 1443; wieś należąca do baronatu koziegłowskiego; folwark i wydobywanie rudy do kuźnic. Obecna ulicówka, pochodząca z okresu po 1864r., zlokalizowana jest na innym, niż pierwotnie miejscu, na południowy wschód od pierwotnego, jedynie przysiółki Łazy i Kopaniny istnieją nadal na miejscu ich powstania.

Miłość - wieś w dolinie Bożego Stoku, z 1877r., kilka młynów.

Mysłów - łańcuchowa wieś baronatu koziegłowskiego założona na prawie niemieckim 1337- 1443, później wieś szlachecka. Istnieje nieprzerwanie na obecnym miejscu. Wartości kulturowe urbanistyki: układ przestrzenny wsi.

Mzyki - wieś istniejąca na dotychczasowej lokalizacji- 1839r.

Oczko- 1787r.- wieś łańcuchówka; młyn hamernia na Warcie (kuźnica).

Osiek - 1827r.- prawdopodobnie o znacznie wcześniejszej lokalizacji; folwark. Wartości kulturowe urbanistyki: układ przestrzenny wsi oraz pozostałość parku.

Pińczycze - wieś szlachecka na prawie niemieckim 1415r.; folwark rycerski – 1519r.; dwór i dworska kaplica św. Michała Archanioła z prawem mszy, stare lipy - parafia 1903r. (wraz z Hutą Starą i Koclinem). Wieś istnieje nieprzerwanie na obecnie zajmowanym obszarze. Pińczycze stanowiły wieś gminną przed 1840r.; również gmina przed reformą administracyjną z 1975r. Wartości kulturowe urbanistyki i architektury: układ przestrzenny wsi, kaplica p.w. św. Michała Archanioła 1784, kamienna, obecnie kościół parafialny, zespół pałacowy - pałac oraz plebania - osiemnastowieczne, przebudowane w XIX w, ogrodzenie cmentarne z dwoma basztami - murowane XIXw.

Postęp - 1877r.- wieś rzędówka; istniał młyn Flak przy Warcie. Istnieje na starej lokalizacji.

Rzeniszów - sołectwo, ulicówka na prawie niemieckim 1443r., należąca do baronatu koziegłowskiego, później wieś szlachecka; dwie kuźnice żelaza 1443- 1519; folwark i młyn Świnica, browar, gorzelnia 1790r. Obecna również ulicówka, pochodząca z okresu po 1864r., zlokalizowana jest wzdłuż drogi równoległej potoku Rzeniszowskiego na innym, niż pierwotnie miejscu, po obu stronach drogi z Siewierza do Koziegłów. Pierwotnie wieś i folwark istniały wzdłuż drogi obok nadleśnictwa.

Siedlec Duży i Mały - sołectwo; wieś powstała ok. 1178r.(?); założona na prawie niemieckim 1443r., należąca do baronatu koziegłowskiego. Obecna wieś, ulicówka, pochodząca z okresu po 1864r., zlokalizowana jest wzdłuż drogi prostopadłej do drogi częstochowskiej po jej obu stronach. Historyczna lokalizacja wielodroźnicy obejmowała północno- zachodni narożnik tego skrzyżowania dróg oraz w mniejszej części po wschodniej stronie drogi częstochowskiej. Wartości kulturowe architektury: kaplica przydrożna.

Smardzów - wieś założona na prawie niemieckim 1443r., należąca do baronatu koziegłowskiego; część wsi Miłość.

Stara Huta - sołectwo, wieś z 1827r. przez właścicieli Pińczyc, zakład hutniczy.

Huta Szklana- wieś rycerska, założona w 1787r. przez właścicieli Pińczyc- dawna huta szkła.

Winowno - wieś założona na prawie niemieckim 1443r., należąca do baronatu koziegłowskiego. Obecna wieś, pochodząca z okresu po 1864r., zlokalizowana jest wzdłuż drogi lokalnej odchodzącej od drogi częstochowskiej, przez Krusin, południowy skraj Cynkowa, w kierunku Woźnik. Historyczna lokalizacja wielodroźnicy obejmowała obszar wewnątrz południowo-wschodniego narożnika skrzyżowania obecnych ulic wsi.

Wojstawice - wieś założona na prawie niemieckim 1439r. (lub 1470- 1480), należąca do baronatu koziegłowskiego; folwark. Pierwotna lokalizacja wsi nad potokiem Boży Stok, u skrzyżowania lokalnych dróg prowadzących z Rzeniszowa do Gniazdowa oraz z Koziegłów do Cynkowa.

Zabijak - wzmianka 1680r. (dwór i karczma); część Pińczyc; inna data powstania 1787r. Wieś istnieje na starej lokalizacji. Wartości kulturowe urbanistyki i architektury: układ przestrzenny wsi i dziewiętnastowieczna kaplica.

Zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną

Do jednych z głównych problemów pojawiających się na terenie gminy należy niedostateczny poziom wyposażenia urządzeń sieciowe obsługujące mieszkańców. Zgodnie z danymi GUS za 2014r. z sieci wodociągowej korzystało: 12594 osób – co stanowiło 87,5% liczby ogółu mieszkańców. Natomiast liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej: 550 osób – ok. 3,4%. Na terenie gminy funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków, która obsługuje sołectwo Rzeniszów. Obecnie został zrealizowany I etap inwestycji związany z budową oczyszczalni ścieków w Koziegłowach. Jednocześnie z sieci gazowej korzysta 24,8% ogółu mieszkańców gminy.

Tabela 29. Infrastruktura techniczna (urządzenia sieciowe) w Gminie Koziegłowy w latach 2010 – 2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Wodociągi					
długość czynnej sieci rozdzielczej	208,3	208,7	209,6	209,6	210,3
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	208,3	208,7	209,6	209,6	210,3
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	4336	4430	4508	4568	4478
woda dostarczona gospodarstwom domowym	274,9	275,6	312,5	302,2	313,4
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	1043	1087	1360	1395	1916
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	9265	9377	9552	9621	12594
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	19,2	19,2	21,7	21,1	21,8
Kanalizacja					
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	12,1	12,1	12,1	11,0	11,0
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	130	128	129	132	133
ścieki odprowadzone	22	32	15	20,0	21,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	486	492	496	536	550
Sieć gazowa					
długość czynnej sieci ogółem w m	101485	101515	101862	102451	103033
czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	1785	1792	1803	1811	1829
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	-	-	-	-	1748
odbiorcy gazu	1351	1344	1329	1336	1353
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	657	662	681	693	707
odbiorcy gazu w miastach	347	354	359	363	366
zużycie gazu w tys. m ³	903,50	792,40	795,3	747,5	715,5
zużycie gazu w MWh	-	-	-	-	7850,4
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	629,8	561,4	593,9	551,3	544,7
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	-	-	-	-	5976,4
ludność korzystająca z sieci gazowej	3749	3741	3575	3574	3575
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności ogółem					

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
wodociąg	64,5	65,2	66,5	67,0	87,5
kanalizacja	3,4	3,4	3,5	3,7	3,8
gaz	26,1	26,0	24,9	24,9	24,8
w miastach					
wodociąg	41,7	43,6	54,9	57,2	78,2
kanalizacja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
gaz	35,5	35,8	34,1	34,2	34,5
na wsi					
wodociąg	69,3	69,8	68,9	68,9	89,4
kanalizacja	4,1	4,1	4,2	4,5	4,6
gaz	24,1	24,0	23,0	23,0	22,9

Źródło: GUS

Zasoby mieszkaniowe

Analizując budownictwo mieszkaniowe w Gminie Koziegłowy, należy zauważyć, że na koniec 2014r. liczba mieszkań wyniosła 5564 szt. (przede wszystkim w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych) i wzrosła w ciągu ostatnich 5 lat o 2,5%. Zwiększył się również wskaźnik liczby mieszkań na 1000 ludności o 2,3% do poziomu 386,5. Średnio na 1 mieszkanie przypada 4,4 izby, o przeciętnej powierzchni użytkowej: 97 m². Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w m² wynosi: 37,5 m². Wskaźniki te można uznać za typowe dla obszarów wiejskich i mniejszych miast, gdzie dominuje zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna).

Wg danych za 2014r. w mieście Koziegłowy w wodociąg było wyposażonych 83,7% mieszkań, łazienkę 79,0%, centralne ogrzewanie: 71,1%. Natomiast na obszarach wiejskich gminy wskaźniki kształtowały się korzystniej, gdyż wodociąg zaopatrywał: 90,3% mieszkań, łazienkę posiadało 83,1%, a centralne ogrzewanie: 75,7% budynków mieszkalnych.

Tabela 30. Zasoby mieszkaniowe oraz ich wyposażenie w instalacje techniczno-sanitarne w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
ZASOBY MIESZKANIOWE					
Zasoby mieszkaniowe gmin (komunalne)					
mieszkania ogółem					
mieszkania	-	-	-	30	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	-	-	-	1540	-
mieszkania socjalne					
mieszkania	-	0	0	1	1
powierzchnia użytkowa mieszkań	-	0	0	33	33
Zasoby mieszkaniowe ogółem					
mieszkania	5427	5463	5503	5533	5564
izby	23773	23965	24189	24353	24529
powierzchnia użytkowa mieszkań	518921	524064	530504	535248	539938
w miastach					
mieszkania	1037	1047	1054	1058	1062
izby	4593	4638	4674	4696	4716
powierzchnia użytkowa mieszkań	98907	100072	101100	101795	102347
na wsi					

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
mieszkania	4390	4416	4449	4475	4502
izby	19180	19327	19515	19657	19813
powierzchnia użytkowa mieszkań	420014	423992	429404	433453	437591
Budynki mieszkalne w gminie					
ogółem	4921	5309	5332	5318	5333
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne					
ogółem					
wodociąg	4819	4855	4895	4925	4956
ustęp splukiwany	4611	4647	4687	4717	4748
łazienka	4442	4478	4518	4548	4579
centralne ogrzewanie	4028	4064	4104	4134	4165
gaz sieciowy	1367	1372	1377	1382	1386
Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań					
w mieście Koziegłowy					
wodociąg	83,3	83,5	83,6	83,6	83,7
łazienka	78,5	78,7	78,8	78,9	79,0
centralne ogrzewanie	70,4	70,7	70,9	71,0	71,1
na wsi					
wodociąg	90,1	90,1	90,2	90,3	90,3
łazienka	82,6	82,7	82,9	83,0	83,1
centralne ogrzewanie	75,1	75,3	75,5	75,6	75,7
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	95,6	95,9	96,4	96,7	97,0
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	36,1	36,5	36,9	37,2	37,5
mieszkania na 1000 mieszkańców	377,9	380,1	383,1	385,0	386,5

Źródło: GUS

Obiekty i obszary wymagające modernizacji i odnowy

Na terenie Gminy Koziegłowy znajdują się miejsca i budowle wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków. Obiekty te w większości są w złym lub niedostatecznym stanie technicznym i wymagają renowacji i modernizacji.

Tabela 31. Obiekty (nieruchome) wpisane do rejestru zabytków na terenie Gminy Koziegłowy

Jednostka strukturalna	Obiekt	Adres/ lokalizacja	Nr rejestru
Koziegłowy	Układ urbanistyczny miasta Koziegłowy		A/365
	Kościół parafialny p.w. Bożego Ciała [murowany-ok.1470r., nawa 1595r.- przebudowa 1679r.]	ul. Kościelna	A/105
	Kościół szpitalny p.w. św. Barbary [murowany-druga poł. XVII w., remontowany 1896r.]	ul. 3 Maja	A/106
	Przytułek przy kościele św. Barbary [murowany druga poł. XVII w, gruntownie przebudowany]	ul. 3 Maja	A/107
	Plebania kościoła parafialnego [murowana 1802]	ul. Kościelna	A/108
	Ruiny zamku	przedłużenie ul. Zamkowej	A/109
	Kamiennica [murowana 1 poł. XIX w]	pl. Moniuszki 4 (Rynek)	A/110
Cynków	Kaplica [murowana 1 poł. XIX w]		A/101

Jednostka strukturalna	Obiekt	Adres/ lokalizacja	Nr rejestru
	Kościół p.w. św. Wawrzyńca [drewniany- 1631r., remontowany 1955-56r.]		A/102
Koziegłówki	Ogrodzenie murowane przy plebanii [1603, 1763-remontowane]		A/111
Lgota Górna	Kapliczka [murowana 1 poł. XIX w]		A/113
Pińczyce	Zespół pałacowy: <ul style="list-style-type: none"> • pałac- obecnie plebania [murowany XVIII w, przebudowa XIX w]; • kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła [d. kaplica, kościół od 1903, murowany- 1784, restaurowany 1834 i 1882-1884]; • ogrodzenie murowane z dwoma basztami XVIII w. 		A/118

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy Koziegłowy

Tabela 32. Obiekty nieruchomości objęte ewidencją zabytków na terenie Gminy Koziegłowy

Miejscowość	Obiekt
Koziegłowy	Pałac biskupi, obecnie szkoła, ul. 3 Maja 12
	Kościół polsko- katolicki przy ulicy Cegielnianej
	Dom, ul. Cegielniana 3
	Dom, ul. Cegielniana 15
	Dom, ul. Cegielniana 21
	Dom ul. Cicha 11
	Dom, ul. 3 Maja 31
	Dom, ul. Woźnicka 56
Gniazdów	Cmentarz parafialny
	Kościół parafii mariawickiej
	Trzy kaplice
	Kapliczka przydrożna
	Posterunek graniczny, obecnie szkoła
Koziegłówki	Cmentarz mariawicki
	Kościół parafialny p.w. św. Antoniego
	Plebania Kościoła parafialnego
	Kaplica i ogrodzenie cmentarza parafialnego
	Cmentarz parafialny
Mysłów	Kapliczka przydrożna
	Kaplica
Pińczyce	Cmentarz parafialny
Zabijak- Wilczy Krzak	Kaplica

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy Koziegłowy

Na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Myszkowie (Systemu Informacji Przestrzennej), największa liczba budynków: 11556 szt. z 14778 szt. została wybudowana w latach 1945 – 1989 – co stanowi 78,2% ogółu obiektów. Natomiast 15,6% ogółu budynków zostało wzniesionych po 1989 r., a 6,2% przed 1945 r. Budynki, zwłaszcza z tego okresu, wymagają modernizacji, gdyż charakteryzują się złym lub niedostatecznym stanem technicznym.

Największy udział obiektów w liczbie obiektów zlokalizowanych w danym sołectwie lub obrębie ewidencyjnym, wzniesionych przez 1945r. występuje w: Koclinie (11,0%), Gniazdowie-Mzykach (9,4%), Pińczycach (9,0%), Lgocie Mokrzesz (8,9%), Cynkowie (8,4%), Koziegłówkach (8,3%). Natomiast budynki wybudowane w latach 1945-1989

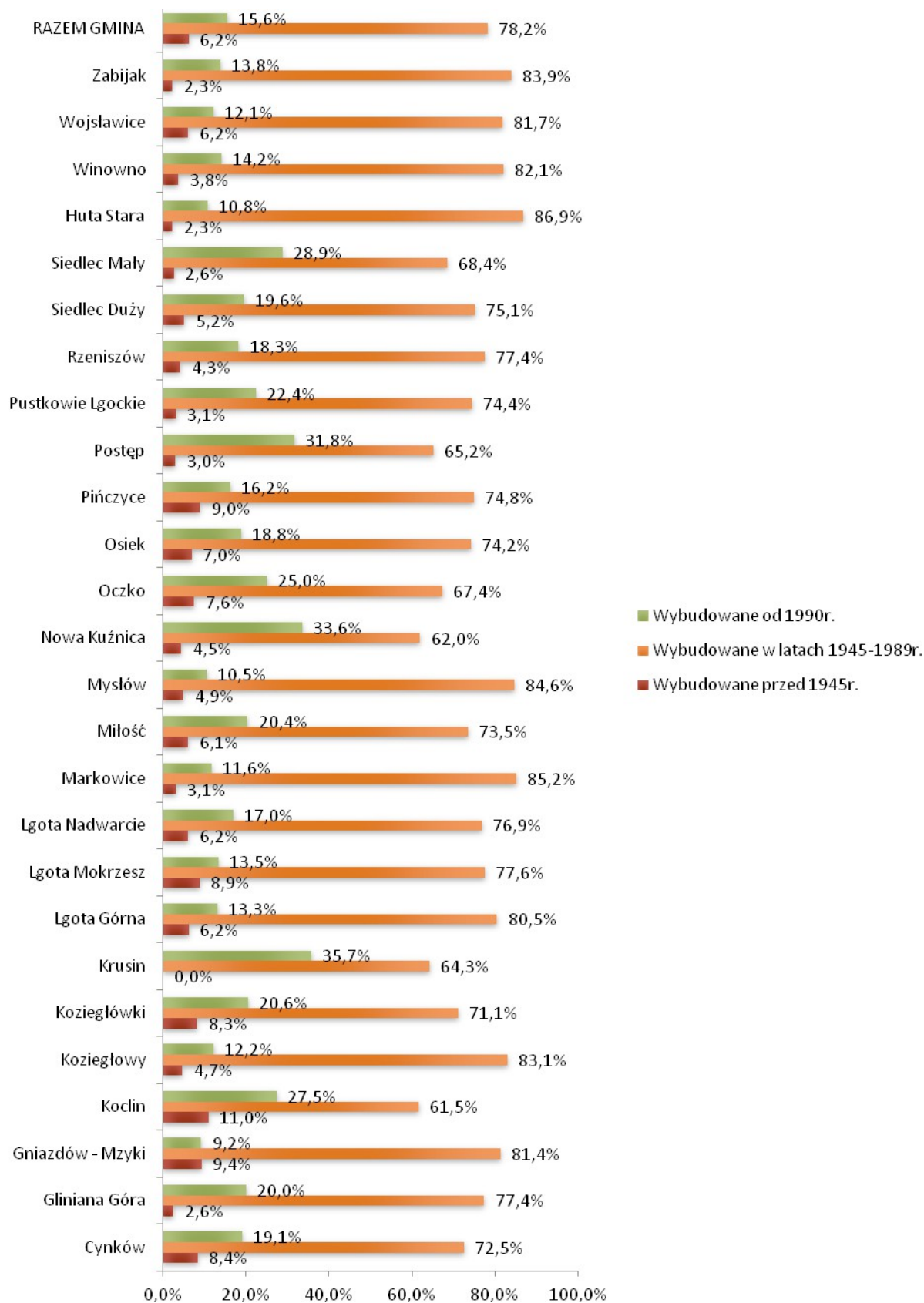
dominują przede wszystkim w miejscowościach: Stara Huta (86,9%), Markowice (85,2%), Mysłów (84,6%), Zabijak (83,9%), Koziegłowy (83,1%).

Tabela 33. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1945r. przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy (stan w dniu 31.V.2016r.)

Miejscowość/ obręb ewid.	Wybudowane przed 1945r. w szt.	Wybudowane w latach 1945-1989 w szt.	Wybudowane od 1990r. w szt.	OGÓŁEM	Wybudowane przed 1945r. w %	Wybudowane w latach 1945-1989 w %	Wybudowane od 1990r. w %
Cynków	115	992	262	1 369	8,4%	72,5%	19,1%
Gliniana Góra	4	120	31	155	2,6%	77,4%	20,0%
Gniazdów - Mzyki	152	1 315	149	1 616	9,4%	81,4%	9,2%
Koclin	10	56	25	91	11,0%	61,5%	27,5%
Koziegłowy	130	2 279	334	2 743	4,7%	83,1%	12,2%
Koziegłówki	79	678	196	953	8,3%	71,1%	20,6%
Krusin	0	9	5	14	0,0%	64,3%	35,7%
Lgota Górna	45	582	96	723	6,2%	80,5%	13,3%
Lgota Mokrzysz	31	270	47	348	8,9%	77,6%	13,5%
Lgota Nadwarcie	29	362	80	471	6,2%	76,9%	17,0%
Markowice	11	300	41	352	3,1%	85,2%	11,6%
Miłość	6	72	20	98	6,1%	73,5%	20,4%
Mysłów	31	533	66	630	4,9%	84,6%	10,5%
Nowa Kuźnica	13	181	98	292	4,5%	62,0%	33,6%
Oczko	7	62	23	92	7,6%	67,4%	25,0%
Osiek	13	138	35	186	7,0%	74,2%	18,8%
Pińczyce	93	773	167	1 033	9,0%	74,8%	16,2%
Postęp	9	193	94	296	3,0%	65,2%	31,8%
Pustkowie Lgockie	7	166	50	223	3,1%	74,4%	22,4%
Rzeniszów	18	326	77	421	4,3%	77,4%	18,3%
Siedlec Duży	44	632	165	841	5,2%	75,1%	19,6%
Siedlec Mały	2	52	22	76	2,6%	68,4%	28,9%
Stara Huta	11	410	51	472	2,3%	86,9%	10,8%
Winowno	20	435	75	530	3,8%	82,1%	14,2%
Wojstawice	33	438	65	536	6,2%	81,7%	12,1%
Zabijak	5	182	30	217	2,3%	83,9%	13,8%
Razem	918	11 556	2 304	14 778	6,2%	78,2%	15,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych www.sip.powiat-myszkowski.pl

Rysunek 25. Udział budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1945r. przed 1989r. oraz od 1990r. w % budynków ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy (stan w dniu 31.V.2016r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych www.sip.powiat-myszkowski.pl

Przeprowadzona ocena wartości układów przestrzennych w poszczególnych miejscowości wykazała, że obszar gminy zagrożony jest postępującą degradacją przestrzeni. Stan ten spowodowały niekorzystne zmiany urbanizacyjne zniekształcające obraz historycznego regionalizmu krajobrazowego. Weryfikacja obiektów zabytkowych gminnej ewidencji pozwala stwierdzić, że wiele obiektów w rejonach zabudowy siedliskowej wsi zostało wyburzonych i przebudowanych, zaś duża liczba budynków jest w złym stanie technicznym.

Ponadto na obszarze gminy można zaobserwować niekorzystne zjawisko jakim jest tendencja do rozpraszania zabudowy poza istniejące, historycznie ukształtowane zespoły osadnicze. Tendencje te na obszarze gminy mają ograniczony charakter, nieprowadzący do znaczących zmian proporcji między terenami zabudowanymi i otwartymi, jednak prowadzi to do stopniowego ograniczenia wartości krajobrazowych obszaru.

Dodatkowo występują tutaj obiekty oraz obszary (w tym: poprzemysłowe, popegeerowskie), których stan techniczny i poziom zdegradowania nie pozwalają na ich dalszą eksploatację. Techniczny stan obiektów jest tylko jednym z aspektów degradacji przestrzennej. Równie istotnym dla postrzegania tego obszaru jest – poza stanem „śmierci technicznej” wielu obiektów – istnienie niezagospodarowanych pustek, zaniedbanych przestrzeni publicznych i prywatnych, brak estetyki i detalu urbanistycznego, jak również częste objawy dewastacji.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji, wizji lokalnej oraz badań ankietowych, stwierdzono, iż na jej terenie zlokalizowane są obszary zdegradowane oraz obiekty, które straciły swoją funkcję, wymagające modernizacji i odnowy, należą do nich m.in.:

Tabela 34. Zdegradowane obiekty i tereny w Gminie Koziegłowy – inwentaryzacja

Rodzaj	Lokalizacja	Opis
Tereny poprzemysłowe, popegeerowskie, przestrzenie publiczne, pozostałe zdegradowane	Koziegłowy	Obszar wokół Pałacu Biskupów w Koziegłowach
	Pińczycze	Teren zdegradowany po Kółku Rolniczym w Pińczycach
	Rzeniszów	Teren wokół Amfiteatru w Rzeniszowie
	Koziegłowy, Rynek	Część budynków (stanowiąca pustostany) wokół Rynku w Koziegłowach
Obiekty użyteczności publicznej oraz pozostałe stanowiące własność publiczną	Koziegłowy	Pałac Biskupów wraz z przyległym obszarem
	Wojśławice	Budynek Warsztatów Terapii Zajęciowej
	Pińczycze	Zespół Szkół (przedszkole)
	Gniazdów	Budynek komunalny
	Lgota-Mokrzysz	Budynek komunalny
	Mysłów	Budynek komunalny
	Winowno	Budynek komunalny
	Pińczycze	Budynek komunalny
	Koziegłowy, ul. Świętokrzyska	Budynek komunalny
Koziegłowy, ul. 3 Maja	Budynek komunalny	
Obiekty instytucji kultury i dziedzictwa kulturowego	Koziegłowy	Budynek Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy
	Koziegłowy	Kościół p.w. św. Marii Magdaleny w Koziegłowach wraz z otoczeniem
	KoziegłóWKi	Kościół p.w. św. Antoniego z Padwy w KoziegłóWKach

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie inwentaryzacji, wywiadów i konsultacji społecznych

Na podstawie wizji lokalnej i badań ankietowych oraz wywiadów dokonano oceny stanu zdewastowania przestrzeni publicznej. Do głównych problemów należą: nagromadzenie charakterystycznych przejawów wandalizmu, takich jak zniszczona/uszkodzona mała architektura, napisy na murach, zniszczone nasadzenia zieleni, skradzione elementy metalowe, zniszczenia lub częstotliwość dewastacji własności prywatnej (szyb w oknach, zieleni).

Dodatkowo, dewastacja wynika również z braku przeprowadzenia prac remontowych, modernizacyjnych obiektów, które m.in. utraciły swoje funkcje.

Zidentyfikowano również budynki i obszary poprzemysłowe, które nie są wykorzystywane częściowo lub nie są wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem.

Jednocześnie duży problem stanowią „dzikie” wysypiska śmieci, zwłaszcza na obszarach zielonych, poza zabudowaniami.

Część obszarów w gminie Koziegłowy dotknięta jest problemami technicznymi i przestrzennymi, do których mogą należeć m.in. niskie wyposażenie w infrastrukturę techniczną, złe warunki mieszkaniowe, występowanie zdegradowanych terenów i obiektów, które utraciły swoją funkcję, pustostanów, budynki wybudowane przed 1945 r. nieuporządkowane przestrzenie publiczne, itp.

Zanieczyszczenie środowiska naturalnego

Niski poziom skanalizowania i gazyfikacji gminy, jak również istniejący stan infrastruktury technicznej, jest w znacznym stopniu przyczyną problemów związanych z zanieczyszczeniem środowiska, zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych oraz powietrza atmosferycznego, tj.:

– **wzrost zanieczyszczenia i niedostateczna jakość powietrza będąca skutkiem działalności człowieka** wywołanego przez nadmierną emisję pyłów i gazów, których źródłem są głównie: emisja niska, emisja niezorganizowana oraz procesy energetyczne i przemysłowe (których źródła znajdują się przede wszystkim poza obszarem gminy). Na obszarze gminy znajdują się budynki użyteczności publicznej o zróżnicowanym przeznaczeniu, wieku i technologii wykonania. Roczna emisja CO₂ związana z wykorzystaniem poszczególnych nośników energii w obiektach użyteczności publicznej wg danych za 2014r. kształtuje się następująco⁴:

-węgiel kamienny: 204,74 Mg/rok

-gaz ziemny: 44,54 Mg/rok

-energia elektryczna: 542,21 Mg/rok

-suma: 791,49 Mg/rok.

Jeśli chodzi o zużycie energii z uwzględnieniem sektora publicznego, mieszkalnictwa, oświetlenia oraz transportu, to struktura przedstawiała się następująco: węgiel kamienny (47%) oraz energia elektryczna stanowiąca ok 19% całkowitego zużycia. Ok. 17% całkowitego zużycia energii pochodzi z gazu ziemnego, 8% ze spalania oleju napędowego, 5% ze spalania benzyny, 2% ze spalania oleju opałowego a 1% ze spalania biomasy i LPG odpowiednio dla każdego nośnika.

Przyczyną problemu jest niska efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej powodująca zwiększoną emisję zanieczyszczeń do atmosfery i zanieczyszczenie powietrza, jak również niedostateczny poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Emisja zanieczyszczeń wynika przede wszystkim z emisji zanieczyszczeń gazowych, szczególnie w większych skupiskach domów jednorodzinnych, jak również z budynków użyteczności publicznej. Przyczyną problemu jest również nieodpowiednia izolacja termiczna budynków, w tym: przegród, stolarka okienna i drzwiowa o wysokich współczynnikach przenikania ciepła oraz niska sprawność instalacji c.o. i źródła ciepła. Obecnie, udział wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) w ogólnym bilansie energetycznym gminy jest niewielki. Nie przyczynia się to do realizacji celów wyznaczonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do 2020 roku.

W chwili obecnej głównym składnikiem emitowanych do atmosfery zanieczyszczeń gazowych w gminie jest dwutlenek węgla, który jest głównym produktem reakcji spalania paliw kopalnych w celach energetycznych i technologicznych. Nie stanowi on zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, jednak ma znaczący wpływ na zmiany klimatyczne tzw. ocieplenie globalne. Natomiast takie związki jak: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły stanowią bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia. W niewielkich ilościach emitowane są również związki chloropochodne, węglowodory aromatyczne i alifatyczne oraz sadza. Razem z pyłem do atmosfery dostają się związki metali ciężkich, pierwiastki promieniotwórcze oraz benzo(a)piren – powszechnie uważany za substancję silnie kancerogenną, szkodliwą już w najmniejszych stężeniach. Znaczne przekroczenia dopuszczalnych wielkości występują przy pomiarze pyłu zawieszzonego oraz benzo(a)pirenu. Ten ostatni wykazuje szczególnie wysokie stężenie w okresie zimowym (sezon grzewczy), kiedy to wzrasta emisja z domów jednorodzinnych przy spalaniu paliw dla celów grzewczych. Największą emisją zanieczyszczeń gazowo-pyłowych charakteryzuje się eksploatacja kotłów węglowych zarówno o sortymencie mieszanym (kotły stare) jak i sortymencie ekogroszku. Spalanie w celach grzewczych paliw gazowych jak i ciekłych związana jest ze znacznie mniejszą emisją zanieczyszczeń. Paliwa te uznaje się za bardziej ekologiczne. W przypadku emisji do atmosfery dwutlenku węgla, gazu w głównej mierze odpowiedzialnego za efekt cieplarniany, także największym jej udziałem odznaczają się kotłownie z zastosowaniem kotła węglowego. Do emitorów powierzchniowych można zaliczyć również obszary ulic i dróg o małym natężeniu ruchu, których emisja nie wpływa w sposób istotny na wielkość występujących stężeń zanieczyszczeń. Źródłem emisji zanieczyszczeń tego typu jest spalanie paliw płynnych w silnikach

⁴ Program Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Koziegłowy

spalinowych pojazdów. Jednocześnie na obszarze gminy zlokalizowane są obiekty (m.in. użyteczności publicznej), które nie spełniają warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki, np. wykazują się zbyt wysokimi współczynnikami przenikania ciepła przez przegrody, a co jest z tym związane wymagają wysokiego zapotrzebowania na ciepło i w konsekwencji przyczyniają się do nadmiernej emisji zanieczyszczeń do środowiska, w tym CO₂ oraz PM₁₀.

- **zła jakość wód powierzchniowych i podziemnych** na skutek niedoborów w infrastrukturze technicznej na niektórych obszarach, istniejące nieszczelne zbiorniki bezodpływowe, odprowadzanie ścieków do gruntu, czy wód. Ścieki socjalno-bytowe, pochodzące z zabudowy mieszkaniowej, czy rolnej, odprowadzane są często do nieszczelnych osadników przydomowych bądź też lokalnie budowanymi przez mieszkańców kanałami bezpośrednio do przydrożnych rowów melioracyjnych lub cieków wodnych. Ścieki te są źródłem zanieczyszczeń wyrażającym się w związkach takich jak BZT₅, ChZT, azot amonowy i fosforany. Głównymi zagrożeniami dla wód powierzchniowych i podziemnych prowadzących wody nieodpowiadające normom są skażenia komunalne i związane z chemicznymi środkami do produkcji rolnej. Dodatkowo istotnym zagrożeniem, dla jakości wód są substancje ropopochodne sptukiwane podczas opadów deszczu z nawierzchni dróg i parkingów.

Poważne źródło zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych stanowią też związki biogenne spływające z pól uprawnych w okresach po nawożeniu gruntów rolnych, jak również nielegalne wysypiska śmieci.

– **nadmierny hałas spowodowany natężeniem ruchu wśród głównych dróg oraz niedostateczny ich stan techniczny** – zwłaszcza drogi krajowej, dróg wojewódzkich i powiatowych (brak izolacji dźwiękowej). Jednocześnie na klimat akustyczny mogą wpłynąć w niewielkim stopniu przedsiębiorstwa. Źródła hałasu pochodzą przede wszystkim od maszyn i urządzeń produkcyjnych emitujących hałas przez przegrody na zewnątrz obiektu. Ponadto do potencjalnych źródeł hałasu będą należeć także prowadzone prace dorywcze jak cięcia, kucia oraz odbywający się transport kołowy. Natężenie hałasu głównie związane jest z drogami powiatowymi i gminnymi, które są dosyć wąskie i w okresach prac polowych narażone na zablokowanie przez przejeżdżające maszyny rolnicze, jak również samochody ciężarowe. Problem ten wynika również z braku odpowiednich ciągów pieszo-rowerowych.

Jednocześnie na terenie gminy Koziegłowy występuje problem związany z niedostatecznym stanem techniczny infrastruktury drogowej, ze względu na: koleiny, brak poboczy, chodników i ciągów rowerowych, wąskich ulic – co zwiększa niebezpieczeństwo wypadków w ruchu kołowym i pieszym, w tym ofiar śmiertelnych

- „**dzikie**” – **nielegalne wysypiska śmieci**. Znaczącym problemem występującym w gminie są również nielegalne wysypiska śmieci, zwłaszcza na obszarach poza zabudowaniami, w tym w dolinach rzek, na polach przy drogach dojazdowych, często na obszarach o dużym znaczeniu przyrodniczym, zwłaszcza chronionych. Występowanie tych wysypisk wiąże się z niską kulturą i edukacją ekologiczną mieszkańców. Zagrożenia wywołane przez dzikie wysypiska przyczyniają się do degradacji środowiska naturalnego poprzez: zanieczyszczenie gleb, wód podziemnych i powierzchniowych, zagrożenia pożarowe, samozapłon gazów, szkodliwe oddziaływanie na florę i faunę.

Do miejscowości zagrożonych największym zanieczyszczeniem środowiska naturalnego zaliczyć należy te zlokalizowane wzdłuż drogi krajowej nr 1 (ze względu na hałas, emisję spalin) oraz charakteryzujące się najwyższym problemem tzw. „niskiej emisji”, jak również najniższym udziałem obszarów zielonych: Koziegłowy, Koziegłówki, Markowice, Rzeniszów, Siedlec Mały, Siedlec Duży, Winowno, Wojsławice, Zabijak.

5.5. Podsumowanie diagnozy ilościowej

W poniższej tabeli zebrano i usystematyzowano wskaźniki świadczące o występowaniu zdegradowanych obszarów na terenie gminy Koziegłowy. Na podstawie analizy danych ilościowych dokonano oceny problemów społecznych, jak również gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych w poszczególnych miejscowościach/sołectwach.

Uwzględniając powyższe kategorie problemów można wstępnie określić grupę miejscowości Gminy Koziegłowy, w których tego typu negatywne zjawiska występują z największą intensywnością. Założono, że miejscowość, która uzyskała negatywny wynik w porównaniu ze średnią wartością dla gminy została uznana za obszar kryzysowy / zdegradowany.

Tabela 35. Ocena sytuacji w poszczególnych miejscowościach świadcząca o występowaniu obszarów zdegradowanych w Gminie Koziegłowy na podstawie analizy ilościowej

Miejscowość	Problemy społeczne								
	depopulacja	udział osób w wieku poprodukcyjnym	ubóstwo	alkoholizm	niepełnosprawność	bezrobocie	przestępczość	aktywność społeczna (NGO)	frekwencja wyborcza
Cynków									
Gliniana Góra									
Gniazdów									
Koclin									
Koziegłowy									
Koziegłówki									
Krusin									
Lgota Górna									
Lgota Mokresz									
Lgota Nadwarcie									
Markowice									
Miłość									
Mysłów									
Mzyki									
Nowa Kuźnica									
Oczko									
Osiek									
Pińczyce									
Postęp									
Pustkowie									
Lgockie									
Rzeniszów									
Siedlec Duży									
Siedlec Mały									
Stara Huta									
Winowno									
Wojślawice									
Zabijak									

Miejscowość	problemy gospodarcze	problemy środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne	PODSUMOWANIE
-------------	----------------------	---	--------------

	aktywność gospod.	budynki wybudowane przed 1945r.	zagrożenia środowiska naturalnego	obiekty i tereny zdegradowane, zły stan techniczny, pustostany	problemy społeczne (S)	problemy gospodarcze (G)	problemy środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne (P)	problemy ogółem
Cynków					4	0	1	5
Gliniana Góra					2	1	0	3
Gniazdów					4	1	2	7
Koclin					3	0	1	4
Koziegłowy					5	0	2	7
Koziegłówki					5	0	3	8
Krusin					1	1	0	2
Lgota Górna					2	1	0	3
Lgota Mokrzesz					4	1	2	7
Lgota Nadwarcie					3	1	0	4
Markowice					2	0	1	3
Miłoś					2	1	0	3
Mysłów					3	1	1	5
Mzyki					3	1	1	5
Nowa Kuźnica					2	1	0	3
Oczko					3	0	1	4
Osiek					3	1	1	5
Pińczyce					5	1	3	9
Postęp					4	1	0	5
Pustkowie								
Lgockie					1	1	0	2
Rzeniszów					4	1	2	7
Siedlec Duży					3	1	1	5
Siedlec Mały					3	0	1	4
Stara Huta					5	1	0	6
Winowno					3	0	2	5
Wojślawice					2	1	2	5
Zabijak					0	1	1	2
RAZEM GMINA					81	19	28	128

Legenda:

	Korzystna sytuacja na danym obszarze - wartość wskaźnika wyższa/lepsza w porównaniu do średniej dla całej gminy)
	Występowanie problemu na danym obszarze - wartość wskaźnika niższa/gorsza w porównaniu do średniej dla całej gminy)
	Ocena neutralna - wskaźnik porównywalny ze średnią wartością dla całej gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych

Przyjęto, że miejscowość, w której występuje co najmniej 5 problemów społecznych (z 9 możliwych) i minimum 2 problemy w ramach pozostałych dziedzin (z 4 możliwych) może zostać uznana za obszar zdegradowany. **Podsumowując, w 3 miejscowościach Gminy Koziegłowy występują ponadprzeciętne poziomy negatywnych zjawisk w badanych kategoriach, tj.: Koziegłowy, Koziegłówki oraz Pińczyce.**

W powyższych miejscowościach skumulowana jest największa liczba i rodzaj problemów społecznych, jak również gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych technicznych, w porównaniu z innymi obszarami gminy oraz uśrednionymi wartościami dla niniejszej jednostki samorządu terytorialnego.

5.6. Pogłębiona diagnoza jakościowa obszarów problemowych na podstawie konsultacji społecznych (badań ankietowych, wywiadów oraz spotkań)

Pogłębiona analiza i diagnoza obszarów problemowych została przeprowadzona przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, lokalnymi liderami, pracownikami instytucji samorządowych (w tym: Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy), związanych z pomocą społeczną. Jak również w ramach bezpośrednich kontaktów z interesariuszami, w tym z mieszkańcami.

Dokonano również wizji lokalnych, konsultacji społecznych, w tym: badań ankietowych wśród mieszkańców i wywiadów podczas spotkań odnośnie problemów społeczno-gospodarczych i infrastrukturalnych na obszarze gminy wymuszających proces rewitalizacji.

Za pośrednictwem badań ankietowych oraz wywiadów zebrano informacje i zidentyfikowano główne problemy społeczne obszarów problemowych na terenie gminy.

Badane osoby wskazały, że do obszarów z nasileniem największej liczby problemów zaliczyć należy następujące miejscowości: Koziegłówki (30% odpowiedzi ankietowanych), Koziegłowy (25,8%), Pińczycze (13,7%).

W Koziegłówkach do największych problemów zaliczono: niski poziom rozwoju przedsiębiorczości, duży udział osób w wieku poprodukcyjnym, ubóstwo, duży udział osób korzystających z opieki społecznej, bezrobocie, ograniczony dostęp do edukacji, małe zasoby mieszkaniowe i zły stan obiektów użyteczności publicznej, słaby dostęp do handlu i usług.

W Koziegłowach wg opinii ankietowanych, przeważają: ubóstwo, alkoholizm, narkomania, duży udział osób w wieku poprodukcyjnym, zanieczyszczenie środowiska, pustostany, małe zasoby mieszkaniowe, zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej, przestępczość, bezrobocie, ograniczony dostęp do edukacji.

Natomiast w Pińczycach: niski poziom rozwoju przedsiębiorczości, ubóstwo, duży udział osób korzystających z pomocy społecznej, przestępczość, bezrobocie, ograniczony dostęp do edukacji, zły stan obiektów użyteczności publicznej, słaby dostęp do handlu i usług, zanieczyszczenie środowiska.

Wyniki te potwierdzają analizę danych ilościowych. W związku z tym, za obszary zdegradowane uznać należy miejscowości: Koziegłowy, Koziegłówki oraz Pińczycze.

Tabela 36. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych w zakresie określenia obszarów zdegradowanych w Gminie Koziegłowy na podstawie analizy ilościowej

Problemy	Obszary o największych problemach											
	Kozie- głowy	Marko- wice	Cynków	Winowno	Siedlec Duży	Gniazdów	Mzyki	Kozie- główki	Mysłów	Rzeniszów	Pińczycze	OGÓŁEM
Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości	1,4%	1,7%	0,3%	1,1%	0,6%	0,1%	0,1%	3,4%	0,3%	1,1%	1,4%	11,7%
Duży udział osób w wieku starszym (poprodukcyjnym)	1,9%	1,4%	0,1%	0,6%	0,1%	0,0%	0,1%	3,4%	0,3%	0,6%	0,6%	9,2%
Duży udział osób korzyst. z pomocy społ.	0,9%	0,3%	0,1%	0,4%	0,4%	0,1%	0,0%	3,1%	0,1%	0,3%	1,1%	7,0%
Ubóstwo /bieda	2,3%	0,1%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	3,3%	0,1%	0,0%	1,3%	7,4%
Przemoc w rodzinie	0,6%	0,1%	0,0%	0,4%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,3%	0,6%	2,1%
Przestępczość	1,6%	0,7%	0,0%	0,1%	0,3%	0,0%	0,0%	0,1%	0,3%	0,1%	1,6%	4,9%
Wysokie bezrobocie	1,4%	0,3%	0,3%	0,6%	0,3%	0,1%	0,1%	3,1%	0,0%	0,3%	1,4%	8,0%
Ograniczony dostęp do edukacji	1,4%	1,0%	0,1%	0,4%	0,4%	0,0%	0,1%	3,0%	0,0%	0,9%	1,0%	8,4%
Alkoholizm	2,1%	0,3%	0,1%	0,6%	0,1%	0,0%	0,0%	0,4%	0,3%	0,3%	0,4%	4,7%
Narkomania	2,1%	0,3%	0,0%	0,3%	0,4%	0,1%	0,0%	0,3%	0,0%	0,1%	0,3%	4,0%
Zanieczyszczenie środowiska	2,3%	0,0%	0,1%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	0,7%	3,9%
Małe zasoby mieszkaniowe, w tym: socjalne i komunalne	1,9%	0,7%	0,0%	0,3%	0,4%	0,0%	0,1%	3,3%	0,1%	0,1%	0,3%	7,3%
Złe warunki mieszkaniowe, w	0,3%	0,1%	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	1,0%

Problemy	Obszary o największych problemach											
	Kozie- głowy	Marko- wice	Cynków	Winowno	Siedlec Duży	Gniazdów	Mzyki	Kozie- głównki	Mysłów	Rzeniszów	Pińczycze	OGÓŁEM
tym brak toalety, ogrzewania, wody												
Pustostany	2,3%	0,3%	0,1%	0,3%	0,3%	0,1%	0,0%	0,3%	0,0%	0,3%	0,9%	4,9%
Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej	1,7%	0,3%	0,0%	0,4%	0,1%	0,1%	0,0%	3,4%	0,1%	0,1%	0,9%	7,3%
Słaby rozwój usług i handlu	1,3%	1,0%	0,1%	0,3%	0,0%	0,1%	0,1%	2,4%	0,0%	0,0%	1,1%	6,6%
Inne: brak kanalizacji	0,3%	0,1%	0,3%	0,3%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	1,6%
OGÓŁEM	25,8%	8,9%	1,9%	6,9%	4,0%	1,1%	1,0%	30,0%	1,7%	5,0%	13,7%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono również **badanie jakości życia mieszkańców** poprzez przyjęcie uzasadnionego progu uznania zjawiska za uciążliwe lub szkodliwe a następnie empiryczne potwierdzenie jego wystąpienia. Zastosowano również metody jakościowe oparte o subiektywne opinie użytkowników danego obszaru.

Na podstawie oceniono poszczególne dziedziny życia w gminie oraz w miejscowościach uznanych jako problemowe. Mieszkańcy i interesariusze wskazali największe problemy występujące na jej obszarze.

Zastosowano ocenę jakości i warunków życia, w skali:

- 5 punktów – bardzo dobre (maksymalna liczba punktów)
- 3 punkty – dobre,
- 0 punktów – średnie/przeciętne,
- -3 punkty – złe,
- -5 punktów – bardzo złe (minimalna liczba punktów).

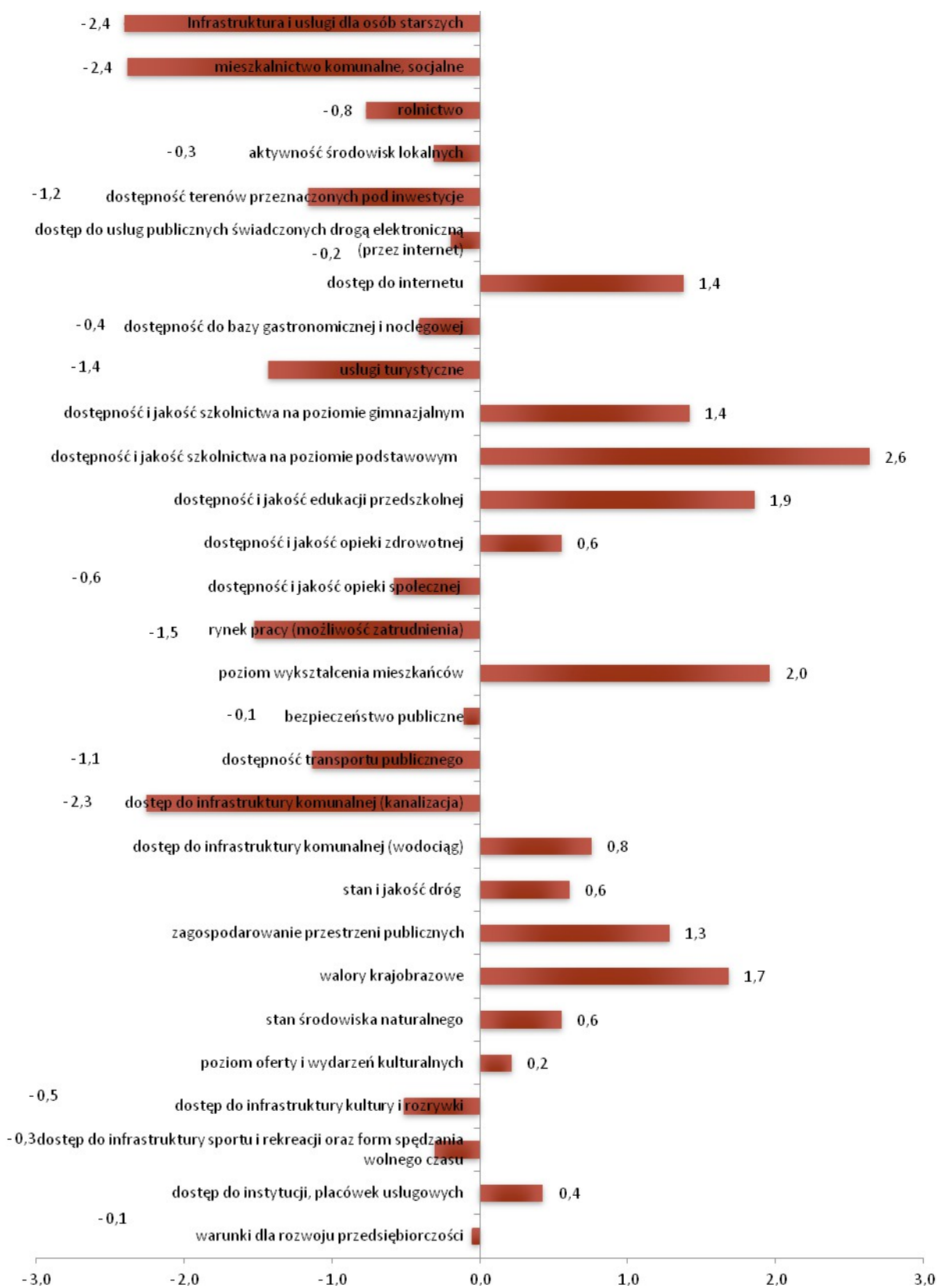
Najniżej (źle lub bardzo źle) oceniono następujące dziedziny:

- infrastruktura i usługi dla osób starszych: -2,3 pkt.
- dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja): -2,3 pkt.
- mieszkalnictwo komunalne, socjalne: -2,3 pkt.
- rynek pracy (możliwości zatrudnienia): -1,5 pkt.
- usługi turystyczne: -1,4 pkt.
- dostępność terenów przeznaczonych pod inwestycje: -1,2 pkt.
- dostępność transportu publicznej: -1,1 pkt.

Żadna z kategorii nie została oceniona powyżej: dobrze lub bardzo dobrze.

Rysunek 26. Ocena jakości, warunków życia i działalności w Gminie Koziegłowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

5.7. Analiza SWOT dla każdego z obszarów zdegradowanych

W wyniku przeprowadzonej w poprzednich rozdziałach analizy stanu istniejącego oraz na podstawie danych historycznych (w tym: statystycznych) i wyników badań ankietowych, opracowano analizę SWOT dla obszarów zdegradowanych, do których zaliczono miejscowości: Koziegłowy, Koziegłówki oraz Pińczyce.

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji, w formie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Jest narzędziem, które służy do porządkowania informacji zebranych z otoczenia w związku z przeprowadzoną diagnozą oraz wynikami badań przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych.

Analiza strategiczna pozwala na identyfikację problemów, które powinny być rozwiązane w wyniku przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych.

Tabela 37. Analiza SWOT dla obszarów zdegradowanych

Obszar	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
A. Koziegłowy	<ul style="list-style-type: none"> Aktywność społeczna mieszkańców (w ramach organizacji pozarządowych) Korzystny wskaźnik przedsiębiorczości, w tym udział osób prowadzących działalność gospodarczą Walory krajobrazowe Dogodne położenie w systemie transportowym Lokalizacja obiektów dziedzictwa kulturowego Występowanie terenów w centrum miejscowości umożliwiających utworzenie przestrzeni publicznej Tożsamość kulturowa i długoletnie tradycje 	<ul style="list-style-type: none"> Depopulacja Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców (w tym: udział osób w wieku poprodukcyjnym) Znaczny udział osób korzystających z pomocy społecznej Alkoholizm Niepełnosprawność Bezrobocie Ograniczony dostęp do wychowania przedszkolnego Niedostateczny poziom wykształcenia mieszkańców Przestępczość Brak odpowiedniego zagospodarowania przestrzeni publicznej Występująca zdegradowana tkanka miejska, w tym: mieszkaniowa, użyteczności publicznej oraz pustostany Małe zasoby mieszkaniowe (w tym: socjalne i komunalne) Zanieczyszczenie środowiska naturalnego (m.in. ze względu na niską emisję) Niedostateczne wyposażenie budynków w infrastrukturę techniczną (kanalizacyjną i gazową) 	<ul style="list-style-type: none"> Duże możliwości aranżacji przestrzeni publicznych Obiekty zdegradowane z możliwością wykorzystania na cele społeczne, gospodarcze i kulturalne Renowacja i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i lokalnych tradycji dla nowych aktywności mieszkańców Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych oraz wykorzystanie OZE Programy i działania aktywizujące osoby bezrobotne i zmniejszające patologie i marginalizację społeczną wśród mieszkańców Rozwój infrastruktury technicznej (w tym sieci kanalizacyjnej) Utrzymujący się wzrost gospodarczy Wykorzystanie środków zewnętrznych, w tym funduszy europejskich na działania rewitalizacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> Wysokie koszty rewitalizacji obiektów i terenów zdegradowanych Brak korzystnej oferty na rynku pracy oraz wzrost bezrobocia, patologii i wykluczenia społecznego, przestępczości Postępujący wzrost liczby osób w grupie wieku poprodukcyjnego Stagnacja w rozwoju infrastruktury technicznej Dalsza degradacja środowiska naturalnego Brak polityki przestrzennej, nieład przestrzenny, niska estetyka obiektów i terenów, słaba dostępność przestrzeni publicznej
B.	<ul style="list-style-type: none"> Dodatni przyrost 	<ul style="list-style-type: none"> Znaczny udział osób 	<ul style="list-style-type: none"> Duże możliwości 	<ul style="list-style-type: none"> Wysokie koszty

Obszar	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Koziegłówki	<p>naturalny oraz saldo migracji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzystna struktura wiekowa mieszkańców • Korzystny wskaźnik przedsiębiorczości, w tym udział osób prowadzących działalność gospodarczą • Dogodne położenie w systemie transportowym • Lokalizacja obiektów dziedzictwa kulturowego • Występowanie terenów w centrum miejscowości umożliwiających utworzenie przestrzeni publicznej • Tożsamość kulturowa i długoletnie tradycje 	<p>korzystających z pomocy społecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ubóstwo • Alkoholizm • Niepełnosprawność • Bezrobocie (zwłaszcza długotrwałe) • Niedostateczna aktywność społeczna mieszkańców • Ograniczony dostęp do wychowania przedszkolnego • Niedostateczny poziom wykształcenia mieszkańców • Słaby dostęp do handlu i usług • Niedostateczny stan techniczny budynków użyteczności publicznej • Brak odpowiedniego zagospodarowania przestrzeni publicznej • Małe zasoby mieszkaniowe (w tym: socjalne i komunalne) • Znaczny udział budynków wybudowanych przed 1945r. • Zanieczyszczenie środowiska naturalnego (m.in. ze względu na niską emisję) • Niedostateczne wyposażenie budynków w infrastrukturę techniczną (kanalizacyjną i gazową) 	<p>aranżacji przestrzeni publicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obiekty zdegradowane z możliwością wykorzystania na cele społeczne, gospodarcze i kulturalne • Termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz wykorzystanie OZE • Programy i działania aktywizujące osoby bezrobotne i zmniejszające patologie i marginalizację społeczną wśród mieszkańców • Rozwój infrastruktury technicznej (w tym sieci kanalizacyjnej) • Utrzymujący się wzrost gospodarczy • Wykorzystanie środków zewnętrznych, w tym funduszy europejskich na działania rewitalizacyjne 	<p>rewitalizacji obiektów i terenów zdegradowanych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak korzystnej oferty na rynku pracy oraz wzrost bezrobocia, patologii i wykluczenia społecznego, przestępczości • Stagnacja w rozwoju infrastruktury technicznej • Dalsza degradacja środowiska naturalnego • Brak polityki przestrzennej, nieład przestrzenny, niska estetyka obiektów i terenów, słaba dostępność przestrzeni publicznej
C - Pińczyce	<ul style="list-style-type: none"> • Dogodne położenie w systemie transportowym • Lokalizacja obiektów dziedzictwa kulturowego • Występowanie terenów w centrum miejscowości umożliwiających utworzenie przestrzeni publicznej • Tożsamość kulturowa i długoletnie tradycje 	<ul style="list-style-type: none"> • Depopulacja • Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców (w tym: udział osób w wieku poprodukcyjnym) • Znaczny udział osób korzystających z pomocy społecznej • Niepełnosprawność • Bezrobocie (zwłaszcza długotrwałe) • Przestępczość • Niedostateczna aktywność społeczna mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • Obiekty zdegradowane z możliwością wykorzystania na cele społeczne, gospodarcze i kulturalne • Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych oraz wykorzystanie OZE • Programy i działania aktywizujące osoby bezrobotne i zmniejszające patologie i marginalizację 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokie koszty rewitalizacji obiektów i terenów zdegradowanych • Brak korzystnej oferty na rynku pracy oraz wzrost bezrobocia, patologii i wykluczenia społecznego, przestępczości • Postępujący wzrost liczby osób w grupie wieku poprodukcyjnego

Obszar	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
		<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczony dostęp do wychowania przedszkolnego • Niedostateczny poziom wykształcenia mieszkańców • Słaby dostęp do handlu i usług • Niekorzystny wskaźnik przedsiębiorczości, w tym udział osób prowadzących działalność gospodarczą • Znaczny udział budynków wybudowanych przed 1945r. • Występująca zdegradowana tkanka, w tym: mieszkaniowa, użyteczności publicznej oraz pustostany • Niedostateczny stan techniczny budynków użyteczności publicznej • Zanieczyszczenie środowiska naturalnego (m.in. ze względu na niską emisję) • Niedostateczne wyposażenie budynków w infrastrukturę techniczną (kanalizacyjną i gazową) 	<p>społeczną wśród mieszkańców</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utrzymujący się wzrost gospodarczy • Rozwój infrastruktury technicznej (w tym sieci kanalizacyjnej) • Wykorzystanie środków zewnętrznych, w tym funduszy europejskich na działania rewitalizacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • Stagnacja w rozwoju infrastruktury technicznej • Dalsza degradacja środowiska naturalnego • Brak polityki przestrzennej, nieład przestrzenny, niska estetyka obiektów i terenów, słaba dostępność przestrzeni publicznej

Źródło: opracowanie własne

6. Zasięgi przestrzenne obszarów rewitalizacji

Dzięki analizie z poprzednich rozdziałów wyznaczono tzw. obszary zdegradowane, w tym przy zastosowaniu wskaźników statystycznych. W ramach analizy jakościowej dokonano również pogłębionego opisu problemów występujących danych obszarach oraz dokonano analizy SWOT. W wyniku diagnozy wyznaczono obszary rewitalizacji (tożsame z obszarami zdegradowanymi):

Obszar A - Koziegłowy

Powierzchnia obszaru 1,85 km²

Liczba ludności 1495 osób

Granice obszaru
 Od północy: ul. Wylągi, granice działek (włącznie): 5796/1, 5801, 4748, ul. Jagodowa, ul. Malinowa, ul. Cegielniana, granice działek (włącznie): 5923, 5929/1, 5930/6, 5931/1, 5932, 5933, 5935, 5936, 5937, 5938, 5939, 5940, 5941, 5942, 5943, 5944/2, 5945, 5946, 5950, 5951, 5954, 5958, 5959, 5960, 5970/9;
 Od wschodu: ul. Plebańska, ul. Polna, granice działek (włącznie): 6028/4, 6028/3, ul. Żarecka, granice działek (włącznie): 7467/2, 7466/14, 7541 (rz. Sarni Stok), 7405/2, 7399, ul. Józefa Bema
 Od południa: granice działek (włącznie): 8265, 8264, 8259, 8254/1, 8546/2, 8545/2, 8544/1

Od zachodu: droga krajowa nr 1

Obszar o najwyższym stopniu ubranizacji oraz intensyfikacji zabudowy, nasileniu problemów społeczno-gospodarczych i środowiskowo-przestrzennych, infrastrukturalnych (w tym: zdegradowanej tkance miejskiej, udziale budynków sprzed 1945 r. zanieczyszczeniu środowiska naturalnego).

Opis obszaru

Miasto Koziegłowy jest miastem o zachowanych miejskich cechach z okresu średniowiecza: prostokątny rynek z siedmioma ulicami. Trzy z nich posiadają znaczenie komunikacyjne przez powiązanie miasta z otaczającymi ośrodkami, a są to ulice: Świętokrzyska- kierunek częstochowski i gężyński a potem lgocki i żarecki, Woźnicka-kierunek gniazdowski i lubliniecki, oraz Kościuszki - kierunek do Starych Koziegłów, Rzeniszowa (oba kierunki siewierskie) i wojsławicki. Pozostałe ulice posiadają lokalny charakter. Charakterystyczna jest para ulic Kościelnych, wyznaczających lokalizację kościoła, na zapleczu zabudowy przyrynkowej oraz ulice Różana, posiadająca przeprawę przez Sarni Stok, czego zabrakło dla ulicy Targowej, brak przeprawy przez Boży Stok. Obszar lokacji miasta średniowiecznego zamykał się prawdopodobnie na obszarze między obu potokami, wypełniając obszar zdalny do zabudowy. W miarę rozwoju miasta powstały dwa przedmieścia wzdłuż ulic Żareckiej i Częstochowskiej, na lewym brzegu Sarniego Stoku, oraz wzdłuż ulic Bema i Wojsławickiej, na prawym brzegu Bożego Stoku. Przedmieście północne jest znacznie bardziej rozwinięte, co wynika z korzystniejszych warunków fizjograficznych, ale przede wszystkim dzięki powiązaniu z dawnym zamkiem, a później z dworcem biskupim i folwarkiem. Świadczyć o jego znaczeniu może lokalizacja dawnego szpitala oraz kaplic św. Barbary i nieistniejącej już św. Krzyża. Powyższy układ przestrzenny zachował się w formie niewiele zmienionej. Główne zmiany zostały wprowadzone przez budowę małej i wielkiej obwodnicy Koziegłów i jeszcze dość ekstensywne zagospodarowanie terenów położonych między nimi.

Miejskość Koziegłów potwierdzona jest źródłami od XIV w. [parafia p.w. Bożego Ciała 1325r.; targ 1443r.]. Miasto jest młodsze od Koziegłówek (Koziegłowy Stare), które posiadają znacznie starszą proveniencję prawdopodobnie XI- XII wieczną (wymienia się datę założenia 1106r.). Przenoszenie osady, wraz z przywilejami, na nowe miejsce spotkać również można w sąsiedztwie, np. przeniesienie XII- wiecznej osady w Kuźnicy Świętojańskiej na miejsce obecnego miasta Siewierza. Miasto zlokalizowano, jak zwykle to bywa, na przecięciu traktów handlowych. Podstawowe z nich to trakt łączący Kraków z Wrocławiem oraz prowadzący ze Śląska, od Czeladzi do Częstochowy i Piotrkowa. Ich

skrzyżowanie, stało się miejscem wyznaczenia rynku, w kształcie kwadratu (na terenie błotnistym) z drewnianym ratuszem pośrodku. Lokalizacja kościoła parafialnego, odmiennie od typowego dla miast średniowiecznych położenia w narożniku rynku, nastąpiła na jego zapleczu (również podobnie jak w Siewierzu). Na zachód od miasta i na północ od drogi w kierunku Gniazdowa, nad potokiem Sarni Stok w sąsiedztwie uroczyska Stawy znajdował się rycerski zamek Lisów Koziegłowskich datowany na koniec XIII-początek XIV wieku. Brak jest przesłanek do stwierdzenia zachowanych związków między zamkiem a lokacyjnym układem przestrzennym miasta. Jego pozostałości są niewidoczne w krajobrazie miasta.

Pierwsze wzmianki o zabudowie pochodzą z XV (1472r.), a o ulicach z XVI w. Drewniana zabudowa domów mieszczańskich wznosiła się w Rynku, przy ul. Woźnickiej, łączącej miasto z Gniazdowem i Woźnikami, oraz przy ulicy Lgóckiej biegnącej na wschód w kierunku Lgoty i Żarek. Przy tej ulicy znajdowały się już nieistniejące kaplica św. Krzyża i szpital ubogich (murowany) oraz kaplica św. Anny. Drugi szpital znajdował się już poza ówczesnym miastem, przy kaplicy św. Barbary. W drugiej połowie XVII w. (1668r.) miasto posiadało- 204 domy mieszkalne i 58 pustych placów oraz ponad 1000 mieszkańców. Sto lat później (koniec XVIII w.) miasto liczyło 256 domów i ok. 1300 mieszkańców. Dla porównania, w tym samym czasie, wielkości parafii wynosiły: parafia Koziegłowy liczyła (w 1787r.)- 3102 wiernych, parafii Koziegłówki- 2628 oraz parafia w Siewierzu- 2754 mieszkańców. Były to wielkości porównywalne. Szkoły parafialne istniały w Koziegłowach i Koziegłówkach aż do XVIII w. Podstawą gospodarczego rozwoju miasta, w różnych okresach i z różnym nasileniem, był handel i rzemiosło, produkcja stali oraz rolnictwo i przetwórstwo rolne. Komora celna w Koziegłowach kontrolowała cztery trakty wychodzące z rynku wraz przykomórkami w Gniazdowie, Lgocie, Mijaczowie i Rudniku. W 1765 r. komora koziegłowska notowała ożywione dalekosiężne kontakty handlowe głównie ze Śląskiem oraz z Królestwem (eksport i import). Równie żywe były wewnętrzne kontakty z Będzinem oraz z Siewierzem. W 1788 roku miasto liczyło 100 rzemieślników (12 rzeźników, 24 tkaczy, 11 kowali, 13 piekarzy), którzy posiadali możliwość zbytu swych towarów na 12 jarmarkach, wśród nich najważniejszymi były następujące jarmarki: 26 lipca (św. Anny) i 10 sierpnia (św. Wawrzyńca); 14 września (św. Krzyża).

Wytapianie żelaza i produkcja stali posiada w Księstwie Siewierskim bogate tradycje, w tym także związane z długoletnim pobytem w Koziegłowach Walentego Rozdzieńskiego. Na terenie miasta i gminy odnotowano trzy rejony lokalizacji kuźnic (o różnych nazwach), a to: kuźnica Frankowska, (Szwankowska, Stara Kuźnica) w widłach Warty i Bożego Stoku, możliwe, że największa w Księstwie, po Piwońskiej w Siewierzu, posiadająca zakład hutniczy z piecem dymarskim a później wielkim piecem (1753r.), kuźnica Nowy Zarszyn (Przedmiejska, Rzeniszowska), nad potokiem Rzeniszowskim, działająca do połowy XVII wieku; obie kuźnice notowane źródłowo, kuźnica Jurgowska o niepewnej lokalizacji, możliwe w rejonie Osieku.

Dwór położony w północno- zachodniej stronie miasta, nad Sarnim Potokiem, przy drodze prowadzącej do Częstochowy. W mieście i okolicy działały liczne młyny (1668r.) w mieście i jego najbliższej okolicy- na potoku Boży Stok, w kolejności od Wojsławic, były to młyn słodowy, Pasieka, młyn miejski, Pomykacz, Koral (Polan), Smardzowski, Burkacz (też folusz) i Oczko pod kuźnicą (też folusz) oraz młyn Świdnik na Sarnim Stoku.

Wartości kulturowe urbanistyki i architektury:

- układ urbanistyczny - (decyzja PWRN w Katowicach 31.03.1953r.)
- zamek wzniesiony 1409r. (obecnie nieistniejący) w obrębie grodu drewniano-ziemnego, renesansowa przebudowa 1548r. opuszczony po wojnach szwedzkich, najstarszy typ budowli zamku rycerskiego na Jurze,
- kościół parafialny p.w. Bożego Ciała, gotycki, sprzed 1470r. wraz z plebanią XVIII w.,
- kościół św. Barbary sprzed 1679r., powiększony o część dawnego budynku szpitalnego (znacznie przebudowanego),
- kaplice przy drodze do Gniazdowa 1675; trasa DK1 przed Siedlcem Dużym, mariawicka obok Kościoła św. Barbary,
- dwór biskupi z pocz. XVII w., siedziba gen. N. Pankratiewa, przebudowywany, wyburzono jego najstarszą część- obecnie przedszkole,

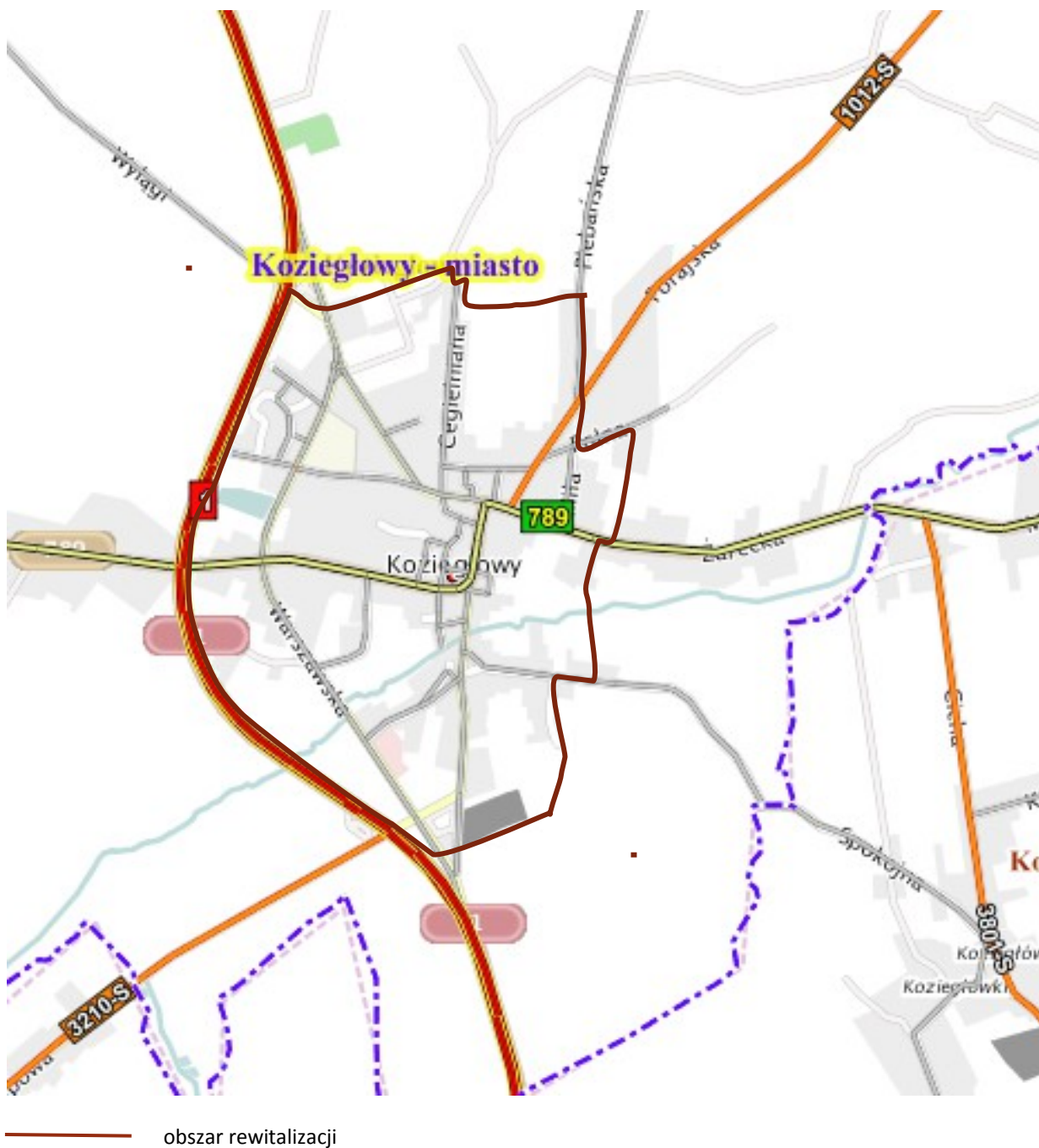

- studnia uliczna po starym browarze przy ul. Świętokrzyskiej,
- zabudowę mieszczańską stanowią murowane lub drewniane domy najczęściej parterowe, na planie prostokąta, o stromych dwuspadowych dachach, kalenicą równoległą do ulicy. Większe mają bramę przejazdową pośrodku, w mniejszych brama mieści się z boku. Pochodzą głównie z XIX i pocz. XX w. Koziegłowy w XVIII w. były miastem drewnianym. W XIX w. powstało też kilka domów murowanych przy rynku. Zachował się parterowy dom nr 4 z boczną bramą i facjatką, datowany na pierwszą połowę XIX w. Skromniej prezentują się domy przy ul. Cichej oraz przy ulicach Łgockiej i 3-maja.

**Identyfikacja
potrzeb
rewitalizacyjnych**

- Zmniejszenie zjawiska depopulacji
- Wzrost udziału liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w liczbie ludności ogółem
- Zmniejszenie udziału osób korzystających z pomocy społecznej
- Zmniejszenie zjawisk patologii i marginalizacji społecznej, w tym: alkoholizmu, niepełnosprawności
- Zmniejszenie poziomu bezrobocia poprzez zapewnienie nowych, atrakcyjnych miejsc pracy dla mieszkańców, jak również promocję samozatrudnienia
- Poprawa dostępu do edukacji, w tym: wychowania przedszkolnego
- Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców
- Zmniejszenie poziomu przestępczości
- Zagospodarowanie, odnowienie i modernizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych oraz obiektów
- Poprawa stanu technicznego tkanki mieszkaniowej, budynków użyteczności publicznej oraz zagospodarowanie pustostanów
- Poprawa dostępności do zasobów mieszkaniowych, w tym wzrost liczby nowych budynków mieszkalnych
- Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego (w tym: ograniczenie niskiej emisji)
- Wyposażenie budynków w infrastrukturę techniczną (m.in. kanalizacyjną) poprzez rozwój infrastruktury technicznej

Rysunek 27. Obszar rewitalizacji w Mieście Koziegłowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.sip.powiatmyszkowski.pl

Rysunek 28. Obszar rewitalizacji w Mieście Koziegłowy - mapa szczegółowa z działkami ewid.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.sip.powiatmyszkowski.pl

Obszar B – Koziegłówki

Powierzchnia obszaru	6,82 km²
Liczba ludności	888 osób
Granice obszaru	Granice obszaru stanowią granice obrębu ewidencyjnego / sołectwa: Koziegłówki
Opis obszaru	<p>Koziegłówki (Koziegłowy Stare) są miejscowością o dawnym, jeszcze przedlokacyjnym pochodzeniu z XI w. Straciły one swe znaczenie na rzecz Koziegłów już w średniowieczu. Można tu snuć analogię między osadą św. Jana a Siewierzem, z tą różnicą, że Koziegłówki nie zniknęły jako osada. Prawdopodobnie Koziegłówki również zmniejszyły swój obszar zabudowy w stosunku do obszaru wykazywanego na mapie kwatermistrzowskiej. Stan zachowania przekształcenia pierwotnego układu jest znaczny. Prawdopodobnie trójkątny plac na którym wybudowano kościół, wraz z wylotowymi drogami, jest jedynym stabilnym jego elementem. Na mapie austriackiej pierwotna lokalizacja kościoła (prawdopodobnie drewnianego) znajdowała się w rejonie istniejącej plebanii. Koziegłówki są przykładem osady, która trwale straciła swoje pierwotne znaczenie w sieci osadniczej. Koziegłówki były osadą należąca do baronatu koziegłowskiego, siedziba gminy w drugiej połowie XIX w., Parafia p.w. św. Mikołaja i Wojciecha (1325r.)- kościół murowany 1440r. a przebudowany 1659r. Nowy zespół sakralny tworzą: kościół wzniesiony w latach 1903-1908, plebania z końca XIX w. oraz XVIII-wieczne ogrodzenie.</p> <p>Układ przestrzenny miejscowości posiada cechy miejskie: rynek, jako jedyny wśród osad w gminie, poza Koziegłowami.</p> <p>Wartości kulturowe urbanistyki i architektury:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dawny układ urbanistyczny, • kościół parafialny p.w. św. Antoniego 1908r., plebania XIX w. ogrodzenie murowane 1603, 1763r.
Identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zjawiska depopulacji • Wzrost udziału liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w liczbie ludności ogółem • Zmniejszenie udziału osób korzystających z pomocy społecznej • Zmniejszenie zjawisk patologii i marginalizacji społecznej, w tym: ubóstwa, niepełnosprawności • Poprawa aktywności społecznej mieszkańców • Zmniejszenie poziomu bezrobocia poprzez zapewnienie nowych, atrakcyjnych miejsc pracy dla mieszkańców, jak również promocję samozatrudnienia • Poprawa dostępu do edukacji, w tym: wychowania przedszkolnego • Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców • Zmniejszenie poziomu przestępczości • Poprawa dostępu do placówek handlu i usług • Wzrost poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców • Zagospodarowanie, odnowienie i modernizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych oraz obiektów • Poprawa stanu technicznego tkanki mieszkaniowej, budynków użyteczności publicznej oraz zagospodarowanie pustostanów • Poprawa dostępności do zasobów mieszkaniowych, w tym wzrost liczby nowych budynków mieszkalnych • Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego (w tym: ograniczenie niskiej emisji) • Wyposażenie budynków w infrastrukturę techniczną (m.in. kanalizacyjną) poprzez rozwój infrastruktury technicznej

Obszar C – Pińczyce

Powierzchnia obszaru	10,74 km²
Liczba ludności	960 osób
Granice obszaru	Granice obszaru stanowią granice obrębu ewidencyjnego / sołectwa: Pińczyce
Opis obszaru	<p>Pińczyce były wsią szlachecką na prawie niemieckim - 1415r.; folwark rycerski – 1519r.; dwór i dworska kaplica św. Michała Archanioła z prawem mszy, stare lipy - parafia 1903r. (wraz z Hutą Starą i Koclinem). Wieś istnieje nieprzerwanie na obecnie zajmowanym obszarze. Pińczyce stanowiły wieś gminną przed 1840r.; również gmina przed reformą administracyjną z 1975r. Wartości kulturowe urbanistyki i architektury: układ przestrzenny wsi, kaplica p.w. św. Michała Archanioła 1784, kamienna, obecnie kościół parafialny, zespół pałacowy - pałac oraz plebania - osiemnastowieczne, przebudowane w XIX w, ogrodzenie cmentarne z dwoma basztami- murowane XIXw.</p> <p>Na terenie miejscowości zlokalizowane są zdegradowane obiekty po kółkach rolniczych (popegeerowskie).</p>
Identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zjawiska depopulacji mieszkańców • Wzrost udziału liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w liczbie ludności ogółem • Zmniejszenie udziału osób korzystających z pomocy społecznej • Zmniejszenie zjawisk patologii i marginalizacji społecznej, w tym: alkoholizmu, niepełnosprawności • Zmniejszenie poziomu bezrobocia poprzez zapewnienie nowych, atrakcyjnych miejsc pracy dla mieszkańców • Poprawa dostępu do edukacji, w tym: wychowania przedszkolnego • Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców • Zmniejszenie poziomu przestępczości • Zagospodarowanie, odnowienie i modernizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych oraz obiektów • Poprawa stanu technicznego tkanki mieszkaniowej, budynków użyteczności publicznej oraz zagospodarowanie pustostanów • Poprawa dostępności do zasobów mieszkaniowych, w tym wzrost liczby nowych budynków mieszkalnych • Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego (w tym: ograniczenie niskiej emisji) • Wyposażenie budynków w infrastrukturę techniczną (m.in. kanalizacyjną) poprzez rozwój infrastruktury technicznej

Rysunek 30. Obszar rewitalizacji w miejscowości Pińczyce

— obszar rewitalizacji w granicach administracyjnych sołectwa Pińczyce

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.sip.powiatmyszkowski.pl

PODSUMOWANIE DLA OBSZARÓW

Obszar	Liczba osób na obszarze rewital.*	Liczba ludności w gminie ogółem*	Udział osób w liczbie ludności gminy ogółem	powierzchnia gminy ogółem w km2	Powierzchnia obszaru rewital. w km2	Udział w powierzchni gminy ogółem w %
A - Koziegłowy	1495	14326	10,5%	160	1,85	1,2%
B - Koziegłowski	888		6,2%		6,82	4,3%
C - Pińczyce	960		6,7%		10,74	6,7%
RAZEM	3343		23,4% < 30%		19,41	12,1% < 20%

* wg danych za 31.12.2014r.

Obszary rewitalizacji ogółem nie obejmują terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

7. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Obszar A - Koziegłowy

Obszar Miasta Koziegłowy jest obszarem, który został uzdrowiony i ożywiony społecznie, gospodarczo, kulturowo oraz przestrzennie, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, walorów środowiskowych i dziedzictwa kulturowego. Jest miejsce, z reprezentacyjnymi przestrzeniami publicznymi w obrębie Rynku, Pałacu Biskupów oraz zabytkowego Kościoła p.w. Św. Marii Magdaleny. Obszar stał się atrakcyjny dla mieszkańców pod względem zamieszkania, odpoczynku i prowadzenia działalności gospodarczej, jak również dla turystów - w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów. Ożywia się przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna, pojawiają się nowe nowoczesne punkty usługowe, miejsca rekreacji, odnowione obiekty dziedzictwa kulturowego oraz użyteczności publicznej - zaspokajające potrzeby użytkowników i tworzące nowe miejsca pracy. Poprawił się poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz zmniejszyła degradacja środowiska. Została wzmocniona spójność i zniwelowane wykluczenie i patologie społeczne, zmniejszył się poziom przestępczości zwiększyło się zatrudnienie wśród mieszkańców, a tym samym spadł poziom bezrobocia. Nastąpiła również poprawa aktywności społecznej i gospodarczej oraz wzrost inicjatyw lokalnych, zarówno wśród osób zamieszkujących niniejszy obszar, jak również zdegradowane obszary w miejscowości Koziegłówki i Pińczyce.

Obszar B - Koziegłówki

Obszar miejscowości Koziegłówki jest obszarem, który został uzdrowiony i ożywiony społecznie, gospodarczo, kulturowo oraz przestrzennie, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, walorów środowiskowych i dziedzictwa kulturowego. Jest miejsce, z reprezentacyjną przestrzenią publiczną w obrębie zabytkowego Kościoła p.w. Św. Antoniego. Obszar stał się atrakcyjny dla mieszkańców pod względem zamieszkania, odpoczynku i prowadzenia działalności gospodarczej, jak również dla turystów - w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów. Ożywia się przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna. Zwiększa się dostęp do punktów usługowych i handlowych, jak również nowych podmiotów gospodarczych - tworzących nowe miejsca pracy. Poprawił się poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz zmniejszyła degradacja środowiska. Została wzmocniona spójność i zniwelowane ubóstwo, wykluczenie społeczne i patologie społeczne, zwiększyło się zatrudnienie wśród mieszkańców, a tym samym spadł poziom bezrobocia. Nastąpiła również poprawa aktywności społecznej i gospodarczej oraz wzrost inicjatyw lokalnych.

Obszar C – Pińczyce

Obszar miejscowości Pińczyce jest obszarem, który został uzdrowiony i ożywiony społecznie, gospodarczo, kulturowo oraz przestrzennie, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, walorów środowiskowych i dziedzictwa kulturowego. Obszar stał się atrakcyjny dla mieszkańców pod względem zamieszkania, odpoczynku i prowadzenia działalności gospodarczej, jak również dla turystów - w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów. Ożywia się przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna, zostały odnowione obiekty użyteczności publicznej - zaspokajające potrzeby użytkowników. Zwiększa się dostęp do punktów usługowych i handlowych, jak również nowych podmiotów gospodarczych - tworzących nowe miejsca pracy. Poprawił się poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz zmniejszyła degradacja środowiska. Została wzmocniona spójność i zniwelowane ubóstwo, wykluczenie i patologie społeczne. Zmniejszył się poziom przestępczości. Zwiększyło się zatrudnienie wśród mieszkańców, a tym samym spadł poziom bezrobocia. Nastąpiła również poprawa aktywności społecznej i gospodarczej oraz wzrost inicjatyw lokalnych.

8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Cel nadrzędny (dla wszystkich obszarów):

Poprawa warunków rozwoju, spójności i ożywienie obszaru zdegradowanego w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym oraz kreowanie jego pozytywnego wizerunku.

Cele strategiczne rewitalizacji (dla wszystkich obszarów):

1. Wzmocnienie wielofunkcyjnej i reprezentacyjnej przestrzeni miejskiej o funkcji społecznej, gospodarczej, kulturalnej, rekreacyjnej

2. Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego, walka z marginalizacją i zmniejszenie przestępczości poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską, poprawę wykształcenia i zatrudnienia mieszkańców

3. Podniesienie poziomu przedsiębiorczości i atrakcyjności turystycznej obszaru

Kierunki działań:

1.1. Zagospodarowanie zdegradowanych, niewykorzystanych przestrzeni publicznych oraz nadanie im nowych funkcji (obszar A, B, C)
 1.2. Poprawa jakości usług publicznych poprzez modernizację obiektów komunalnych (obszar A, C)
 1.3. Poprawa warunków zamieszkania, w tym stanu technicznego budynków, wyposażenia w infrastrukturę oraz ich otoczenia (obszar A, B, C)
 1.4. Rewaloryzacja obiektów dziedzictwa kulturowego (obszar A, B)
 1.5. Podniesienie dostępności komunikacyjnej (obszar A)
 1.6. Organizacja imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dla mieszkańców i turystów (obszar A, B, C)

2.1. Kompleksowe działania podmiotów publicznych na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców oraz spójności obszaru (obszar A, B, C)
 2.2. Stworzenie możliwości do reorientacji zawodowej oraz przekwalifikowania osób bezrobotnych oraz aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy (obszar A, B, C)
 2.3. Poprawa jakości i wprowadzenie zróżnicowanej oferty kulturalnej wzrost aktywności społecznej mieszkańców poprzez kulturę (obszar B, C)
 2.4. Zmniejszenie poziomu ubóstwa, marginalizacji i patologii społecznych poprzez realizację programów dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (obszar A, B, C)
 2.5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego dążącego do zmniejszenia poziomu przestępczości (obszar A, C)
 2.6. Wzrost poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii przez mieszkańców oraz wdrożenie proekologicznych rozwiązań w różnych dziedzinach życia (obszar A, B, C)
 2.7. Poprawa dostępności do oferty edukacyjnej oraz wychowania przedszkolnego (obszar A i C)

3.1. Stworzenie warunków do rozwoju i promocja przedsiębiorczości lokalnej (obszar A, B, C)
 3.2. Promocja lokalnych wyrobów oraz firm (obszar A, B, C)
 3.3. Stymulowanie i wspieranie samozatrudnienia wśród mieszkańców (obszar A, B, C)
 3.4. Promocja gminy wśród potencjalnych turystów i kreowanie jej pozytywnego wizerunku (obszar A, B, C)

9. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Po wyznaczeniu celów procesu rewitalizacji w powyższym rozdziale, przystąpiono do identyfikacji sposobów ich rozwiązania.

Podstawową jednostką dla rozwiązania problemu i osiągnięcia danego celu jest projekt. Projekt to działanie realnie zaplanowane, celujące w dokładnie zdiagnozowany problem, popierane przez interesariuszy obszaru zdegradowanego, charakteryzujące się jasno określonym, realnym i mierzalnym celem, o określonym terminie realizacji, zapewnionych źródłach finansowania i wyznaczonych do realizacji podmiotach.

Wykaz projektów stanowi załącznik nr 1 do dokumentu. Natomiast opis projektów podstawowych zawarto w załączniku nr 2. Karty projektów.

Załącznik nr 1 stanowi listę planowanych, zarówno podstawowych projektów w ramach Programu. W załączniku ujęto również pozostałe rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych (uzupełniające) realizujące kierunki działań, mające na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.

(zgodnie z opisem w rozdziale 10). W załączniku nr 2 na kartach projektów zamieszczono przedsięwzięcia podstawowe wraz z ich opisami zawierającymi, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.

10. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową

Lista uzupełniających projektów, do projektów rewitalizacyjnych, została zamieszczona w załączniku 1 do niniejszego dokumentu.

Przedsięwzięcia uzupełniające są istotne z punktu widzenia Gminy i Miasta Koziegłowy oraz rewitalizacji terenów zdegradowanych.

Do pozostałych przedsięwzięć do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji można zaliczyć, m.in.:

- Projekty infrastrukturalne (z zakresu termomodernizacji, montażu odnawialnych źródeł energii i energooszczędnego oświetlenia) dotyczące poprawy jakości środowiska naturalnego, w tym redukcji emisji zanieczyszczeń do atmosfery, zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło budynków (m.in. na energię końcową i pierwotną), wzrost produkcji energii z OZE. Projekty wpłyną na poprawę warunków życia ludności, w tym zmniejszenie ryzyka chorób związanych z zanieczyszczeniem środowiska, kosztów ogrzewania, podniesienie estetyki budynków,
- Projekty infrastrukturalne dotyczące dalszej rewitalizacji rynku w Koziegłowach wraz z przyległym terenem dot. przebudowy/modernizacji infrastruktury drogowej i budowy publicznej toalety, przyczyniające się do podniesienia estetyki i ładu przestrzennego, poprawiające warunki życia mieszkańców, wprowadzające udogodnienia dla przedsiębiorców, czy turystów,
- Projekty edukacyjne infrastrukturalne i społeczne z zakresu poprawy jakości i dostępu do wychowania przedszkolnego m.in. w Koziegłowach i Pińcyczach, poprzez utworzenie nowych miejsc w przedszkolach dla dzieci w wieku 3-4 lat oraz organizację dodatkowych zajęć,
- Stała praca socjalna w ramach działalności Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z mieszkańcami będącymi klientami pomocy społecznej pozostających w trudnej sytuacji życiowej, mająca na celu poprawę jakości ich życia;
- Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu z obszaru województwa śląskiego mająca na celu wsparcie lokalnej przedsiębiorczości, w tym prowadzenie działalności w zakresie doradztwa i szkolenia, zwłaszcza dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, jak również dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą, m.in. z Funduszem Górnośląskim;
- Promocja walorów dziedzictwa kulturowego i walorów krajobrazowych na obszarach rewitalizacji – realizacja działań podnoszących świadomość mieszkańców, m.in. w zakresie tożsamości lokalnej oraz edukacji ekologicznej,
- Realizacja wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, sportowych mających na celu integrację lokalnej społeczności, przede wszystkim w ramach działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Promocji Kultury w Koziegłowach, czy Bibliotekę Publiczną.

Powyższe działania wpisują się w Lokalny Program Rewitalizacji ze względu na realizację celów programu oraz odpowiedzi na zidentyfikowane problemy. Przedsięwzięcia wpływają na eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na danym obszarze zdegradowanym.

11. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Komplementarność jest jednym z ważnych aspektów Lokalnego Programu Rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować może lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację, jak również osiągnięciem zakładanych celów i efektów.

Lokalny Program Rewitalizacji oraz projekty wykazują się:

- **Komplementarnością przestrzenną**, która została zapewniona dzięki skupieniu projektów wybranych do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji zostały wyznaczone po przeprowadzeniu dogłębnej analizy wskaźnikowej, jak również przy zasięgnięciu opinii przedstawicieli zainteresowanych środowisk oraz samych mieszkańców Gminy i Miasta Koziegłowy – w ramach konsultacji społecznych. W związku z tym, zaproponowane przedsięwzięcia mają wpływ na niwelację sytuacji kryzysowej. Wszystkie projekty skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane oraz odpowiadają na zidentyfikowane problemy. Jednocześnie podstawowe projekty rewitalizacyjne (inwestycyjne i społeczne) realizowane na poszczególnych obszarach mają oddziaływanie na pozostałe obszary, m.in. poprzez możliwość objęcia nimi grup docelowych. Projekt rewitalizacyjny podstawowy (inwestycyjny i „miękki”) realizowany przez Gminę Koziegłowy na obszarze A ma oddziaływanie na zdefiniowane obszary B i C.
- **Komplementarnością problemową**, ze względu na to, iż projekty rewitalizacyjne, będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszary zdegradowane we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, środowiskowym, kulturowym, technicznym). Ponadto, zadania infrastrukturalne realizowane na danym obszarze zakładają prowadzenie również działań o charakterze społecznym oraz wykorzystania infrastruktury objętej tymi zadaniami. Przedsięwzięcia polegające na rozwoju i poprawie infrastruktury technicznej (m.in. w zakresie termomodernizacji, OZE) nie tylko służą poprawie warunków i jakości życia mieszkańców, ale przyczyniają się do zwiększeniu ład przestrzennego oraz pozytywnie wpływają na jakość środowiska naturalnego. Jednocześnie oddziałują na poprawę warunków życia mieszkańców. Co oznacza, że rewitalizacja będzie miała kompleksowy charakter;
- **Komplementarnością proceduralno-instytucjonalną** dotyczącą takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwolił na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu osadzono system zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez gminę ogólnym systemie zarządzania. Jednostką koordynującą proces rewitalizacji na terenie gminy, w tym przygotowanie i wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji jest operator: Gmina i Koziegłowy, a w jej imieniu: Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy. Operator jest w stanie dotrzeć do partnerów procesu rewitalizacji i posiada realne możliwości wpływania na sytuację na obszarze zdegradowanym, w tym zwłaszcza prawo głosu we wszystkich sprawach tego obszaru dotyczących. Jednocześnie koordynuje przygotowanie i opiniowanie projektów uchwał Rady Gminy i Miasta Koziegłowy oraz ewentualnych Zarządzeń Burmistrza odnoszących się do danego obszaru rewitalizowanego. W ramach wdrażania założeń programu rewitalizacji zostanie powołany zespół ds. rewitalizacji. Określenie sposobu zarządzania i wdrażania opisane zostało w dalszym rozdziale;
- **Komplementarnością międzyokresową** – samorząd gminy posiadał Lokalny Program Rewitalizacji w okresie programowania 2007-2013 i zrealizował 2 projekty z zakresu: rewitalizacji rynku w Koziegłowach i Pałacu Biskupów. Planowane przedsięwzięcia w ramach Programu stanowią kontynuację zakończonych przedsięwzięć w poprzedniej perspektywie.

Niniejszy dokument został opracowany w oparciu o wnioski i doświadczenia z poprzedniej perspektywy programowania i wdrażania projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013. Szczegółowy opis zawarto w rozdziale 3.

- **Komplementarnością źródeł finansowania**, w kontekście polityki spójności 2014-2020 - projekty rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków m.in. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego - z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach EFS i EFRR jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszarów zdegradowanych. Jednocześnie koordynacja środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych jest konieczna dla realizacji zasady dodatkowości środków UE. Dokument uwzględnia komplementarność finansową oznaczającą zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądaných zmian. Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków europejskich, w tym: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Zaplanowane inwestycje nie są nastawione jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, czy skupione tylko na działaniach remontowych i modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze zdegradowanym. Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Projekty inwestycyjne oraz społeczne tzw. "miękkie" są wzajemnie powiązane, jak również charakteryzują się synergią. Podczas przygotowania dokumentu zastosowano zasadę koncentracji: terytorialnej i tematycznej.

Lokalny Program Rewitalizacji charakteryzuje również **koncentracja terytorialna**. Co oznacza, że działania rewitalizacyjne skierowane są ku pewnemu, określoneму dzięki diagnozie, obszarowi. LPR został skierowany do obszarów najbardziej potrzebujących pomocy, gdzie koncentracja problemów jest największa, w tym zdegradowanych. Natomiast **koncentracja tematyczna** polega na realizacji działań w ramach LPR skupiających się na rozwiązaniu problemów, które wg diagnozy najbardziej szkodzą obszarowi problemowemu.

Koncentracja interwencji i potrzeba hierarchizacji potrzeb powoduje, że LPR dotyczy obszarów zdegradowanych w gminie, tj. tych, gdzie skala problemów i zjawisk kryzysowych jest największa.

Podsumowując, przyjęte działania rewitalizacyjne skierowane są na określone i zidentyfikowane dzięki diagnozie obszary zdegradowane, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi oraz możliwości finansowania rewitalizacji.

12. Indykatywne ramy finansowe

Do głównych, potencjalnych źródeł finansowania projektów / przedsięwzięć w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji można zaliczyć środki finansowe przede wszystkim:

- Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych, m.in.:
    - budżetu gminy (środki własne Gminy Koziegłowy),
  - Pochodzące ze źródeł prywatnych;
  - Pochodzące z funduszy Unii Europejskiej:
    - Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
    - Europejskiego Funduszu Społecznego,
- m.in. w ramach: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020,

Plan finansowy LPR zamieszczono w załączniku nr 1.

13. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest nieodłącznym elementem procesu rewitalizacji i stanowi fundament wszelkich działań na każdym etapie tego procesu. Udział wszystkich interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym: tworzeniu dokumentu można określić jako szeroki i wystarczający, poczynając od informacji o działaniach władz lokalnych, poprzez współdziałanie w podejmowaniu decyzji o kierunkach interwencji aż po aktywne uczestnictwo w projektach. Duży wkład w przygotowaniu oraz wdrażaniu programu ma zarówno społeczność lokalna, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, jak i inni interesariusze obszarów zdegradowanych.

Partycypacja społeczna w tworzeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji miała miejsce na etapie: diagnozy sytuacji kryzysowej na obszarach zdegradowanych, jak również na etapie identyfikacji możliwych rozwiązań (identyfikacja głównych problemów, propozycja działań rewitalizacyjnych).

Jednocześnie nastąpił czynny wkład społeczności lokalnej przy wdrażaniu i utrzymaniu przyjętych założeń.

Drabina partycypacyjna – nawiązanie kontaktu z interesariuszami:

- Informowanie:
  - strona internetowa Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy,
  - Referat Promocji i Rozwoju w Urzędzie Gminy i Miasta Koziegłowy,
  - spotkania z interesariuszami,
  - warsztaty.
- Konsultowanie (ankiety, badania, spotkania i uzgodnienia):
  - strona internetowa Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy,
  - indywidualne spotkania i wywiady z pracownikami Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy, gminnych jednostek organizacyjnych, itp.
  - indywidualne spotkania z interesariuszami, w tym z potencjalnymi projektodawcami,
  - wyłożenie projektu do publicznego wglądu wraz z możliwością wnoszenia uwag i propozycji projektów.
- Aktywne uczestnictwo zainteresowanych stron:
  - indywidualne spotkania z interesariuszami, w tym z potencjalnymi projektodawcami.

Rysunek 31. Partycypacja społeczna w trakcie tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Harmonogram prac nad Programem – z uwzględnieniem konsultacji społecznych:

1. **Konsultacje społeczne – ankietyzacja:** lipiec – sierpień 2015r. – przeprowadzenie ankietyzacji wśród mieszkańców w zakresie pogłębionej analizy obszarów zdegradowanych, w tym identyfikacji problemów - informacja wraz z ankietą na stronie internetowej Gminy i Miasta Koziegłowy oraz w w Urzędzie Gminy i Miasta Koziegłowy, gminnych jednostkach oganizacyjnych, liczba oddanych ankiet: 57 sztuk;

Przeprowadzenie badań ilościowych, indywidualnych spotkań, konsultacji, wywiadów, wrzesień 2015r. – maj 2016r. m.in. z interesariuszami, czy instytucjami publicznymi tj.

- Urząd Gminy i Miasta w Koziegłowach, m.in. Referat Promocji i Rozowju,
- Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie,
- Powiatowa Komenda Policji w Myszkowie,
- Organizacje pozarządowe, kościoły, przedsiębiorcy,

2. **Warsztaty z interesariuszami** (w tym: przedstawicielami organizacji pozarządowych, sektora biznesu, kościołów i związków wyznaniowych, jednostek oświatowych i naukowych) w ramach konsultacji społecznych, w dniu 04.05.2016 r. w Urzędzie Gminy i Miasta Koziegłowy (wraz z możliwością zgłaszania projektów rewitalizacyjnych).

We wskazanym terminie, interesariusze zgłaszali do Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy (zarówno osobiście, jak i telefonicznie) potrzeby w zakresie zmniejszenia problemów na obszarach zdegradowanych, przy wykorzystaniu współfinansowania ze środków Unii Europejskiej. Jednocześnie Burmistrz Gminy i Miasta Koziegłowy skonsultował potrzeby rewitalizacji przestrzeni w szczególności: budowy szaletu miejskiego w miejscowości Koziegłowy i Koziegłówki, zagospodarowania przestrzeni wokół Pałacu Biskupów łącznie z jego rozbudową o ogród zimowy oraz przebudowy ciągów-pieszo jezdnych w okolicach kościoła św. Marii Magdaleny w Koziegłowach wraz z realizacją działań w kierunku przeciwdziałaniu problemów (projekty społeczne). Podczas konsultacji doprecyzowane zostały karty projektów (zarówno infrastrukturalnych jak i społecznych) przedłożone przez Parafie Rzymskokatolickie z Koziegłów i Koziegłówek.

3. **Konsultacje społeczne projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji** – czerwiec - lipiec 2016r. – wyłożenie do publicznego wglądu wraz z przedłożeniem do zaopiniowania przez Radnych Gminy i Miasta Koziegłowy.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 62/2016 z dnia 23 czerwca 2016 r. Burmistrza Gminy i Miasta Koziegłowy została ogłoszona możliwość wniesienia uwag dotyczących projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Koziegłowy do 2020 roku. Czas na wyrażenie opinii trwał od 27.06.2016r. do 15.07.2016r. Celem konsultacji było wyrażenie opinii, propozycji interesariuszy (w tym: mieszkańców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, sektora biznesu, kościołów i związków wyznaniowych, jednostek oświatowych i naukowych) w sprawie projektu uchwały Rady Gminy i Miasta Koziegłowy dot. przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Koziegłowy do 2020 roku. We wskazanym terminie nie zostały zgłoszone do Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy żadne uwagi ani propozycje.

Dnia 21 lipca 2016r. na posiedzeniu komisji Rady Gminy i Miasta Koziegłowy został zaprezentowany projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji do 2020r. Radni nie wnieśli uwag do projektu (Protokół Nr 8/2016 w załączeniu).

4. **Konsultacje społeczne przeprowadzone w formie warsztatów** – wrzesień 2016r.

W terminie od 12.09.2016r. do 28.09.2016r. zostały przeprowadzone konsultacje w formie warsztatów niezbędne do podsumowania poczynionych prac nad projektem Lokalnego Programu Rewitalizacji i wniesienia ewentualnych końcowych uwag do opracowanych założeń projektu.

W tym celu, w ramach programu: „Śląskie programy rewitalizacji – wsparcie dla gmin” finansowanego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, Osi Priorytetowej 3 Potencjał beneficjentów funduszy europejskich, Działania 3.1 Skuteczni beneficjenci, grupa ekspercka powołana z pracowników UGiM Koziegłowy pracująca nad tworzeniem i późniejszą realizacją programu odbyła wysokiej jakości szkolenie zorganizowane przez firmę zewnętrzną oraz wizytę studyjną w mieście biorącym udział w konkursie pod tytułem: „Modelowa rewitalizacja miast” ogłoszonym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. Wizyta ta umożliwiła wymianę doświadczeń pomiędzy miastami, w szczególności w zakresie realizacji inwestycji i wdrażania programu.

W wyniku konsultacji warsztatowych przeprowadzonych z Proboszczem Parafii Świętego Michała Archanioła w Pińczycach zauważono konieczność rewitalizacji zabytkowego kościoła dworskiego Bontanich i przyległego do niego dworku. Wynikiem powstałych uwag jest stworzenie karty projektu: „Rewitalizacja zabytkowego kościoła i dworku (obecnie plebanii) parafii p.w. Św. Michała Archanioła w Pińczycach wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia”. Ponadto konieczne jest podjęcie inicjatyw edukacyjnych i kulturalnych w miejscowości Pińczycy, co zostało uszczegółowione w karcie pod tytułem: „Działania edukacyjne w Pińczycach”. Karty, o których mowa przedłożył Proboszcz Tadeusz Mikołajczyk w piśmie do Burmistrza Gminy i Miasta Koziegłowy z dnia: 20.09.2016. Dokumenty, zostały pozytywnie zaakceptowane i wniesione do aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Podsumowując: Partnerami w procesie rewitalizacji są zarówno mieszkańcy, jak i podmioty prywatne, zarówno nastawione na zysk, jak i *non-profit*. Mogą one podejmować przedsięwzięcia, których elementem jest poprawa stanu lokali, budynków oraz ich otoczenia (m.in. roboty termomodernizacyjne), wyposażenie w infrastrukturę techniczną, remonty, jak również działania w zakresie: aktywizacji społecznej i gospodarczej mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym, promocja kultury, m.in. realizowane przez organizacje pozarządowe. Realizacja założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji jest skuteczna dzięki szerokiej partycypacji społecznej. Współpraca z wieloma partnerami nakłada na operatora rewitalizacji szereg obowiązków. Podstawowym jest informowanie partnerów o wszystkich istotnych dla nich aspektach procesu rewitalizacji. Następnym krokiem jest konsultacja planowanych działań i wspólne wdrażanie, tj. opracowanie koncepcji, akceptowanie rozwiązań i realizowanie projektów rewitalizacji.

Uczestnictwo w procesie rewitalizacji ze strony partnerów jest w pełni dobrowolne – co gwarantuje realizację projektów w sposób zaangażowany.

Władza samorządowa, zgodnie z definicją rewitalizacji, jest podmiotem odpowiedzialnym za cały proces. Z uwagi na swoje zadania i możliwości oraz zdobyte już doświadczenia, jest inicjatorem całego procesu, starając się zaangażować w niego lokalnych partnerów.

14. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

14.1. Operator rewitalizacji, jego kompetencje, zadania i odpowiedzialność

Operatorem rewitalizacji, czyli jednostką koordynującą proces rewitalizacji na terenie gminy, w tym przygotowanie i wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji, jest Gmina i Miasto Koziegłowy, a w jej imieniu Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy.

Operator jest głównym inicjatorem i koordynatorem procesów rewitalizacji, ze względu na zakres zadań własnych gminy, który obejmuje m.in.: sprawy ładu przestrzennego, gminnego budownictwa mieszkaniowego, pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, kultury, ochrony środowiska, czy infrastruktury.

Nadzór z ramienia samorządu będzie prowadził Burmistrz Gminy i Miasta Koziegłowy, natomiast nadzór merytoryczny i koordynację: Referat Promocji i Rozwoju Urzędu Gminy i Miasta, przy współpracy z:

- Referatem Finansów i Podatków i Skarbnikiem Gminy (zapewnienie środków z budżetu gminy na realizację inwestycji, rozliczenie finansowe),
- Referatem Gospodarki Komunalnej (realizacja projektów infrastrukturalnych),
- Referat Gospodarki Gruntami, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska (ustalenie i regulacja stanu prawnego nieruchomości, postępowanie z zakresu oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć realizowanych w ramach LPR),
- Samodzielne stanowisko ds. Kultury, Ochrony Zdrowia i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi (współpraca z interesariuszami zewnętrznymi – organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych),
- Gminno - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (realizacja projektów społecznych),
- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Promocji Kultury (realizacja wydarzeń kulturalnych),
- Zakładem Usług Komunalnych (zarządzanie i utrzymanie infrastruktury),
- Jednostkami oświatowymi (realizacja projektów społecznych).

Jednocześnie Operator będzie współpracował z interesariuszami, m.in. organizacjami pozarządowymi, partnerami gospodarczymi - w zakresie ujęcia projektów LPR, wsparcia oraz monitoringu wskaźników osiągnięcia celów.

Operator dysponuje odpowiednim personelem do wdrażania założeń LPR. Dodatkowo operator jest w stanie dotrzeć do partnerów procesu rewitalizacji i posiada realne możliwości wpływania na sytuację na obszarze zdegradowanym, w tym zwłaszcza prawo głosu we wszystkich sprawach tego obszaru dotyczących. Jednocześnie koordynuje przygotowanie i opiniowanie projektów uchwał Rady Gminy i Miasta oraz zarządzeń Burmistrza.

W celu prawidłowego wdrożenia założeń dokumentu konieczna jest realizacja konkretnych przedsięwzięć. Aby usprawnić realizację zawartych w dokumencie działań i osiągnięcia zakładanych celów, budżet gminy powinien zostać podporządkowany celom. Natomiast organizacja wykonania działań powierzona poszczególnym jednostkom samorządu według ich kompetencji, m.in. odpowiednim komórkom w Urzędzie lub samorządowym jednostkom organizacyjnym. Zadania o charakterze bardziej złożonym, wymagające współpracy z podmiotami zewnętrznymi, a także o charakterze ponadlokalnym, będą realizowane w formie partnerstwa podmiotów publicznych różnych szczebli.

Realizacja działań rewitalizacyjnych jest wyzwaniem, nie tylko dla władz samorządowych, lecz również dla wszystkich pozostałych podmiotów funkcjonujących w gminie, m.in.: organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych oraz samych mieszkańców. Gmina jest również integralną częścią większej przestrzeni terytorialnej (powiatu, regionu, kraju, Unii Europejskiej), dlatego też komplementarnych działań oraz źródeł finansowania realizacji Strategii, należy poszukiwać także na szczeblach wyższych (np. fundusze Unii Europejskiej).

Główne zadania operatora to:

- koordynowanie procesów rewitalizacji na terenie gminy,
- długoterminowe prognozowanie budżetu gminy, w tym: opracowanie i aktualizacja Wieloletniej Prognozy Finansowej, z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, wprowadzenie procesu hierarchizacji przedsięwzięć,
- przygotowanie oraz realizacja projektów, w tym zadań inwestycyjnych oraz tzw. projektów „miękkich” (przygotowanie założeń, dokumentacji, pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania),
- współpraca z interesariuszami i partnerami Programu, w tym: z organizacjami pozarządowymi,
- monitoring realizacji projektów i ich zakładanych efektów (produktów, rezultatów),
- aktualizacja Strategii Rozwoju, w tym: współpraca i prowadzenie konsultacji społecznych z podmiotami lokalnymi w zakresie planowanych zmian,
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

Rada Gminy i Miasta Koziegłowy jako organ przyjmujący Lokalny Program Rewitalizacji w formie uchwały, nadzoruje jego realizację oraz osiągnięte efekty.

Realizacja założeń Programu leży w gestii operatora, czyli: władz samorządowych. Podobnie jednak jak w fazie diagnozy i programowania, uspołecznienie procesów związanych z jej realizacją jest kluczowym czynnikiem, który przyczyniał się będzie do sukcesu.

14.2. Przejrzystość i odpowiedzialność publiczna za wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji

Dla skuteczności procesu rewitalizacji nieodzowna jest partycypacja i akceptacja społeczna. Podstawowym warunkiem jej osiągnięcia jest informowanie społeczeństwa o prowadzonych pracach.

Do stosowanych form przekazu można zaliczyć:

- tablica ogłoszeń w Urzędzie Gminy i Miasta Koziegłowy i informacja w Referacie Promocji i Rozwoju w Urzędzie Gminy i Miasta Koziegłowy
- strona internetowa gminy: www.kozieglowy.pl
- biuletyn informacji publicznej: www.kozieglowy.bip.net.pl

W ramach realizacji procesu rewitalizacji będzie zachowana zasada przejrzystości i odpowiedzialności publicznej.

14.3. Okresowa i nadzwyczajna aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji – system wprowadzania modyfikacji

Proces rewitalizacji, jako rozciągnięty w czasie, podlegać będzie wpływowi czynników zewnętrznych oraz konsumować będzie efekty działań podjętych na wcześniejszych etapach jego wdrażania.

Jeśli nastąpią przesłanki do aktualizacji, wówczas będzie ona dokonywana co najmniej raz w roku. Natomiast w przypadku nagłych zmian w otoczeniu wpływających na zapisy Programu konieczna będzie natychmiastowa zmiana dokumentu.

Dla przejrzystości LPR dla wszystkich zaangażowanych partnerów oraz instytucji zmiany w uchwale Rady Gminy i Miasta zostaną zasygnalizowane w odpowiednim załączniku do uchwały zmieniającej w postaci rejestru zmian. Zmiany mogą również dotyczyć uwzględnienia nowych projektów oraz dodatkowych partnerów chcących dołączyć do Programu na późniejszym etapie.

Aktualizacja programu rewitalizacji przeprowadzana jest we współdziałaniu interesariuszami i potencjalnymi beneficjentami - z zachowaniem zasad partycypacji oraz uwzględnieniem wyników wykonanych analiz i przeprowadzonych naborów projektów rewitalizacyjnych.

Konieczność aktualizacji programu rewitalizacji będzie wynikała m.in.

- w wyniku przeprowadzanego naboru projektów, zgłoszone zostały nowe projekty rewitalizacyjne;
- uzasadniony jest wniosek o poszerzenie istniejącego obszaru lub włączenie nowego obszaru rewitalizacji do programu;
- w wyniku przeprowadzonych badań i analiz zdiagnozowano zmiany w wybranych dziedzinach funkcjonowania gminy, które uzasadniają weryfikację dotychczasowej treści programu rewitalizacji, np. nasilenie nowych problemów,
- zmieniły się przepisy prawa lub pojawiły nowe, stwarzające możliwość aplikowania o zewnętrzne środki finansowe wspierające realizację projektów, m.in. z funduszy Unii Europejskiej;
- wprowadzono zmiany w treści Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, czy Wytucznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Jeśli nastąpią przesłanki do aktualizacji, wówczas będzie ona dokonywana co najmniej raz w roku. Natomiast w przypadku nagłych zmian w otoczeniu wpływających na zapisy programu konieczna będzie natychmiastowa zmiana dokumentu. Dla przejrzystości LPR dla wszystkich zaangażowanych partnerów oraz instytucji zmiany w uchwale Rady Gminy zostaną zasygnalizowane w odpowiednim załączniku do uchwały zmieniającej w postaci rejestru zmian. Zmiany mogą również dotyczyć uwzględnienia nowych projektów oraz dodatkowych partnerów chcących dołączyć do programu na późniejszym etapie.

Aktualizacja dokumentu może wynikać również z konieczności ujęcia w nim nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Nabory projektów do programu rewitalizacji będą odbywać się nie rzadziej niż raz w roku. Projekt może być włączony do LPR na podstawie zgłoszonej Karty Projektu. Karty Projektów składają wnioskodawcy, którzy zamierzają realizować dane przedsięwzięcie. Uwzględnienie propozycji przedsięwzięcia w programie jest równoznaczne ze zobowiązaniem się wnioskodawcy do systematycznego przekazywania do Operatora rewitalizacji informacji dot. projektu, w tym: rozpoczęcia, przebiegu realizacji, ewentualnych wprowadzanych zmian, zakończenia realizacji projektu, jego faktycznej wartości źródeł finansowania oraz osiągniętych wskaźników.

15. System monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji i oceny skuteczności działań

Monitoring to proces polegający na okresowej kontroli i ocenie stopnia realizacji działań zapisanych w LPR oraz wprowadzaniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój gminy.

Monitorowanie wdrażania zapisów dokumentu jest podstawowym warunkiem realizacji określonych w nim celów oraz stanowiącym o jego sukcesie. Monitoring ma również służyć kontroli postępu realizacji założonych działań, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywaniu ich zgodności z celami. Z upływem czasu istotnym zadaniem będzie również ocena sytuacji zewnętrznej i założeń, które mogą się dezaktualizować w związku ze zmianami sytuacji gminy, regionu i kraju.

Jednocześnie monitoring umożliwia uruchomienie w odpowiednim czasie procedur awaryjnych przewidzianych w rozdziale dotyczącym minimalizowania ryzyk i zmniejszaniu negatywnych zjawisk w otoczeniu.

Organem właściwym do monitorowania postępów LPR jest Rada Gminy i Miasta Koziegłowy, która również jest władna do podejmowania uchwał w sprawie zmian Lokalnego Programu Rewitalizacji w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy lub zachodzące zmiany.

W okresie wdrażania założeń Programu zostanie opracowany przez Operatora okresowy raport monitoringowy.

Raport monitoringowy będzie zawierał: postęp w realizacji rzeczowej i finansowej projektów, postęp w osiągnięciu wskaźników, zagrożenia, które wystąpiły w sprawozdawanym okresie, podjęte środki zaradcze.

Monitoring wdrażania LPR, poprzez realizację poszczególnych przedsięwzięć i projektów, będzie przeprowadzany w dwóch zakresach: rzeczowym i finansowym. Pierwszy będzie obrazem postępu w osiągnięciu celów oraz będzie stanowił kontrolę realizacji założeń. Drugi natomiast oceniać będzie racjonalność i wysokość wydatków finansowych na realizację poszczególnych działań (nakład / rezultat).

W zakresie zmian w sytuacji społeczno – gospodarczej, zostanie dokonana ocena na podstawie diagnozy sytuacji istniejącej w odniesieniu do danych bazowych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji (analiza ex-ante, czyli przed przystąpieniem do realizacji konkretnych przedsięwzięć realizowanych w ramach rewitalizacji). Kolejne etapy ewaluacji będą obejmować ocenę mid-term (minimum 1 raz w trakcie wdrażania programu), a także ex-post (ocena najpóźniej do roku czasu od zakończenia okresu, dla którego jest przewidziany program rewitalizacji) – w ramach raportu monitoringowego.

Raport zostanie opublikowany na stronie internetowej Gminy i Miasta Koziegłowy oraz zaprezentowane podczas Sesji Rady Gminy i Miasta.

W przypadku nieosiągnięcia przez LPR zakładanych wskaźników i/lub nierealizowaniu zakresu rzeczowego i finansowego, raport z realizacji będzie wyjaśniać powody opóźnień i niepowodzeń. Zidentyfikowanym problemom, w raporcie wdrożeniowym, będą odpowiadać stosowne działania zaradcze.

Monitorowanie realizacji założeń zawartych w niniejszym dokumencie umożliwi dokonanie okresowych analiz i ocen skutków wdrażanych działań rewitalizacyjnych, w oparciu o szereg wskaźników pochodzących z publicznego systemu informacji statystycznej (GUS) lub wewnętrznego systemu sprawozdawczości gminy.

Wskaźniki osiągnięcia celów (produktu i rezultatu):

Wskaźniki produktu - wskaźniki obrazujące bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia, mierzony konkretnymi wielkościami. Liczone są one w jednostkach fizycznych lub pieniężnych.

Wskaźniki rezultatu to wskaźniki odpowiadające bezpośrednim efektom następującym po realizacji projektu. Muszą logicznie wynikać ze wskaźników produktu (powiązanie rezultatu z produktem) oraz celu i zakresu projektu. Dostarczają one informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu, w porównaniu z wielkością wyjściową (bazową). Mogą przybrać formę wskaźników fizycznych lub finansowych. Wskaźniki

rezultatu mierzone są bezpośrednio po zakończeniu realizacji projektu bądź w okresie bezpośrednio po tym terminie.

Główne wskaźniki osiągnięcia celów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 38. Produkty i rezultaty LPR

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa
PRODUKTY			
Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	sztuka	0	4
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	hektar	0	2,33
Liczba projektów zrealizowanych przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe na obszarze objętym LPR	sztuka	0	3
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoba	0	300
REZULTATY			
Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich	osoba	0	3348
Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury	osoba	0	1700
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	osoba	0	150
Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń: kulturalnych, sportowych, i innych na obszarach zdegradowanych	osoba	0	20
Liczba uczestników zorganizowanych imprez i wydarzeń: kulturalnych, sportowych i innych na obszarach zdegradowanych	osoba	0	4500

Wskaźniki realizują wszystkie cele strategiczne, tj.:

1. Wzmocnienie wielofunkcyjnej i reprezentacyjnej przestrzeni miejskiej o funkcji społecznej, gospodarczej, kulturalnej, rekreacyjnej,
2. Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego, walka z marginalizacją i zmniejszenie przestępczości poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską, poprawę wykształcenia i zatrudnienia mieszkańców,
3. Podniesienie poziomu przedsiębiorczości i atrakcyjności turystycznej obszaru.

Planowany termin osiągnięcia wskaźników: 2020 rok.

Katalog wskaźników jest otwarty oraz może ulec rozszerzeniu o nowe, w tym w wyniku realizacji dodatkowych projektów, które zostaną zdefiniowane w trakcie wdrożenia Programu.

Głównym źródłem pomiaru wskaźników produktu będą protokoły odbioru robót budowlanych, natomiast wskaźników rezultatu: sprawozdania monitoringowe opracowane na podstawie raportów jednostek realizujących przedsięwzięcia np. społeczne, ewidencja ludności, CEIDG.

Katalog wskaźników jest otwarty oraz może ulec rozszerzeniu o nowe, w tym w wyniku realizacji dodatkowych projektów, które zostaną zdefiniowane w trakcie wdrożenia programu.

Materiały i dokumenty źródłowe

- Ustawa o rewitalizacji
- Wytyczne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020
- Strategia Rozwoju Kraju 2020
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 r.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
- Narodowy Plan Rewitalizacji
- Umowa Partnerstwa
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
- Regionalny program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
- Strategia Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Północnego Województwa Śląskiego
- Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2014-2020
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla Gminy i Miasta Koziegłowy
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koziegłowy
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Koziegłowy
- Lokalny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013

Dane statystyczne:

- Głównego Urzędu Statystycznego
- Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy
- Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie
- Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach
- Komendy Powiatowej Policji w Myszkowie
- Państwowej Komisji Wyborczej
- Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej

Strony internetowe:

- www.stat.gov.pl
- www.ceidg.gov.pl
- www.pkw.gov.pl
- www.slaskie.pl
- www.kozieglowy.pl

Spis tabel

Tabela 1. Obszary ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013.....	9
Tabela 2. Struktura gruntów w Gminie Koziegłowy w ha.....	15
Tabela 3. Powierzchnia i udział poszczególnych obrębów ewidencyjnych / sołectw w Gminie Koziegłowy w ha.....	16
Tabela 4. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej w Gminie Koziegłowy.....	18
Tabela 5. Porównanie głównych wskaźników statystycznych dla Gminy Koziegłowy ze średnimi wskaźnikami dla powiatu myśkowskiego i województwa śląskiego (wg stanu na dzień 31.12.2014r.).....	20
Tabela 6. Ludność w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31 XII).....	22
Tabela 7. Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	23
Tabela 8. Zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy na koniec danego roku (w stosunku do 2010 roku) w %.....	24
Tabela 9. Wskaźniki obciążenia demograficznego oraz udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014.....	26
Tabela 10. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy w 2016 roku (stan w dniu 16.VI).....	27
Tabela 11. Środowiskowa pomoc społeczna w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014.....	29
Tabela 12. Liczba i udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	31
Tabela 13. Liczba i udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	33
Tabela 14. Liczba i udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	35
Tabela 15. Liczba i udział osób bezrobotnych ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	37
Tabela 16. Liczba i udział bezrobotnych kobiet w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	39
Tabela 17. Liczba i udział osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	39
Tabela 18. Liczba i udział osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	40
Tabela 19. Liczba i udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	41
Tabela 20. Liczba i udział osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	42
Tabela 21. Liczba i udział osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (stan w dniu 31.XII).....	43
Tabela 22. Liczba i udział przestępstw w zakresie kradzieży, bójek, rozbojów w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 (na podstawie interwencji policji).....	44
Tabela 23. Liczba i udział organizacji pozarządowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2015r.....	46
Tabela 24. Aktywność wyborcza mieszkańców w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w parlamentarnych do Sejmu w 2015r.....	48
Tabela 25. Szkolnictwo i wychowanie przedszkolne w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014.....	51
Tabela 26. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w Gminie Koziegłowy w latach 2010 – 2014.....	53
Tabela 27. Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Koziegłowy w latach 2010 – 2014 - wskaźniki.....	55
Tabela 28. Liczba i udział podmiotów gospodarczych w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowości Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014.....	56
Tabela 29. Infrastruktura techniczna (urządzenia sieciowe) w Gminie Koziegłowy w latach 2010 – 2014.....	61
Tabela 30. Zasoby mieszkaniowe oraz ich wyposażenie w instalacje techniczno-sanitarne w Gminie Koziegłowy w latach 2010-2014.....	62
Tabela 31. Obiekty (nieruchome) wpisane do rejestru zabytków na terenie Gminy Koziegłowy.....	63
Tabela 32. Obiekty nieruchomości objęte ewidencją zabytków na terenie Gminy Koziegłowy.....	64
Tabela 33. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1945r. przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy (stan w dniu 31.V.2016r.).....	65
Tabela 34. Zdegradowane obiekty i tereny w Gminie Koziegłowy – inwentaryzacja.....	67
Tabela 35. Ocena sytuacji w poszczególnych miejscowościach świadcząca o występowaniu obszarów zdegradowanych w Gminie Koziegłowy na podstawie analizy ilościowej.....	70
Tabela 36. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych w zakresie określenia obszarów zdegradowanych w Gminie Koziegłowy na podstawie analizy ilościowej.....	72
Tabela 37. Analiza SWOT dla obszarów zdegradowanych.....	75
Tabela 38. Produkty i rezultaty LPR.....	101

Spis rysunków

Rysunek 1. Obszary Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2008-2013.....	10
Rysunek 2. Rynek w Koziegłowach – po rewitalizacji.....	11
Rysunek 3. Pałac Biskupów w Koziegłowach – po rewitalizacji.....	12
Rysunek 4. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w Polsce.....	13
Rysunek 5. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w województwie śląskim.....	14
Rysunek 6. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w powiecie myszkowskim.....	14
Rysunek 7. Struktura gruntów w Gminie Koziegłowy.....	16
Rysunek 8. Miejscowości w Gminie Koziegłowy.....	17
Rysunek 9. Kształtowanie się liczby mieszkańców Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014.....	23
Rysunek 10. Zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy na koniec 2014 roku (w stosunku do 2010 roku).....	25
Rysunek 11. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w liczbie ludności ogółem w Gminie Koziegłowy w 2014r.....	26
Rysunek 12. Udział w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy w 2016 roku (stan w dniu 16.VI) w %.....	28
Rysunek 13. Udział osób korzystających z pomocy społecznej w liczbie ludności Gminy Koziegłowy w latach 2010-2014 w %.....	29
Rysunek 14. Udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy w 2014r. (stan w dniu 31.XII) w %.....	32
Rysunek 15. Udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Koziegłowy w 2014r. w %.....	34
Rysunek 16. Udział osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2014r. w %.....	36
Rysunek 17. Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2014 r. w %.....	38
Rysunek 18. Udział przestępstw w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2014r. w %.....	45
Rysunek 19. Liczba organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2015r.....	47
Rysunek 20. Aktywność wyborcza mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Koziegłowy w wyborach parlamentarnych do Sejmu w 2015r.....	49
Rysunek 21. Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Koziegłowy w 2011r.....	52
Rysunek 22. Kształtowanie się liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w Gminie Koziegłowy w latach 2010 – 2014.....	54
Rysunek 23. Kształtowanie się liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w Gminie Koziegłowy w latach 2010 - 2014.....	55
Rysunek 24. Udział osób prowadzących działalność gospodarczą w liczbie ludności ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy w 2014r. w %.....	57
Rysunek 25. Udział budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1945r. przed 1989r. oraz od 1990r. w % budynków ogółem w poszczególnych miejscowościach Gminy Koziegłowy (stan w dniu 31.V.2016r.).....	66
Rysunek 26. Ocena jakości, warunków życia i działalności w Gminie Koziegłowy.....	74
Rysunek 27. Obszar rewitalizacji w Mieście Koziegłowy.....	81
Rysunek 28. Obszar rewitalizacji w Mieście Koziegłowy - mapa szczegółowa z działkami ewid.....	82
Rysunek 29. Obszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłówki.....	84
Rysunek 30. Obszar rewitalizacji w miejscowości Pińczyce.....	86
Rysunek 31. Partycypacja społeczna w trakcie tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	94